

Antti Junikka

Vapaa-ajan kaksiteräinen miekka

Sosiokulttuurinen innostaminen ja lisääntyneen vapaa-ajan haasteet

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Sosionomi (AMK)

Sosiaaliala

Opinnäytetyö

29.4.2014

Tekijä Otsikko Sivumäärä Aika	Antti Junikka Vapaa-ajan kaksiteräinen miekka Sosiokulttuurinen innostaminen ja lisääntyneen vapaa-ajan haasteet 68 sivua + 2 liitettä 29.4.2014
Tutkinto	Sosionomi (AMK)
Koulutusohjelma	Sosiaaliala
Suuntautumisvaihtoehto	Sosiaaliala
Ohjaajat	Lehtori Riikka Konttinen Yliopettaja Jyrki Konkka
<p>Yhteiskunnassa lisääntynyt vapaa-aika on synnyttänyt uusia tarpeita. Vapaa-aika ei välttämättä ole onnellisuutta lisäävää. Se voi vieraannuttaa tai osallistaa ja on yhteiskunnallisesti järkevämpää luoda osallistavia rakenteita. Opinnäytetyön tarkoituksena oli luoda teorialähtöisesti malli joka antaa vapaaehtoistoimijoille ajanmukaista näkökulmaa uuden vapaa-ajan toiminnan järjestämiseen. Näen opinnäytetyössäni laadukkaana vapaa-ajan merkityksellisenä itsensä toteuttamisen vapaa-aikana, johon ympäristön sosiokulttuurisilla olosuhteilla voidaan vaikuttaa.</p> <p>Kulttuuri-, liikunta-, elämäntapa- ja identiteetti yhteisöt ovat ajankohtaisesti suosiossa. Opinnäytetyön yhteydessä perustettiin Jyväskylään rekisteröity yhdistys, jonka toiminnallinen sisältö on korealainen miekkailulaji Haedong Kumdo. Sovelsin sosiokulttuurisen innostamisen teoriasta luomaani mallia yhdistyksen perustamisessa ja toiminnan toteuttamisessa. Toimin prosessissa innostajana ja tarkoitukseni oli mallin avulla luoda toimintaa, joka tukee yksilön kehittymistä ja vapaa-aikaa. Tarkoitukseni oli jatkaa toimintaa myös opinnäytetyön jälkeen.</p> <p>Toteutin opinnäytetyön monimuotoisena ja sen tuotoksena on tämän raportin yhteydessä oleva toimintakuvaus luomani Vapaataonta-mallin valinnasta ja sen soveltamisesta Jyväskylän Haedong Kumdo ry:n toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Tuotoksen seurantajakso oli 2013 elokuusta vuoden loppuun. Ihmisiä sitoutui yhdistyksen toimintaan ja kokemukseni mallin soveltamisesta olivat positiivisia. Mallista löytyi myös kehityskohtia. Koin pystyneeni laajentamaan omaa näkökulmaani ja ohjaamaan valintojani ja asenteitani yksilön kehitystä ja merkityksellistä vapaa-aikaa tukevaan suuntaan toiminnan eri tasoilla. Jatkuva arviointi ja omien voimavarojen huomioiminen oli mallia soveltaessa haastavaa.</p> <p>Vapaataonta-malli on muiden vapaaehtoistoimijoiden sovellettavissa. Uuden toiminnan järjestäminen vaatii monenlaista työtä ja tuotoksen perusteella malli helpottaa yksilön kehittymiseen tähtäävän työorientaation ylläpitämistä järjestämisen eri vaiheissa. Mallin kehittäminen on kuitenkin jatkossa suotavaa. Työssä tulee esiin vain innostajan näkökulma ja jatkotutkimus kohderyhmän näkökulmasta voi tuottaa tärkeää tietoa.</p>	
Avainsanat	sosiokulttuurinen innostaminen, vapaa-aika, vapaaehtoistoiminta, yhteisö, hyvinvointi

Author Title Number of Pages Date	Antti Junikka Spare time, the Double-edged Sword Socio-cultural Animation and Increased Spare Time 68 pages + 2 appendices Spring 2014
Degree	Bachelor of Social Services
Degree Programme	Social Services
Specialisation option	Social Services
Instructors	Riikka Konttinen, Senior Lecturer Jyrki Konkka, Principal Lecturer
<p>Society has faced new needs caused by increased spare time. The quality of spare time is studied to determine whether it causes exclusion or enhances participation and welfare. The purpose of this Bachelor's thesis was to create a theory-oriented model to give a new perspective for voluntary workers to organize new spare time communities. The high quality spare time this thesis was supposed to support is seen as autotelic, meaning that people are driven by their intrinsic motivation, although it can be affected by external opportunities in a socio-cultural environment.</p> <p>Communities related to culture, sports, lifestyle and identity are currently raising their popularity. During my thesis an association of Korean swordsmanship Haedong Kumdo was founded in Jyväskylä. The model I created was based on the theoretical framework of socio-cultural animation and was implemented and evaluated during October to December 2013. The model was supposed to guide me to create the community in a way that it supported participants' individual development and autotelic spare time. I worked as a socio-cultural animator evaluating my actions in the planning and implementation of the process.</p> <p>This practice-based thesis consisted of a theoretical part and the description of creating an Open-die forging -model and its implementation. The new association found its audience, and my experiences in using the model were positive. Further development needs were also found. I found the model useful in guiding my attitudes and choices and of better activities to support participants' individual development and autotelic spare time. Using the model I found it difficult to fulfill continuous evaluation and observation of my intrinsic motivation during the process.</p> <p>The Open-die forging -model seems to be applicable to other voluntary workers as well. Organizing a new spare time community requires a wide range of work. The model seems to help the voluntary worker to maintain a wide-ranging work orientation of supporting participants' individual development during the required various tasks. However, the model needs to be further developed. As it was evaluated from my perspective only, further research of the participant's perspective can provide important information.</p>	
Keywords	socio-cultural animation, spare time, voluntary work, community, welfare

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Kansalaisyhteiskunta kansalaisten kasvualustana	3
2.1	Vapaa-ajan ja kohderyhmän määrittely	3
2.2	Vapaaehtoistoiminta osallisuuden edistäjänä	5
2.3	Yhdistykset vapaa-ajan yhteisinä	6
2.4	Taistelulajit Jyväskylässä ja Haedong Kumdo	8
3	Sosiokulttuurisella innostamisella laadukasta vapaa-ajan toimintaa	13
3.1	Innostamisen prosessin vaiheet	14
3.2	Sosiokulttuurisen innostamisen kylmä ja kuuma maailma	15
3.3	Sosiokulttuurinen innostaminen ja Haedong Kumdo suurmestarin ideologia	17
3.4	Uuden vapaa-ajan toiminnan järjestämisen prosessimalli	18
4	Vapaataonta-malli ja Jyväskylän Haedong Kumdo ry:n synty	21
4.1	Mallin esittely	21
4.2	Nykytilan analyysi	22
4.3	Visio	26
4.4	Aktiviteettien suunnittelu	28
4.5	Aktiviteetit teemoittain	31
4.6	Aktiviteettien toteutus ja arviointi teemoittain	39
4.6.1	Yhdistystoiminta	39
4.6.2	Tila ja varusteet	41
4.6.3	Peruskurssinäytös ja introtreeni	43
4.6.4	Viestintä	44
4.6.5	Ohjaus	46
4.6.6	Markkinointi	49
4.6.7	Valtakunnalliset lajitapahtumat	51
4.6.8	Seuran omat tapahtumat	52
4.7	Loppuarviointi	55
5	Pohdinta ja opinnäytetyön arviointi	59
	Lähteet	63
	Liitteet	
	Liite 1. Keskisuomalainen 28.9.2013: Taisteluita kansalle	

Liite 2. Tulostettava Vapaataonta-malli

1 Johdanto

Ihmisillä on entistä enemmän vapaa-aikaa. Samalla vapaus, luovuus ja spontaanisuus ovat kadonneet ja vapaa-aikaa on alettu organisoida ja kaupata. (Kurki 2008: 26, 34.) Arkielämän tasapainoisuuden on tutkittu lisäävän onnellisuutta (Saari 2011: 207-209). Vastapainona työlle ihmiset tarvitsevat jaksakseen rentoutumisen ja virkistymisen paikkoja, joissa heidän tarpeensa toteuttaa itseään tyydyttyvät (Harju 2007: 13). Kuitenkin vapaa-ajan voi kokea monella tavalla. Se voi lisätä hyvinvointia tai sotia sitä vastaan. (Kurki 2008: 35-36, 51.) Opinnäytetyöni oletus on, että vapaa-ajan toiminnan järjestämisessä voidaan oikeita valintoja tekemällä edistää osallistujien vapaa-ajan tarpeiden tyydyttymistä ja hyvinvointia. Koin ajankohtaiseksi luoda mallin, jonka avulla toiminnan järjestäjän on mahdollista kiinnittää huomiota osallistujien vapaa-ajan tukemiseen.

Suuri määrä vapaa-ajan paikoista syntyy kansalaisyhteiskunnassa, joka näyttäytyy niinä arvoina ja toimintana, joille on juuri nyt suuri kysyntä (Harju 2007: 13). Merkittävä osa kansalaisyhteiskunnan toiminnasta järjestetään vapaaehtoisten voimin. Kansalaisyhteiskunta mahdollistaa kasvualustan kansalaisille, kanavan itsensä toteuttamiselle ja asioihin vaikuttamiselle, sekä se tuottaa yhteisöllisiä identiteettejä ja osallisuutta yhteiskuntaan (Peltosalmi – Särkelä 2011: 10). Elämyksellisyyden trendi on kansalaisyhteiskunnassa vahvistuva. Trendi suosii kulttuuri-, liikunta-, elämäntapa- ja identiteettiyhdistäjiä, jotka todennäköisesti vahvistuvat tulevan kymmenen vuoden aikana. (Harju 2010: 43.)

Minulla on yli viidentoista vuoden kokemus korealaisperäisistä taistelulajeista ja lähes yhtä pitkä aikaisempi kokemus yhdistystoiminnasta korealaisperäisen taistelulajin parissa kotikaupungissani Jyväskylässä. Olen myös vetänyt sosiaalialalla erityisryhmiä harrastustaustani hyödyntäen kasvatuksellisin päämäärin. Sosiaalialan opintojeni aikana olen harjoitellut Helsingissä hyvän elämän ideologian sisältävää korealaista miekkailua – Haedong Kumdoa – jota Jyväskylässä ei vielä ole, joten päätin perustaa Jyväskylään uuden Haedong Kumdo -yhdistyksen. Opinnäytetyöni teoreettiseksi viitekehikseksi valitsemani sosiokulttuurinen innostaminen on vapaaehtoistoiminnan luomisessa käytetty menetelmä, jossa innostaja pyrkii toiminnallaan tukemaan ihmisiä elämänlaatunsa parantamisessa ja itsensä toteuttamisessa (Kurki 2000: 9, 11, 19-21). Sosiokulttuurisen innostamisen hyödyntämisestä vapaa-ajan kasvatuksessa on kirjoit-

tanut aikaisemmin Leena Kurki (2008) teoksessaan Innostava matkailu – Sosiokulttuurinen innostaminen ja vapaa-aika. Teos on toiminut inspiraationa opinnäytetyölleni, jossa toimin innostajana kansalaistoiminnan kentällä.

Monimuotoisen opinnäytetyöni tavoitteena on luoda aikaisemman tutkimustiedon pohjalta uuden vapaa-ajan toiminnan käynnistämiseen ja toteuttamiseen soveltuva malli sekä soveltaa mallia Haedong Kumdo -yhdistyksessä vuoden 2013 elokuusta joulukuun loppuun. Mallin tavoitteena on ohjata perustamisprosessia sellaiseksi, että toiminta tukee sen kaikilla tasoilla siihen osallistuvan yksilön kehitystä, sekä ottaa huomioon hyvinvointia edistävän vapaa-ajan tarpeet. Mallin tulee olla monistettavissa ja siten myös muiden kansalaistoimijoiden hyödynnettävissä. Työ koostuu raporttiosasta ja tuotososasta. Aluksi esittelen kohderyhmän, toimintaympäristön ja keskeiset käsitteet sekä teoreettisen viitekehyksen. Opinnäytetyön tuotososa on tämän raportin luvun neljä toimintakuvaus mallin valinnasta ja sen soveltamisesta seuratoiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Lopuksi pohdin ja arvioin mallin soveltuvuutta ja laajempaa ammatillista hyödynnettävyyttä. Lisäksi tarkastelen työhöni liittyviä eettisiä kysymyksiä ja kerron tuotoksen tueksi Jyväskylän Haedong Kumdo -seuran tilanteesta keväällä 2014.

2 Kansalaisyhteiskunta kansalaisten kasvualustana

Laajempänä tavoitteenani on toimia yhteiskunnan hyvinvointia edistävästi. Hyvinvointi voidaan monissa tilanteissa määritellä käytettävissä olevien resurssien, kuten työn, asuntojen ja koulutuksen määrällä. Kun kaikkea on riittävästi, hyvinvoinnin painopisteenä on onnellisuus ja siihen liittyvä elämänhallinta, eräänlainen koettu hyvinvointi. Köyhyydestä nousemisen politiikan rinnalle on tullut vaurauden myötä sosiaalisen onnellisuuden politiikka. (Saari 2011: 191-192.) Sosiaalinen pääoma, eli sosiaalinen kanssakäyminen, verkostot sekä niihin liittyvät normit, vastavuoroisuus ja keskinäinen luottamus vaikuttavat positiivisesti ihmisten onnellisuuteen (Saari 2011: 209).

Se, että elämänlaatu, merkitykset, hyvät ihmissuhteet, toisista välittäminen ja todellinen hyvinvointi ovat nousemassa keskeisiksi asioiksi elämässä, edellyttää arvomaailman muuttamista. Kansalaisyhteiskunta kuvastaa ihmisten elämismaailmaa ja muodostaa tärkeän kokonaisuuden julkisen ja yksityisen sektorin rinnalle. Sillä tarkoitetaan kansalais- ja järjestötoimintaa, puolueita, ammattiyhdistystoimintaa, vapaata sivistystyötä, uusosuustoimintaa ja säätiöitä. (Harju 2007: 12-13.)

Kansalaistoiminnassa kansalaiset järjestävät toimintaa itselleen ja muille oman motivaationsa ja lähtökohtiensa mukaan. Ihmisiä motivoi toimimaan kiinnostus jotakin asiaa kohtaan. Omaehtoisuus ja aktiivisuus nousevat halusta osallistua ja toimia. Pohjimmiltaan kansalaisyhteiskunnalla ei ole ulkopuolelta tulevia vaateita. Sitä kuvaavat autonomisuus, vapaaehtoisuus ja vapaus. Kansalaisyhteiskunnan toiminnoissa ei osallistujalta kysytä - tai ei ainakaan pitäisi kysyä - käykö hän töissä, missä hän asuu tai paljonko hän tienaa. Olennaista on, että ihminen on mukana omana itsenään, aitona yksilönä, joka haluaa panostaa käsillä olevaan asiaan. (Harju 2010: 11, 36.)

2.1 Vapaa-ajan ja kohderyhmän määrittely

Vapaa-aika on onnellisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, ja ajankäytön kautta mitatun arkielämän tasapainoisuuden on tutkittu lisäävän onnellisuutta. Erilaisten harrasteryhmiä toiminnan tiedetään tuottavan hyvinvointia yhteiskuntaan, vaikka niiden toiminta ei suoraan kohdistukaan jonkin tietyn sosiaalisen ongelman ehkäisyyn. (Saari 2011: 207-208, 349). Kun hyvinvoinnista on tehty tuote, kansalaisista on tullut kuluttajakansalaisia, joilla on kykyä vaatia tietyn standardin mukaista julkisen vallan tuottamaa palve-

lua tai varaa ostaa erilaisia hyvinvointipalveluja. Muun muassa koulutustason nousu ja ihmisten kasvanut kiinnostus omaa hyvinvointiaan kohtaan ovat kohottaneet hyvinvointipalvelujen kysyntää. Erilaiset onnellisuuden tavoitteluun ja elämänlaadun lisäämiseen liittyvät palvelukonseptit ovat syntyneet vastaamaan kysyntään. Kysynnän seurauksena myös kansalaistoimijoiden parissa paikalliset ja ei-kaupalliset vertaistukiryhmät ovat saaneet rinnalleen uusia elämänlaatua tavoittelevia ryhmiä. (Saari 2011: 357-358.)

Ympäristön sosiokulttuuriset olosuhteet ja sen suomat mahdollisuudet vaikuttavat ihmisten vapaa-aikaan suuresti. Vapaa-aikaan liittyy vahva kasvatuksellinen tehtävä, kun se tarjoaa kokemuksia, joilla on kasvatuksellinen tavoite. Vapaa-ajan käsitteen ymmärtäminen on tärkeää, koska se liittyy sosiaalisiin ongelmiin. Se voi vieraannuttaa tai osallistaa, eikä yhteiskunnallisesti ole järkevää luoda rakenteita, jotka lisäävät epäsosiaalista käyttäytymistä. Vapaa-aika voidaan nähdä sisäiseen vapaaseen valintaan perustuvana itsensä toteutuksena, jolloin sillä ei ole hyötytavoitteita, vaan se itsessään on merkityksellistä. Se voi olla myös vain väline saavuttaa jotakin, jolloin aika sinänsä ei ole merkityksellinen. Vapaa-ajan voi kokea myös poissaolemisen kokemuksena kaikesta, toisin sanoen itsensä toteuttamisen kokemuksen vastakohtana. (Kurki 2008: 35-36, 51.)

Vapaa-ajan hyödyllisellä sisällöllä on useita positiivisia vaikutuksia. Se parantaa yksilöllisellä tasolla fyysistä ja psyykkistä terveyttä, vähentää stressiä, tarjoaa uudistavaa lepoa sekä antaa mahdollisuuksia persoonalliseen kehittymiseen ja itsensä toteuttamiseen. Sosiaalisella tasolla se edistää sosiaalista integraatiota ja ryhmän kiinteyttä, kulttuurista luovuutta ja sosiaalista uudistumista. Vapaa-ajan tukemisen suunnittelun kannalta on oleellista, kuinka vapaa-ajan käsite määritellään. Tässä opinnäytetyössä näen laadukkaan vapaa-ajan Leena Kurjen (2008) tavoin autoteelisena, itsensä toteuttamisen vapaa-aikana, jolla on viisi toiminnallista ulottuvuutta. Ensimmäinen on virkistävä ulottuvuus, jossa aika liittyy kaikkeen siihen, mikä ihmisiä virkistää, esimerkiksi harrastukseen. Toinen on luova ulottuvuus, joka tarjoaa ihmisille suoran suhteen itseilmaisuuksiin ja kulttuuriin. Kolmas, eli ympäristöllis-ekologinen ulottuvuus, liittyy toisaalta luonnon kohtaamiseen, toisaalta fyysiseen, kulttuuriseen ja sosiaaliseen ympäristöön sekä persoonallisella että yhteisöllisellä tasolla. Neljäs on juhlan ulottuvuus, joka on vastakohta arkielämän rutiineille. Viides on solidaarisuuden ulottuvuus, jossa halutaan auttaa muita ihmisiä ja saadaa siitä myös tukea omalle persoonalliselle kasvulle, esimerkiksi vapaaehtoistyö kuuluu tähän. (Kurki 2008: 19-20, 35, 37.)

Kohderyhmä, jonka haluan työssäni tavoittaa, on jyvässeudulla asuvat ihmiset, jotka ovat kiinnostuneita aloittamaan harrastuksen kaupunkiin perustettavassa uudessa, vapaaehtoistoimintaan perustuvassa yhdistyksessä tai muuten osallistumaan yhteisön toimintaan. Kiinnostuksen taustalla on jokin henkilökohtaisen vapaa-ajan parantamiseen liittyvä tarve, esimerkiksi uusi liikuntaharrastus, toiminnallinen kulttuurielämys, ihmisten kohtaaminen, itsetutkiskelu, terveyden edistäminen, itsensä toteuttaminen ja luova ilmaisu, uudessa toiminnassa mukana oleminen tai uuden taidon oppiminen. Kansalaistoiminnan hengen mukaisesti toimintaan saa osallistua kuka tahansa sellaisena kuin on. Erityisiä ikä- ja lähtökuntovaatimuksia kohderyhmälle ei ole, mutta yksilöllä tulee olla voimavaroja osallistua omaehtoisesti toimintaan sekä riittävä keskittymis- ja toimintakyky harjoitellakseen rauhallista liikuntaa ryhmässä suomen- tai englanninkielisessä opetuksessa.

2.2 Vapaaehtoistoiminta osallisuuden edistäjänä

Perustamani harrastetoiminta, johon opinnäytetyö kohdistuu, perustuu vapaaehtoisuuteen. Euroopan komissio määrittelee vapaaehtoistoiminnan kaikkena sellaisena vapaaehtoisena toimintana, joka voi olla virallista, epävirallista tai vapaamuotoista ja jota toteutetaan henkilön omasta vapaasta tahdosta ja harkinnasta, oman motivaation pohjalta ja ilman ansaitsemistarkoitusta. Vapaaehtoistoiminnan nähdään vaikuttavan myös elinikäiseen oppimiseen, yksilöiden hyvinvointiin, kansalaisvaikuttamisen vahvistumiseen, syrjimättömyyden toteutumiseen, solidaarisuuden lisäämiseen ja yhteenkuuluvuuden vahvistumiseen. (Laimio – Välimäki 2011: 10.)

Osallisuudella tarkoitetaan mukanaoloa, vaikuttamista asioihin, huolenpitoa ja pääsemistä osalliseksi yhteisesti rakennetusta hyvinvoinnista (Sosiaali- ja terveysministeriö 2012). Vapaaehtoistoiminta on yksi osallisuutta edistävä väylä, koska se tarjoaa apua ja osallistumisen paikkoja. Osallistavalla vapaaehtoistoiminnalla tarkoitetaan sellaista toimintaa, jossa vapaaehtoisena roolina on aktivoida ja mahdollistaa yksilön osallistuminen tiettyyn toimintaan, esimerkiksi harrastuksiin. Järjestötoiminnassa vapaaehtoinen voi toimia esimerkiksi yhdistyksen hallituksessa. Vapaaehtoistoiminta voi olla myös tukea tuottavaa, tuettua, palveluja tuottavaa, vertaistoimintaa tai talkoo,- keräys- ja tapahtumatoimintaa. (Laimio – Välimäki 2011: 11-12, 49.)

Vapaaehtoistoimintaa voidaan organisoida monella tavalla, ja se voi toteutua ilman erityistä organisointiakin. Nykyaikana organisoitu vapaaehtoistoiminta on edelleen suo-

situunta, mutta erilainen epämuodollinen toiminta on selkeästi lisääntynyt ja sosiaalinen media on luonut osaltaan paljon tämän suuntaisia mahdollisuuksia. Epämuodollisuus koetaan ehkä helpommaksi, koska toiminta ei edellytä sitoutumista. (Laimio – Välimäki 2011: 14, 16-17). Vapaaehtoistoiminnan arjessa paras palaute on välitöntä, spontaania, henkilökohtaista, epämuodollista ja arkista. Kun vapaaehtoinen kokee toimintansa ja panoksensa, toisin sanoen itsensä, arvokkaaksi, hän sitoutuu todennäköisesti pidemmäksi aikaa. (Yeung 2007: 164.)

Vapaaehtoisen on tärkeää tunnistaa omat motiivinsa osallistuessaan toimintaan, sillä se edistää hänen sitoutumistaan. Yleisimmät motiivit vapaaehtoistoimintaan ryhtymiseen ovat halu auttaa lähimmäisiä ja toive solmia sosiaalisia suhteita. Ihmiset kokevat saavansa ja oppivansa samalla, kun auttavat toisia. Monesti motiivina on myös jonkin uuden asian kokeileminen. Sisäiset motiivit, kuten itsensä toteuttaminen ja kehittäminen, ovat tehokkaampia kuin ulkoiset, kuten palkka tai kannustus. (Laimio – Välimäki 2011: 19-20, 22).

2.3 Yhdistykset vapaa-ajan yhteisinä

Suomessa arvioidaan tapahtuvan vuodessa noin satamiljoonaa kohtaamista erilaisissa yhteisöissä, ja neljä viidestä suomalaisesta kuuluu johonkin yhdistykseen. Tästä huolimatta suomalaisten osallistuminen ja aktiivisuus on vähäisintä kaikista pohjoismaista. Miljoonilla kohtaamisilla erilaisissa yhteisöissä on vaikutusta yksilötason lisäksi myös yhteiskunnalliseen hyvinvointiin ja sosiaaliseen pääomaan. (Oikeusministeriö 2005: 14-15, 34-36.) Yhteisöllisyydellä tarkoitetaan sitä, että osallistumisen ja sitoutumisen kautta yksilölle muodostuu yhteisöllisyyden kokemus siitä, että hän on täysivaltainen yhteisön jäsen. Yhteisöllisyyden edistämiseksi tulee pyrkiä luomaan sellaisia toimintamuotoja, jotka tukevat ihmisten osallistumista toimintaan ja yhteiseen päätöksentekoon. (Hyyppä 2002: 178.)

Koska perustan uuden yhdistyksen, koen tärkeäksi avata sitä, mitä yhdistystoiminta on ja mitä siltä edellytetään. Malli, jonka haluan luoda soveltuvaksi uuden toiminnan käynnistämiseen, ottaa huomioon myös yhteisön luomiseen liittyviä asioita. Yhdistyksen perustaminen ja hoitaminen vaativat paljon työtä ja uskon, että toimintaa rakennettaessa tehtävillä valinnoilla voidaan vaikuttaa osallistujien vapaa-ajan tarpeisiin. Tavoitteena on, että mallin avulla saavutetaan orientaatio, jossa myös yhdistystoiminnan hallinnollisissa töissä tehdään asioita osallistujien kehitystä ja vapaa-ajan tarpeita ajatellen.

Yhdistymisvapaus on oleellinen osa länsimaista demokratiaa, ja myös Suomen perustuslaissa on määrätty, että jokaisella on yhdistymisvapaus. Yhdistymisvapaus oikeuttaa sen, että kuka tahansa saa perustaa yhdistyksen, kuulua tai olla kuulumatta siihen ja osallistua sen toimintaan. Yhdistyslain mukaan yhdistyksen saa perustaa aatteellisen tarkoituksen yhteistä toteuttamista varten, mutta tarkoitus ei saa olla lain tai hyvien tapojen vastainen. Taloudellinen toiminta ei ole aatteellisuutta. Yhdistyksellä tulee olla kolme jäsentä ja jokin aatteellinen tarkoitus, ja sen toiminta on tarkoitettu pysyväksi. (Loimu 2010: 21-24.) Juuri kansalaisten järjestämä yhdistystoiminta on hyvin pitkälti muodostanut tuntemamme kansalaisyhteiskunnan. Yhdistyslaki korostaa yleishyödyllisyyden periaatetta, eli jäsen hyötyy yhdistyksen toiminta-ajatuksista osallistumalla itse toimintaan. (Juote: 2007: 50-51.)

Yhdistyksen rekisteröiminen tarkoittaa, että siitä tulee oikeushenkilö ja se vastaa itse omista sitoumuksistaan. Rekisteröinti edellyttää, että viranomainen on tarkastanut, että yhdistys täyttää tietyt yhdistyslain muotovaatimukset ja se on lisätty Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämään yhdistysrekisteriin. Rekisteröinti on ehtona sille, että yhdistys voi hakea avustuksia. Se luo myös turvaa jäsenille, koska yksittäinen jäsen ei ole vastuussa yhdistyksen sitoumuksista, vaan yhdistys itse. Yhdistyksen rekisteröinti ja yhdistystoiminta vaativat tietyt toimenpiteitä, jotka on syytä ottaa huomioon yhdistystä perustaessa ja rekisteröitäessä. Näitä ovat muun muassa perustamiskirjan, sääntöjen, toimintasuunnitelman, talousarvion, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen laatiminen sekä yhdistyksen kokoukset. Lisäksi yhdistyksen rekisteröinti maksaa sähköisesti seitsemänkymmentä euroa. (Loimu 2010: 28, 33, 43, 99-104)

Suomessa perustetaan joka vuosi noin kaksisataa uutta yhdistystä (Harju 2007: 16). Yhdistystoimintaan osallistuminen on kokenut suuren muutoksen 1980-luvun ja 2000-luvun välillä. Perinteiset poliittiset järjestöt ja etujärjestöt ovat menettäneet suosiotaan, ja ihmiset osallistuvat yhdistyksiin henkilökohtaisista syistä. Tästä syystä juuri liikuntaan, vapaa-aikaan ja kulttuuritoimintaan liittyviä yhdistyksiä on perustettu runsaasti. (Hänninen, Kangas – Siisiäinen 2003: 8.) Myös kansalaisyhteiskunnassa vahvistuva elämyksellisyyden trendi suosii kulttuuri-, liikunta-, elämäntapa- ja identiteetti-yhteisöjä, jotka tulevat todennäköisesti vahvistumaan tulevan kymmenen vuoden aikana. (Harju 2010: 43.) Vapaa-ajan näkökulmasta neljä tärkeintä aluetta ovat nykyisin kulttuuri, urheilu, viihde ja turismi. Niitä yhdistävät muun muassa osallistuminen, juhla, solidaarisuus, leikki, onnellisuus, luovuus, itsekasvatus, vapaaehtoisuus ja kyky kehittyä. (Kurki 2008: 62-63.)

Järjestettävän toiminnan on tarkoitus jatkaa opinnäytetyön seurantajakson jälkeenkin. On tärkeää tiedostaa, ettei uusi laji sulaudu hetkessä paikalliseen seurakenttään, vaan juurtuminen tapahtuu, jos tapahtuu, vuosia kestävästi moniulotteisen prosessin kautta. Harrastusseuroja syntyy, yhdistyy ja hajoaa. Täysin uuden liikuntalajin juurtuminen paikkakunnalle voidaan nähdä vanhan ja uuden kulttuurin kohtaamisena. Jotta yhdistystoiminnassa voidaan saavuttaa vankka pohja, tulee lajilla olla aktiiviset levittäjät, tarkoituksenmukaiset liikuntatilat ja sellainen kohderyhmä, joka asettaa harjoittelutavoitteensa riittävän korkealle. (Ilmanen – Kontio 2003: 133)

2.4 Taistelulajit Jyväskylässä ja Haedong Kumdo

Opinnäytetyö toteutetaan Jyväskylään perustettavassa uudessa taistelulajiseuratoinnassa, joten koen tärkeäksi tutustua kyseiseen toimintaympäristöön muun muassa tilaratkaisujen ja kilpailutilanteen kartoituksen osalta. Olen sitä mieltä, että toimintaympäristöön tutustuminen edesauttaa yhteisön perustamista ja sen säilyvyyttä tulevaisuudessa. Yhteisön perustaminen ja säilyvyys taas ovat kriittisiä asioita vapaa-ajan toiminnan toteuttamiseksi.

Koska taistelulaji saattaa terminä herättää mielikuvia väkivallasta, on mielestäni tärkeää korostaa sen kasvatuksellista näkökulmaa. Taistelulaji voi olla myös kasvatuksellinen menetelmä, ja siitä näkökulmasta termiä tulee tässä opinnäytetyössä tarkastella. Taistelulajien harjoittelu voi tukea muun muassa lapsen sosiaalisten taitojen, itsetunnon ja ihmisten kunnioittamisen taidon kehittymistä niin harjoittelusalilla kuin harjoitusten ulkopuolisessakin elämässä (Myers 2013). Esimerkiksi judon lopullinen tavoite on ihmisen kokonaisvaltainen kehittyminen ja se sisältää eettiseen elämään oppimisen taitoja (Purjo 2014.) Judoa on hyödynnetty sosiaalialalla suomalaisessa nuorisotyössä väkivallan ehkäisemisessä ilman väkivaltaa (Purjo – Sydänmaanlakka 1997: 35-45). Judo on myös keskeinen osa erään suomalaisen nuorisokodin arkea (Kivinen 2012: 7). Taistelulajit voivat mahdollistaa ihmiselle yhteyden kokemuksen luontoon ja lajeille tyyppillistä liikesarjapohjaista harjoittelutapaa on myös suositeltu osaksi puolalaista koululiikuntaa (Cynarski 2006).

Taistelulajiseuroilla on Jyväskylässä jo kymmenien vuosien historia. Kaupungin suurin ja vanhin taistelulajien erikoisseura, Jigotai, perustettiin 1970 ensimmäisenä lajinaan judo. Tähän päivään mennessä lajitarjonta on kasvanut moninkertaiseksi. Kiehtova itämainen mystiikka on ajan saatossa vetänyt harrastajia toimintaan mukaan, mutta

myös se, että seuralla on kaikille jotakin tarjottavaa. Judon vahvuus on ollut se, että sitä voi harrastaa ikään, sukupuoleen ja ruumiinvoimiin katsomatta. (Ilmanen – Kontio 2003: 133.)

Kokonaan uusia taistelulajeja Jyväskylään on rantautunut 1980-luvulta alkaen ja seuroja on perustettu sitä mukaa, vuosina 1986-1998 mm. Shotokan Karate Do 1986, Han Moo Do 1991, Taido ja Shorinji Kempo 1992, Karate-Do ja Taiji 1998. (Ilmanen – Kontio 2003: 135). Taistelulajien määrä on kasvanut Jyväskylässä edelleen. Kamppailulajit.net -verkkosivuston mukaan Jyväskylässä pystyy harjoittelemaan 38 eri kamppailulajia. (Kamppailulajit.net 2013.) Kamppailulaji-termin alle menevät edellä mainitulla sivustolla kaikki taisteluun liittyvät lajit syntyhistoriaan katsomatta, aseellisista aseettomiin ja sotataidoista kamppailu-urheiluun.

Kamppailulajit.net -verkkosivustoon tutustumalla selviää, että korealaisia tai korealaisperäisiä lajeja Jyväskylässä on kolme: Han Moo Do. Hapkido (Sin Moo) ja Taekwondo (WTF). Miekkailuun erikoistuneita lajeja on kahdeksan: laido (Suio ryu iai kenpo), laido (Zen Nihon Kendo Renmei), Kendo, laido (Muso Shinden Ryu), laido (Toyama Ryu), Hontai Yoshin Ryu Iaijutsu, länsimainen miekkailu ja historiallinen miekkailu. Näistä viisi ensimmäistä toimivat kahden eri seuran sisällä, eli voidaan nähdä, että seuratasolla miekkaan keskittyviä toimijoita on viisi, joista kaikki ovat lähtöisin joko Japanista tai länsimaista. Korealaista miekkailua Jyväskylässä ei ole.

Edellä lueteltu lista ei sisällä lajeja, joissa keskitytään muihin aseisiin kuin miekkaan tai lajeja, joissa harjoitellaan miekkailua, muttei harjoittelun pääpainopisteenä. Kamppailu.net -verkkosivun kautta selviää, että miekkailulajeja harjoitellaan joko itse hallinnoimilla saleilla, Savelan taistelulajikeskuksella alivuokralaisena, Jyväskylän Yliopiston liikuntatiloissa tai Kuokkalan väestönsuojassa Graniitissa (katso esimerkiksi: Länsimäki 2013). Liikuntatilojen hintatasossa voi olla myös merkittäviä eroja riippuen siitä, vuokraako tilaa urheiluseura vai muu taho (katso esimerkiksi: Jyväskylän kaupunki 2014).

Jyväskylään perustamani uuden yhdistyksen toiminnallinen sisältö on korealainen miekkailulaji Haedong Kumdo. Laji on moderni, mutta siinä on vaikutteita muinaisista korealaisista taistelutaidoista. Haedong Kumdolle ominaisten nopeiden perättäisten hyökkäysten kerrotaan pohjautuvan muinaisille taistelukentille, jolloin vastassa oli yleensä useita vihollisia samanaikaisesti. Lajin harrastajan tavoitteena on saavuttaa miekkailun harjoittelun kautta ”shim gum”, jolla tarkoitetaan mielen, kehon ja hengen

yhdentymistä. (Crudelli 2011: 137.) Lajia voi harjoitella kuka tahansa ikään ja sukupuoleen katsomatta (United World Haedong Kumdo Federation 2014a). Suomen pääseurassa Helsingissä noin puolet harrastajista on naisia ja ikä vaihtelee peruskoulun alakouluikäisistä lapsista aikuisiin. Lajiharjoittelusta voi nauttia myös ulkotiloissa. (Hentunen 2014.)

Haedong Kumdon harjoittelu koostuu perustekniikkaharjoittelusta, liikesarjoista, paritekniikoista, hengitysharjoituksista ja leikkausharjoituksista. Perustekniikkaharjoitukset sisältävät erilaisia seisontoja ja leikkauksia sekä liikkumista näiden välillä. Liikesarjoissa leikkaukset ja liikkuminen yhdistyvät monipuolisesti taistelunomaiseen muotoon. Paritekniikoissa korostuu harjoituskumppanin tarkkailu ja reagointi hänen liikkeeseensä. Hengitysharjoituksilla pyritään luonnollisen ja taloudellisen kehonkäytön kautta kehittämään ja kanavoimaan ihmisen sisäistä voimaa, jota hyödynnetään taistelutekniikoissa. Leikkausharjoittelussa pyritään keskittämään vartalon energia aseiden leikkaavaan osaan, testaamaan leikkauskulman oikeellisuus ja varmistamaan miekan käytön tarkkuus. (Haedong Kumdo 2008.) Harjoittelu aloitetaan puisella tai pehmustetulla harjoitusmiekkalla, mutta taitojen edistyttyä terävääkin metallimiekkää käytetään. Leikkausharjoittelussa käytetään kohdemateriaalina yleensä paperia, kaislamattoa tai bambua. (European Haedong Kumdo Union 2013b).

Haedong Kumdo on perustettu nykymuotoonsa vuonna 1982. Vuonna 1392, Yidynastian saadessa vallan Koreassa, maa omaksui kungfutselaisuuden, joka korosti kirjallisuutta sotilastaitojen sijasta. Taistelutaidot katosivat julkisesti, mutta lajien mestarit vetäytyivät syrjään jatkaen harjoitteluaan. Vuonna 1909 taistelutaidot pakotettiin maan alle Japanin miehittäessä Korean. Ensimmäinen korealainen taistelutaitoja koskeva kirja, Muye Dobo Tongji, julkaistiin 1790 ja tänne asti myös Haedong Kumdon historiallisten vaikutteiden sanotaan yltävän. (Crudelli 2011: 134, 137.) Vielä tänäkin päivänä lajista on saatavilla vähän englannin kielelle käännettyä kirjallisuutta, mutta internetistä löytyy tietoa englannin kielellä (katso esimerkiksi: United World Haedong Kumdo Federation 2014b). Lajista on julkaistu kirjoja koreaksi, hollanniksi ja ranskaksi (European Haedong Kumdo Union 2013a). Sama laji esiintyy länsimaisittain kirjoitettuna hieman toisistaan poikkeavilla nimillä, joista yleisin on Haidong Gumdo. Korealaisella Hangul-kirjoituksella lajin nimi kirjoitetaan kuitenkin samalla tavalla (해동검도), oli sitten kyseessä Haedong Kumdo tai Haidong Gumdo. Suomennettuna tämä tarkoittaa ”Itäisen meren miekan tie” (European Haedong Kumdo Union 2013b).

United World Haedong Kumdo Federation -maailmanliiton Suomen Haedong Kumdo -toiminnassa on käytössä 8.gup-vyöjärjestelmä, mikä tarkoittaa, että kehittymistä lajissa kuvataan erivärisillä vöillä ja väriarvoja on kahdeksan. Väriarvoilla tarkoitetaan tässä yhteydessä muita kuin mustaa vyötä, joka saavutetaan gup-arvojen jälkeen. Peruskurssilla aloitetaan valkoisella vöillä (8.gup), tämän jälkeen tulee keltainen, vihreä, sininen, sini-punainen, ruskea, punainen ja viimeisenä gup-arvona puna-musta väri (1.gup). Kun valkoisen vöiden asiat on harjoiteltu kuntoon, pidetään harrastajalle vyögraduointi, eli koe, jossa hän näyttää osaamisensa. Mikäli osaaminen on riittävää, on hän ansainnut seuraavan eli keltaisen vöiden ja niin edelleen. Puna-musta vyö on yhtä kuin mustan vöiden kokelas. Suorittaessaan vyökokeen hän saa 1.dan mustan vöiden arvon. Dan-vyöjärjestelmä on gup-vyöjärjestelmästä poiketen kasvava, eli 1.danin jälkeen tulee 2.dan vöiden arvo ja niin edelleen. Vöiden väri pysyy dan-vöiden arvoilla mustana, ja mitä korkeampi dan-vöiden arvo, sen korkeammalla on lajihierarkiassa. (Haedong Kumdo 2014b).

Haedong Kumdon harjoitteluun liittyy myös kehokontrollin, tekniikkarutiinien ja tarkkuusharjoitteiden lisäksi improvisaatiota ja luovuutta. Laji sisältää tekniikoiden sovel-luskykyä tukevan ja pehmempiä käytävän kilpailullisen ottelumuodon sekä näytös-lajeja, kuten näytösottelun ja miekkatanssin, joissa taiteellisuus ja luovuus korostuvat. Haedong Kumdo on edelleen kehittyvä laji. United World Haedong Kumdo Federation -maailmanliiton perustaja ja suurmestari Jeong Seong Kim (9.dan) on kehittänyt oman Haedong Kumdon Jinyoung Ssang-kum Ryu-tyylisuuntansa, jossa keskitytään kahden miekan yhtäaikaan käyttöön. (European Haedong Kumdo Union 2013b.) Minulla on suurmestari Kimin myöntämä 1.dan musta vyö Haedong Kumdossa sekä lupa käynnistää uutta seuratoimintaa Jyväskylään. Minulla on myös oikeus pitää väriarvojen vöiden kokeita ja myöntää uusia väriarvoja seurassa 2.gup vöiden arvoon asti. (Hentunen 2014.)

Olen sitä mieltä, että Haedong Kumdo -yhteisö voidaan luoda siten, että se mahdollistaa kohderyhmälle autoteelisen vapaa-ajan viiden ulottuvuuden toteutumisen. Uuden harrastuksen aloittaminen virkistää, laji tarjoaa harrastajalleen itämaisen kulttuurisen elämyksen, jossa voi toteuttaa itseään ja yhteisö muodostaa ympäristön, jossa yksilö voi kokea asioita yhdessä muiden kanssa. Lajissa korostuvat luonnollisuuden ja taloudellisen kehonkäytön periaatteet, ja sitä voi myös harjoitella luonnon läheisyydessä samanhenkisen ryhmän kanssa. Vapaaehtoistoiminta mahdollistaa autoteelisen vapaa-ajan solidaarisen ulottuvuuden toteutumisen. Harrastetoimintaan on luontevaa kuulua myös juhlan ulottuvuus, koska yhteisöissä on yleisesti tapana kokoontua varsinaisen

lajitoiminnan ulkopuolellakin. Helsingin Haedong Kumdo -seura järjestää pitkin vuotta myös kansallisia lajitapahtumia, muun muassa opetusseminaareja ja pikkujouluja, joissa perinteisesti tanssitaan yhteinen miekkatanssi ja ruokaillaan korealaisessa ravintolassa (Hentunen 2014).

3 Sosiokulttuurisella innostamisella laadukasta vapaa-ajan toimintaa

Opinnäytetyön teoreettiseksi viitekehikseksi valittu sosiokulttuurinen innostaminen on alun perin vapaaehtoistoiminnassa käytetty menetelmä, jota on hyödynnetty muun muassa vapaa-ajan toiminnan luomiseen. Sillä pyritään parantamaan ihmisten elämänlaatua ja itsensä toteuttamisen prosessia. Se on sosiaalista toimintaa, jonka tarkoituksena on herättää tietoisuutta, organisoida toimintaa, saada ihmisiä liikkeelle, osallistaa ja edistää ihmisten välistä vuorovaikutusta. Sosiokulttuurisesta innostamisesta on tullut 1960-luvulta lähtien ammatillista toimintaa ja sen aatteet ja käytäntö ovat levinneet ympäri maailmaa, myös Suomeen. Keskustelu kansalaisyhteiskunnan vahvistumisesta antaa Suomessa tilaa innostamisen aatteelle. Erään näkemyksen mukaan innostamisen tulisi olla kansalaisten omasta aloitteesta lähtevää toimintaa ammatillisen toiminnan sijaan. Innostamista on tehty monissa kohderyhmissä, esimerkiksi vankien, turistien ja syrjäytyneiden parissa. Innostamisessa käytetty toiminta voi olla monenlaista, esimerkiksi urheilua, musiikkia, tai teatteria. (Kurki 2000: 9-11, 19, 23.) Innostaja voi toimia nuorisotyössä, päihdetyössä, vanhustyössä tai vapaan sivistystyön parissa. Viime aikoina innostamisen toimialue on kasvanut merkittävästi sosiaalisen, terveyteen liittyvän ja erityiskasvatuksellisen työn kentillä (Kurki 2008: 105).

Sosiokulttuurinen innostaminen koostuu aina kolmesta ulottuvuudesta: pedagogisesta, sosiaalisesta ja kulttuurisesta. Ihmisen kokonaiskehitykseen kiinnitetään erityistä huomiota. Pedagogisen ulottuvuuden ytimenä on ihmisen persoona, ja kasvatuksellisen suhteen kautta tavoitellaan ihmisen persoonallista kehittymistä, kriittisen ajattelun kehittymistä, asenteiden muutosta, herkistymistä, tiedostamista ja motivaation heräämistä. Sosiaalinen ulottuvuus koskee ihmisen omaa osallistumista ja kiinnittymistä ryhmään sekä ryhmän laadullista muutosta kohti yhteisesti hyväksi koettua päämäärää. Kulttuurisen ulottuvuuden tavoitteena on erityisesti ihmisen luovuuden ja monipuolisen ilmaisun kehittyminen. Innostamisen menetelmät eivät ole varsinaisesti tärkeitä, vaan osallistuminen. Toiminta perustuu aina osallistavaan pedagogiikkaan, eli kaikki sellaiset keinot ovat sopivia, joiden avulla ihmiset saadaan vuorovaikutukseen toistensa kanssa. On oleellista lähteä liikkeelle ihmisten arjesta ja siltä tiedostamisen tasolta, jolla ihmiset ovat. Tästä syystä innostamista on mahdotonta lukita tiettyyn malliin. Toiminta pitää viedä sinne, missä ihmiset ovat. (Kurki 2008: 106, 108-109.)

Sosiokulttuurisen innostamisen keskeisenä toimijana on innostaja, jonka persoona ja henkilökohtaiset sitoumukset ovat oleellisessa osassa siinä, millaiseksi toiminnaksi

innostaminen muodostuu. Ehdoton vaatimus innostajalle on oma innostus asiaansa kohtaan, muttei voida osoittaa, että innostamista voisi tehdä vain tietynlainen persoona. Hän voi toimia vapaaehtoisuudessa tai ammatillisesti koulutettuna henkilönä. Innostaja pyrkii ammatillisena tehtäväänään aikaansaamaan sosiaalisia prosesseja ja esiintuomaan ryhmän yhteisiä voimia. Hän tukee, koordinoi, motivoi ja herkistää. Herkistämällä tarkoitetaan ihmisten herättelemistä kiinnittämään huomio johonkin sellaiseen toimintaan, jonka he kokevat oman elämänsä kannalta tärkeäksi. Näin heillä herää tarve saada lisää tietoa itsestään, elämästään ja sosiaalisesta sekä kulttuurisesta ympäristöstä, jossa toimitaan. Kun ihmisten omat voimavarat ovat lähteneet liikkeelle, on innostaja valmis väistymään. (Kurki 2008: 107, 125-126.)

Innostajalla tulee olla globaaleja visioita, vastuullisuutta, itsekriittisyyttä, tutkimuksellista ja luovaa henkeä. Häneltä vaaditaan myös vakavuutta täyttää antamansa lupaukset ja tekemänsä sitoumukset. Innostaja ymmärtää, että ihmiset ovat itsenäisiä, vapaita ja kykeneviä ottamaan vastuun omasta tekemisestään. Hän ymmärtää myös toiminnan avoimen ja vapaaehtoisen luonteen. Työ edellyttää hyvää moraalista, fyysistä ja älyllistä valmiutta. Innostajalta vaaditaan hyvää itsetuntemusta ja sitä kautta kehittymistä kohti psyykkistä tasapainoa ja kypsyyttä, mikä mahdollistaa monien työhön kuuluvien haasteiden kohtaamisen. Myös organisointikyky on tärkeä, koska tehtäviä on paljon. Innostaja ei määrääle, vaan johtaa ikään kuin epäsuorasti hyväksyen myös muiden tekemät aloitteet. Tämä vaatii riittävän dynaamista ja persoonallista otetta. Innostaja osaa myös ratkaista konflikteja ja vähentää jännitteitä. Hän luottaa ryhmänsä jäsenten kykyihin ratkaista ongelmiaan ja kehittyä. (Kurki 2008: 107, 127.)

3.1 Innostamisen prosessin vaiheet

Kuinka sosiokulttuurinen innostaminen näkyy toimintaympäristön luomisprosessissa ja itse toiminnassa? Yhtenä sosiokulttuurisen innostamisen ehtona nähdään, että innostaminen tapahtuu tietoisesti etukäteen huolellisesti pohdittujen käytäntöjen mukaan. Olennaista on myös peilata toimintaa teoriaan koko prosessin ajan. Sosiokulttuurisen innostamisen ohjelmointi tarkoittaa sitä, että määritetään alkutilanne, missä ollaan, sekä lopputilanne, johon halutaan päästä. Näiden tilanteiden väliin sijoitetaan moninainen kirjo aktiviteetteja, joilla lopputilanne pyritään saavuttamaan. Ohjelmointia suunniteltaessa tulee ajatella aina kolmea tahoja: 1) kohderyhmää, johon toiminnalla pyritään vaikuttamaan, 2) itse innostajia sekä 3) vallankäyttäjiä, kuten virkamiehiä ja muita olosuhteita määrittäviä tahoja, joiden piiriin toiminta kuuluu. (Kurki 2000: 15, 118-119.) Vallan-

käyttäjillä voidaan tässä yhteydessä tarkoittaa Haedong Kumdoa lajina sekä Patentti- ja rekisterihallitusta. Näistä ensimmäinen määrittää osaltaan järjestettävän toiminnan sisältöä ja jälkimmäinen asettaa yhdistyksen rekisteröinnille yhdistyslainmukaiset vaatimukset.

Innostamisen perustana on aina tutkimus, ja nykytilasta pitää saada riittävä käsitys, jotta sitä pystytään muuttamaan toimenpiteiden avulla. Tutkimusta ei saa paisutella suhteessa tavoiteltaviin toimenpiteisiin, mutta perehtyminen todellisuuteen ei saa olla liian pinnallistakaan. Nykytilan analyysin pohjaksi täytyy innostajan pystyä avaamaan toiminnan luonne, sisältö ja se, mitä se koskee. On myös tärkeää perustella, miksi innostamista ylipäätään tehdään ja mitkä ovat toiminnan selkeät tavoitteet. Toiminnan laatu ja määrä ovat tärkeitä määritellä selkeästi sekä hahmottaa paikka, missä toimintaa toteutetaan. Lisäksi tulee selvittää, millaisia ovat soveltuvat ja perustellut aktiviteetit, jotka voidaan toteuttaa innostamisen kontekstissa. Alkutilanteessa on myös tärkeää hahmottaa toimintaan tulevat ihmiset, niin kohteeseen tulevat ihmiset kuin työntekijätkin. Toiminta saattaa edellyttää myös fyysisiä ja materiaalisia resursseja, joiden selvittäminen on tärkeää nykytilaa analysoidessa. (Kurki 2008: 189-190.)

Nykytilan analyysin pohjalta ymmärretään todellisuutta, tulkitaan sitä ja luodaan toiminnan visio eli tavoitetila. Vision pohjalta ohjelmoidaan ja toteutetaan sopivat aktiviteetit sekä arvioidaan toiminta sen koko matkalta päätyen erilliseen loppuarvioon. Toiminnasta nousee siis reflektion kautta parempaa toimintaa. (Kurki 2008: 191.) Ennen varsinaista arviointia tulee arviointi myös suunnitella. On päätettävä, tehdäänkö itsearviointi vai ulkoinen arviointi ja mitä ylipäätään arvioidaan. Innostamisen arviointivälineet ovat yleensä kvalitatiivisia ja usein luovasti valittuja kyseiseen prosessiin sopivaksi. (Kurki 2000: 128.)

3.2 Sosiokulttuurisen innostamisen kylmä ja kuuma maailma

Sosiaalipedagogiikassa, johon myös sosiokulttuurinen innostaminen tiedeperustaltaan nojaa, keskitytään paljon instituutioiden ulkopuoliseen kasvatustyöhön, johon kuuluu vapaa-aika ja sen tukeminen. Sosiaalipedagogisessa merkityksessä toiminnan kohdeyhmä koostuu ainutlaatuisista persoonista, dynaamisista toimijoista, jotka ilmaisevat itseään ja arkipäiväänsä toimintojensa kautta. Mukana on aina yksittäisen toimijan kehittymiseen tähtäävä eettinen ulottuvuus. Sosiaalipedagogiikan keskeisenä kysymyksenä onkin, mikä on yksilön ja yhteisön suhde. Kumpi on tärkeämpi, yksilö vai yhteis-

kunta? (Kurki 2008: 52-53, 189.) Entä kumpi on tärkeämpi, yksittäinen seuraharrastaja vai seura? Tai kumpi on tärkeämpää, harrastajan viihtyminen lajissa vai lajin valmennusrungon noudattaminen? Innostaja on toimintaa toteuttaessaan monenlaisten paineiden alla. Toiminnan suunnittelussa täytyy ottaa huomioon, ettei liika huomio mene asioiden systemaattiseen järjestämiseen ihmisten tarpeiden kustannuksella. Toisaalta tiettyjä asioita on pakko järjestää. Kuinka siis pitää huoli siitä, että yksilön kehittymiseen tähtäävä näkökulma ei pääse hukkumaan toiminnan järjestelyjen alle?

Sosiokulttuurinen innostaminen tarjoaa tähän näkökulman, jossa innostaminen jaetaan kylmään ja kuumaan maailmaan, jotka ovat molemmat aina läsnä. Kylmä maailma katsoo innostamista järjestelmän kannalta, eli tällöin innostamisen tehtävänä on ikään kuin maskeerata piiloon järjestelmässä vallalla olevat todelliset voimat ja rakenteet. Tällöin innostaminen on kaunista mutta sisällötöntä puhetta, jonka tehtävänä on vain ohjata ihmisiä kohti järjestystä. Se ei ole lähtöisin ihmisistä itsestään, vaan järjestys annetaan ylhäältä, esimerkiksi tämän opinnäytetyön tapauksessa lajista tai yhdistystoiminnasta käsin. Tällöin innostaja ei ole ennen kaikkea ihmisten, vaan lajin tai yhdistyksen asialla. Tällaiset innostajat eivät välttämättä ole pahantahtoisia, vaan manipuloivat, koska heitä itseään manipuloidaan. Voidaankin nähdä, että kylmässä maailmassa suuri innostajien määrä kertoo sairaasta yhteiskunnasta. Tämä voi esimerkiksi ilmentyä innostamisen monimuotoisena tuotteistamisena kertakulutusta varten. (Kurki 2008: 100-101.) Harrastusseurassa tämä voi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että harrastajien halutaan viihtyvän vain, jotta seura saa harrastajilta rahaa.

Innostamisen kuuma maailma on sosiaalisen vastarinnan liike, joka katsoo innostamista ihmisistä käsin. Se on kasvatuksellista toimintaa, joka suuntautuu kohti ihmisen sekä persoonallista että yhteisöllistä osallistumista ja tätä kautta kohti heidän tietoisuutensa heräämistä. Tällöin innostaja saa ihmiset tulkitsemaan omia kokemuksiaan ja vertaamaan niitä muiden kokemusten kanssa. (Kurki 2008: 102.) Sen sijaan, että ihmiset vain toimivat elämässään päättömästi sen pohjalta, mitä heille sanotaan, voidaan ihmisissä herättää kyky kyseenalaistaa ja tehdä omia valintoja elämänsä suhteen. Harrasteseurassa valmentaja voi olla esimerkiksi aidosti kiinnostunut siitä, mikä harrastajaa motivoi, ja tarjota hänelle jotain persoonallisesti tärkeää, joka hyödyttää harrastajaa sekä harrastuksessaan että henkilökohtaisessa elämässään.

Innostamisen kehittämisessä on olennaista miettiä, tähtääkö toiminta yksilön laadulliseen elämänmuutokseen vai järjestelmäjohtoiseen järjestykseen. Pyrkiikö toiminta ai-

dosti parantamaan ihmisten omaa elämänhallintaa, vai halutaanko luoda näennäistä kuvaa vapaudesta ja ohjailta ihmisiä kohti järjestystä tai aikaansaada toiminnasta taloudellista voittoa? Lisäksi tulee asettaa kyseenalaiseksi, onko toiminta vain erilaisten keinojen sekalainen yhdistelmä vai onko tavoitteet määritelty strategisesti hyvin ja selkeästi. Myös ammatillisuuden korostaminen tulee asettaa puntariin, vaikuttaako sen korostaminen innostamisen hengen katoamiseen. (Kurki 2008: 98.) Seuratoiminnan järjestämisessä järjestelmäjohtoiset paineet liittyvät esimerkiksi siihen, että joidenkin henkilöiden pitää yhdistystä pyörittää, tai muuten ei ole yhdistystä. Myös toiminta, jota seurassa järjestetään, asettaa rajoituksia, koska lajitoiminta toteutetaan tietyllä tavalla eikä vain toiveiden pohjalta. Toiminnan järjestely aiheuttaa myös taloudellisia paineita, koska tilat ja varusteet maksavat. Mielestäni innostajan on syytä pitää kylmän ja kuumman maailman tarkkailu aktiivisena läpi innostamisen prosessin, jotta se palvelee osallistuvia ihmisiä eikä vain järjestettyä toimintaa.

3.3 Sosiokulttuurinen innostaminen ja Haedong Kumdo suurmestarin ideologia

United World Haedong Kumdo Federation -maailmanliiton perustaja ja suurmestari Jeong Seong Kim opettaa seminaareillaan, ettei harjoittellessa ole järkevää tuhlaata aikaa ja energiaa, vaan tulee keskittyä niihin positiivisiin asioihin, jotka johtavat parempaan elämään. Hänen mukaansa taistelutaitojen tarkoitus on auttaa ihmisiä elämään viisaasti ja oikein paremman elämänlaadun tähden. Harjoittelun kautta tulisi pyrkiä tietoisuuden lisäämiseen harjoittamalla kehoa ja mieltä. Tämä johtaa rauhalliseen ja tasapainoiseen eli luonnolliseen mielentilaan, mikä itsessään on onnellisuutta. (Kim 2013.)

Taistelutaidon tiellä kehittyminen ja luonnollisuuden periaatteen sisäistäminen on yksilöllinen tie, jossa keskeisessä osassa on yksilön oma persoona, yksilölliset luonteenpiirteet ja taustatekijät. Tie on kuljettava itse, koska omaan itseensä ei kukaan ulkopuolinen voi päästä käsiksi samalla tavalla. Harjoittelun ja opettamisen kautta ihminen tulee tietoisemmaksi luonnossa vallitsevista laeista, ihmisten synnyttämistä laeista ja itsestään osana niitä. Tähän liittyvän reflektion kautta ihminen kykenee tekemään elämässään parempia valintoja polullaan ja oppimaan asioita uusista näkökulmista. Harjoittelu tarjoaa siis kasvatuksellisen matkan syvään omaan sisimpään ja sitä kautta parempaan elämään. (Kim 2013.)

Jeong Seong Kim kokee, että taistelutaidon harjoittelun tulisi ehkäistä terveydellisiä ja sosiaalisia ongelmia perustumalla rakkauteen itseä ja läheisiä kohtaan. Hän näkee tämän päivän sosiaalisten ongelmien taustalla epäoikeudenmukaisesti jakautuneen materialistisen vaurauden ja poliittisen voiman. Hänen näkökulmastaan on väärä tie perustaa pieni harjoitussali, kerätä ympärille suuri joukko ihmisiä ja ajan kanssa kasvat-
taa toiminta suureksi kaupalliseksi organisaatioksi poliittisten ja markkinoinnillisten kei-
nojen kautta. Hän kokee, että tällainen menettely vaikuttaa aluksi tehokkaalta, mutta
ihmisiltä loppuu helposti kiinnostus, koska toimintaa ohjaavat ulkoiset eivätkä sisäiset
voimat. (Kim 2013.)

Jeong Seong Kimin näkemys siitä, mitä Haedong Kumdon harjoittelu on ja kuinka lajia
tulisi opettaa sekä levittää, korostaa aikaisemmin esitettyä kuvausta innostamisen
kuumasta maailmasta. Hän näkee, että harjoittelussa keskeisessä roolissa on ihminen,
persoonaa, jonka tietä laadulliseen elämänmuutokseen pyritään toiminnalla tukemaan.
Hänen näkemyksistään huokuu kuuman maailman mukainen vastarinta ulkoisia voimia
ja rakenteita kohtaan, ja hän kokee, että pitämällä huolta yksilöistä ja läheisistä ratkais-
taan myös sosiaalisia ongelmia, joita alun alkaen aiheuttaa se, että tietyillä tahoilla on
liikaa keskittyntä valtaa. Koska opinnäytetyön kohteena oleva toiminta on suurmestari
Kimin maailmanliiton alaisuudessa, haluan huomioida hänen arvomaailmansa toimin-
nan taustalla ja peilata tätä omaan näkemykseeni tutkiakseni omia sisäisiä motiivejani.
Näennäisesti arvomaailmat kohtaavat, ja sen osalta koen tämän olevan edesauttava
voima innostamisen prosessin tavoitteisiin pääsemisessä. Koska Haedong Kumdo on
suurmestari Kimin liiketoimintaa ja oma intohimoni, pyrin suhtautumaan tähän tulkin-
taan suurella kriittisyydellä, jotta toiminnan keskiössä on todella kohderyhmä eikä esi-
merkiksi suurmestarin liiketoiminta tai omat henkilökohtaiset intressini.

3.4 Uuden vapaa-ajan toiminnan järjestämisen prosessimalli

Sosiokulttuurista innostamista on aikaisemmin opinnäytetöissä hyödynnetty monella
tapaa: toimintatutkimuksena ikääntyneiden virikkeellisen arjen edistämiseksi (Siltakoski
2011), monimuotoisena kehittäessä kehitysvammaisten asumispalvelujen ulkopuolisia
vapaa-ajan mahdollisuuksia (Kärkkäinen – Nyberg 2008) ja kvalitatiivisin haastatteluin
SOS-lapsikylän toiminnan arvioinnissa innostamisen kylmän ja kuuman maailman nä-
kökulmasta (Siira – Meilo 2011). En kuitenkaan löytänyt sellaista aikaisempaa työtä,
jossa olisi luotu malli, joka ottaa huomioon uuden yhteisön luomisen sekä toiminnan
järjestämisen vaatimukset osallistujien yksilöllisen kasvun ja vapaa-ajan tukemiseksi.

Koska innostajan tulee kyetä toimimaan niin taustajärjestäjänä kuin toiminnan ohjaajanakin, olen sitä mieltä, että kylmän ja kuumen maailman näkökulma voi tarjota arvokasta apua tavoitteenmukaisten valintojen tekemiseen innostamistyössäni. Keskeisenä haasteenani on, kuinka pystyn pitämään keskittymiseni osallistujien tarpeissa, kun samalla minun tulee hoitaa muita toiminnan järjestelyasioita.

Olen sitä mieltä, että monimuotoinen opinnäytetyöprosessi tukee ammatillista kasvua. Työssä uuden harrastustoiminnan luominen lähtee sisäisestä motivaatiostani ja mahdollistaa teorian ja käytännön yhdistämisen. Sosionomin työkaluna on oma persoona, ja usein sosiaalialan koulutusohjelman tehtävänä on saada tuleva sosionomi ymmärtämään luovien toiminnallisten menetelmien merkitys osana vuorovaikutusta. Tästä syystä moni sosiaalialan koulutusohjelma painottaa toiminnallisuutta, elämyksellisyyttä ja yhteisöllisyyttä, jotta luovat työtavat vahvistuisivat. Menetelmät vaativat jatkuvaa pohdintaa ja kehittymistä, eli kokemuksen lisäksi tiedonhankinta ja reflektointi ovat tärkeitä. (Nietosvuori 2008: 141.)

Monimuotoisessa opinnäytetyössä pyritään soveltamaan aiempia tutkimustuloksia uuden käytännöllisen tuotoksen toteuttamiseksi. Tämä tuotos voi olla esimerkiksi jonkin tilaisuuden suunnitteleminen ja toteuttaminen. Tavoitteena on käytännön toiminnan kehittäminen, järjestäminen, järjeistäminen tai ohjeistaminen. Monimuotoinen opinnäytetyö koostuu kirjallisesta raporttiosiesta ja tuotososiesta. Tuotoksen tulee pohjautua ammattiteoriaan. (Lumme – Leinonen – Leino – Falenius – Sundqvist 2006.)

Monimuotoisesta opinnäytetyöstä käytetään myös nimitystä toiminnallinen opinnäytetyö. Sen raportin on täytettävä tutkimusviestinnän vaatimukset ja parhaimmillaan se on tutkimusraportin kaltainen yhtenäinen ja johdonmukainen kirjallinen esitys. Toiminnallisen opinnäytetyön raportista lukijalle tulee selvitä, mitä, miksi ja miten opinnäytetyön tekijä on tehnyt, millainen työprosessi on ollut sekä millaisiin johtopäätöksiin ja tuloksiin tekijä on päätenyt. Tuotososion tulee puhutella sitä kohderyhmää, jolle se on tarkoitettu luettavaksi. (Vilkka – Airaksinen 2003: 65-66.)

Mielestäni sosiokulttuurisen innostamisen teoria tarjoaa malliini sopivia elementtejä. Prosessimielessä nykytilanteen kartoituksen ja vision vertailun kautta voin arvioida suunniteltua toimintaa koko prosessin ajan, jonka pohjalta voin luoda uutta parempaa toimintaa. Koen, että tämä mahdollistaa hyvin suunnitellun ja reaaliaikaisesti kehittyvän yksilön kasvua tukevan toiminnan. Koska mallin on tarkoitus tukea täysin uuden yhtei-

sön synnyttämistä, pidän tärkeänä ottaa mallissa huomioon uuden yhteisön rakentamiseen liittyvän näkökulman siltä osin, kuin se on innostamisen kannalta oleellista. Pyrin näkemään yhdistyksen hallinnollisia asioita teoreettisen viitekehysten läpi ja saavuttamaan orientaation, joka ottaa huomioon yksilön kehittymisen ja vapaa-ajan tukemisen kaikilla työn tasoilla hallinnosta yksittäisen ihmisen ohjaustyöhön.

Koen tärkeäksi sisällyttää visioon autoteelisen vapaa-ajan ulottuvuudet, koska mallin tarkoitus on toteuttaa toimintaa, joka tukee osallistujien vapaa-aikaa. Jotta toiminta noudattaa sosiokulttuurisen innostamisen viitekehystä, haluan seurata mallissa innostamisen pedagogisen, kulttuurisen ja sosiaalisen ulottuvuuden läsnäoloa osana toiminnan suunnittelua ja toteutusta. Sosiokulttuurisen innostamisen prosessiin kuuluu myös prosessin arviointitavan valinta, jonka sisällytän valitsemaani malliin. Arviointitavassa sosiokulttuurisen innostamisen kylmä ja kuuma maailma tarjoaa näkökulman, jonka avulla uskon pystyväni tarkastelemaan valintojani siten, että niissä korostuu yksittäisen osallistujan kehittymiseen tähtäävä näkökulma. Arviointi koostuu jatkuvasta arvioinnista ja kokoavasta loppuarvioinnista.

Opinnäytetyön keskeinen kysymys on, kuinka tuotososiossa valittu vapaa-ajan toiminnan luomisen malli toimii Jyväskylän Haedong Kumdo -seuran perustamisprosessissa syyskaudella 2013. Näkökulmana on innostajan näkökulma, koska toiminnan alussa tässä työssä olen innostajana yksin. Mallilla pyritään tuottamaan toimintaa, joka tukee osallistujien henkilökohtaista kehittymistä ja autoteelisen vapaa-ajan toteutumista. Tavoitteena on, että tehtyjen toimenpiteiden seurauksena kohderyhmä innostuu ja ottaa vastuuta uudessa yhteisössä. Toiminnan tavoitteiden mukaisten hyötyjen ja oman ammatillisen kasvun lisäksi pyrkimykseni on, että malli tarjoaa uutta näkökulmaa muille kansalaistoimijoille vapaa-ajan toiminnan järjestämiseen.

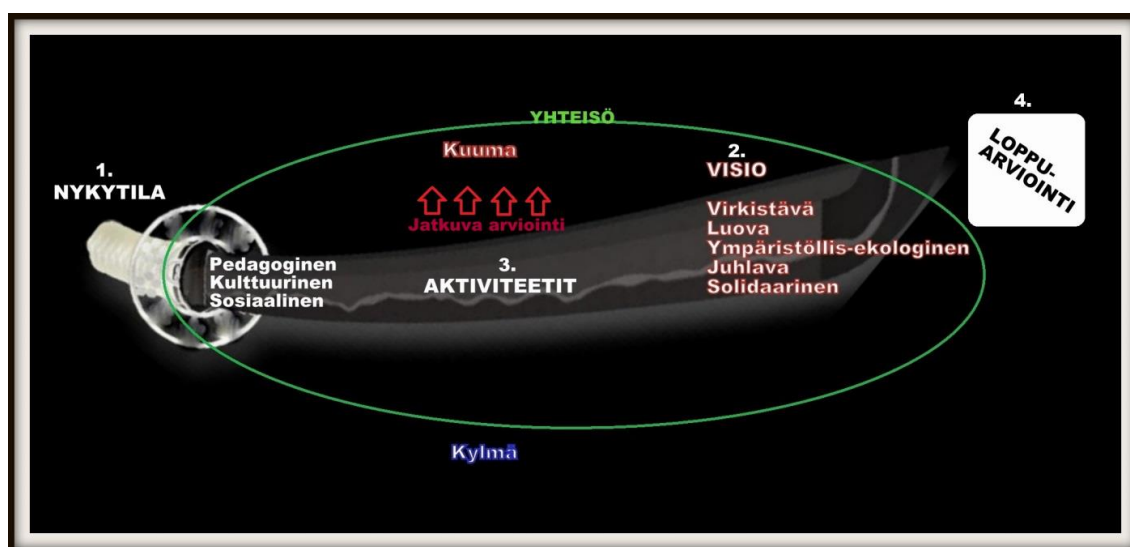
4 Vapaataonta-malli ja Jyväskylän Haedong Kumdo ry:n synty

Sosiokulttuurisen innostamisen prosessi alkoi elokuussa 2013, ja sen on tarkoitus jatkaa, kunnes yhdistys on täysin itsenäinen. Tämän tuotoksen seurantajakso oli vuoden 2013 elokuun ja vuodenvaihteen 2014 välinen aika. Seurantajaksolla valitsin aikaisemman tutkimustiedon pohjalta mallin ja sovelsin sitä käytännössä Jyväskylän Haedong Kumdo ry:n syntyprosessissa.

Pyrin tekemään mallista sellaisen, että se on avoimuudessaan myös muiden kansalais-toimijoiden käytettävissä ja omiin tarkoituksiin sovellettavissa. Halusin soveltaa mallia itse, jotta saisin kokemuksia sen toimivuudesta ja voisin arvioida sitä. Samalla halusin tuottaa muille näkyväksi esimerkin sen soveltamisesta ja arvioinnista. Seuraavaksi esittelen valitsemani mallin, jonka jälkeen kuvaan, kuinka sovelsin sitä käytännössä.

4.1 Mallin esittely

Nimesin mallin Vapaataonta-malliksi, koska nimi kuvaa mielestäni mallia ja sen tavoitteita. Metallin vapaataonnassa (englanniksi *Open Die Forging*) ei käytetä muottia, vaan metallikappaleen annetaan elää vapaasti takomisen aikana (FIA 2014). Nimen alkuosa vapaa- viittaa vapaa-aikaan ja siihen, että toiminta saattaa elää ja kehittyä reflektoinnin kautta paremmaksi toiminnaksi. Nimen loppuosa -taonta viittaa uuden luomiseen, kylmään ja kuumaan maailmaan sekä miekkailun harjoitteluun. Hahmottelin mallin taustalle toiminnan sisältöä kuvaavan Haedong Kumdossa käytettävän miekan kuvan.

Kuvio 1. Vapaataonta-malli

Mallista löytyy nykytilan analyysi (1.), joka tässä tapauksessa tarkastelee ja kokoaa yhteen yhdistyksen perustamiseen ja toimintaan sekä Haedong Kumdo -lajitoiminnan järjestämiseen liittyviä vaateita ja olemassa olevia resursseja. Tämän jälkeen mallissa luodaan visio (2.), jossa kaikki autoteelisen vapaa-ajan ulottuvuudet ovat mahdollisia toteutua osana kohderyhmän ja seuran toimintaa. Nykytilan analyysi ja visio arvioidaan innostamisen kuuman maailman näkökulmasta. Mikäli kylmä maailma korostuu, muutetaan kyseinen kohta siten, että siinä korostuu osallistujan kasvua tukeva merkitys.

Nykytilaa ja visiota vertaamalla mallissa valitaan visioon pääsemiseen tarvittavat aktiviteetit ja toteutetaan ne (3.). Jotta sosiokulttuurinen innostaminen saadaan osaksi järjestettävää toimintaa, tulee aktiviteetteja luodessa ottaa huomioon toiminnan edellyttämä käytännön aikataulut ja siihen liittyvät keskeiset tahot. Koska mallin avulla luodaan uusi yhteisö, kuuluu aktiviteetteihin sosiaalisen yhteisön rakentamisen näkökulma. Suunnitteluvaiheessa mallissa varmistetaan jokaisen aktiviteetin merkitys innostamisen pedagogisen, kulttuurisen ja sosiaalisen ulottuvuuden näkökulmista. Tämän jälkeen aktiviteetit muokataan kuuman maailman mukaiseksi, jotta niissä korostuu kohderyhmän kasvuun tähtäävä näkökulma. Toteutusvaiheessa arvioidaan jatkuvasti, toteutuko kuuman maailman näkökulma käytännössä.

Loppuarvio (4.) kokoaa yhteen, kuinka sosiokulttuurisen innostamisen prosessi kokonaisuutena onnistui. Millä tavoin sosiokulttuurisen innostamisen ulottuvuudet ohjasivat toimintaa ja kuinka kuuman maailman mukaiset aktiviteetit toteutuivat? Miltä osin visioon päästiin ja miltä osin ei? Mallin tarkoitus on auttaa uuden yhteisön luomisessa, joten kohderyhmää ei lähtötilanteessa ole tavoitettu. Tästä syystä arviointi on rajattu koskemaan innostajan näkökulmaa toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa. Koska innostaja arvioi mallissa omaa toimintaansa, on kriittisyys arviointia kohtaan välttämätöntä objektiivisen arvioinnin pyrkimyksistä huolimatta.

4.2 Nykytilan analyysi

Tein mallinmukaisesti Jyväskylän Haedong Kumdo -seuran syntyprosessissa ensimmäiseksi nykytilan analyysin, jossa etsin vastauksia nykytilan selvittämisen kannalta keskeisiin kysymyksiin. Kun olin kirjoittanut nykytilan analyysin ylös, kävin sen läpi sosiokulttuurisen innostamisen kuuman maailman näkökulmasta siten, että havaitessani silmiinpistävän kylmiä ilmaisuja muokkasinkin kirjoitusta kuvastamaan kuumempaa maa-

ilmaa. Näin toivoin toiminnan muokkautuvan enemmän kuuman maailman mukaiseksi. Kylmää maailmaa kuvasi esimerkiksi se, että alkuperäisessä analyysissä halusin harrastajien suorittavan vyöarvoja Haedong Kumdossa. Kirjoitin kohdan uudestaan siten, ettei se korostanut tahtotilaa harrastajan suorituskeskeisyydestä, vaan harrastajan kehittymistä lajitaidossa yksilöllisistä lähtökohdista ja motiiveista käsin. Seuraava analyysi on lopullinen versio, jossa olen jo muuttanut havaitsemani kylmät ilmaiset kuumiksi.

Mitä toimintaa halusin toteuttaa? Halusin perustaa Jyväskylään yhteisön, jonka tavoitteena oli tukea alueellisesti kohderyhmän vapaa-aikaa ja muutenkin terveellistä elämäntapaa Haedong Kumdo -harrastuksen kautta. Koin, että toiminnan järjestämisen ja uskottavuuden sekä jäsenten turvan kannalta paras toimintamuoto oli rekisteröity yhdistys. Perustettavan yhdistyksen tuli olla yleishyödyllinen, toimia vapaaehtois pohjalta ja täyttää yhdistyslain asettamat vaatimukset. Halusin tarjota kiinnostuneiden osallistujien panosta vastaan kehittymispuitteet korealaisessa miekkailussa Haedong Kumdon ideologian ja opetussuunnitelman mukaisesti, sekä osallistujan omista lähtökohdista ja motiiveista käsin. Seuran tuli tarjota osallistujalle pedagogiset puitteet kehittää itseään liikunnallisen kulttuurielämyksen kautta sosiaalisessa yhteisössä ja mahdollisuuden seuran hallinnollisiin tehtäviin. Seuran oli tarkoitus järjestää harrastajilleen myös harjoittelun ulkopuolista aktiviteettia, kuten pikkujoulut ja muuta yhdessäoloa.

Miksi halusin toteuttaa toimintaa? Ajankohtainen elämyshakuisuuden trendi loi mahdollisuuksia uusien aktiviteettien käynnistämiseen ja Haedong Kumdo ei Jyväskylässä vielä ollut. Minulla oli lajivalmentajan pätevyyden lisäksi sosiaalialan koulutus, joka mahdollisti erilaisen lähestymistavan seuran perustamiseen ja sen toimintaan. Oma motivaationi oli keskeinen kysymys. Ennen kaikkea koin tekeväni hyvää itselleni oman intohimoni parissa. Tämän uskoin saavuttavani antamalla panokseni johonkin toisten kanssa yhteiseen ja oppimalla opettaessani. Ajattelin, että kansalaisyhteiskunnan hengessä toimiminen tuotti hyvinvointia yhteiskuntaan ja olin sitä mieltä, että sosiokulttuurinen innostaminen oli toimiva menetelmä lisäämään alueellisesti vapaa-ajan sosiokulttuurisia mahdollisuuksia uuden yhdistystoiminnan kautta. Oma näkökulmani ja Haedong Kumdon suurmestarin, Jeong Seong Kimin, ideologia lajin opettamisesta ja levittämisestä tukivat mielestäni innostamisen prosessin osallistujakeskeistä näkökulmaa, jossa osallistujan henkilökohtainen kasvu harjoittelun kautta oli tärkeää.

Mitä konkreettisia tavoitteita varten halusin toteuttaa toimintaa? Konkreettinen tavoitteeni oli lyhyellä tähtäimellä se, että osa kohderyhmästä innostui seurassa toimimisesta

ja motivoitui jatkamaan toiminnan parissa seurantajakson jälkeenkin. Pitkän tähtäimen pyrkimyksenä oli se, että liikunnallisen kulttuurielämyksen kautta osallistuja sai mielekkään kanavan itsensä toteuttamiselle ja persoonalliselle kehittymiselle omassa elämässään. Tämän tueksi halusin kasvattaa seuratoiminnan sellaiseksi, että jäsenmäärä ja toiminnan organisointitavat vastasivat osallistujien tarpeisiin. Tavoitteenani ei ollut seuran pyörittäminen vain seuran pyörittämisen ilosta, lajin levittäminen tai seuramehenestys, vaan puitteiden täytyi tukea ennen kaikkea osallistujien henkilökohtaisia kehityspolkuja. Oli oman sisäisen motivaationi vuoksi tärkeää, että harjoitteluympäristö tuki myös omaa harjoitteluani.

Kuinka paljon halusin toteuttaa toimintaa? Peruskurssin sisällön riittävä sisäistäminen noin kolmeen kuukauteen edellytti vähintään kaksi ohjattua harjoituskertaa viikossa. Tämän lisäksi rekisteröidyn yhdistyksen hallinto tuli vaatimaan paperityötä, kokouksia ja toimintatavoista sopimista. Koska toiminta oli alkutaipaleella, piti varata aikaa monille juokseville asioille, kuten tilan etsimiselle ja markkinoinnille. Lajiohjelman mukaisesti peruskurssin oli määrä päättyä vyökokeeseen, jossa tarkastaisin harrastajien tason. Tämän jälkeen harjoittelun tuli jatkua uusien tavoittein ja minun piti pitää vyökokeita harrastajien kehityksen edellyttämällä tahdilla. Lajirunko siis asetti toiminnalle omat rajoituksensa. Tavoitteenani oli aloittaa peruskurssi aina keväisin ja syksyisin. Tämä tarkoitti sitä, että seura tuli tarvitsemaan vuoroja keväällä 2014 puolelta lisää. Minun täytyi jatkossa pystyä huolehtimaan sekä uusien että vanhojen harrastajien ohjauksesta ja vyökokeista. Tarvittaessa minun piti pystyä järjestämään avukseni lisäresurssia, jos toiminta olisi kasvanut räjähdysmäisesti. Liiallinen kasvu ei kuitenkaan ollut tarkoituksena.

Missä halusin toteuttaa toimintaa? Ennen toiminnan aloittamista minun piti hankkia harjoitteluun soveltuva avoin tila. Koska toiminta oli aluillaan eikä maksavaa harrastajapohjaa vielä ollut, tuli tilan olla edullinen. Minun täytyi huomioida riskitilanne, jossa ainuttakaan harjoitusmaksun maksajaa ei olisi tullut. Miekkailuseuralle soveltuvan imagon ajattelin positiivisena asiana. Esimerkiksi sellainen sali, jossa harjoitteli muitakin miekkailuseuroja, mahdollisesti erilaisen kulttuurielämyksen, koska tilaan kuului aiheeseen liittyvää rekvisiittaa. Koska osallistujien tuli harjoitella kahdella miekalla, pieni tila ei soveltunut tarkoitukseen. Saliin täytyi mahtua harjoittelemaan niin, että se oli nautinnollista, mutta myös sellainen henkilömäärä, että kohtuullisella harjoitusmaksulla yhdistys saattoi kattaa tilavuokrasta aiheutuvat kustannukset. Pedagogisesta näkökulmasta koin tärkeäksi, että tilassa oli harjoittelurauha. Salin tuli olla myös hyvien kulkuyhteyksien päässä ja mielellään lähellä muita kaupungin kohtaamispaikkoja, jotta osallistujien

oli mahdollista harjoitusten jälkeen siirtyä jatkamaan yhdessäoloa. Kesäkaudella olisi hyvä voida harjoitella ulkona.

Miten aion toteuttaa toimintaa? Toiminnan käynnistämiseksi ajattelin hyödyntää valtakunnallista mainostusta. Olemassa oleva lajiverkosto tarjosi minulle itse päivitettävät kotisivut ja näyttäviä julisteita jaettavaksi sosiaalisessa mediassa (katso kotisivut: Haedong Kumdo 2014a). Helsingin Haedong Kumdo -seura oli tuottanut myös korkealatuista mainosvideoita levitettäväksi sosiaalisessa mediassa tukemaan lajin kurssien syksyn aloitusta (katso esimerkiksi: Pöyhönen 2013). Mainostuksella pyrin tavoittamaan kohderyhmän. Ennakkoilmoittautumisen tavoitteenani oli saada ennakkotietoa aloittajien määrästä. Kurssin alussa oli mielestäni tärkeää järjestää lajinäytös ja tutustumisharjoitus eli introtreeni kiinnostuksen vahvistumiseksi. Harjoitusten ohjauksessa koin tärkeäksi demonstroida paikoitellen jotain erityisen näyttävää, jotta perustekniikoiden opettelu ei tuntuisi puuduttavalta. Myös harjoitusten sisällöt tuli suunnitella mielekkäiksi ja esittelemään koko lajisäältä ennen kaikkea ensimmäisten harjoitusviikkojen aikana, jotta harrastaja tiesi, mihin oli sitoutumassa. Jokaisen harrastajan piti saada huomiota ohjaajalta, ja peruskurssin sisältö, lajikehitykselliset tavoitteet sekä niissä joustaminen piti tehdä osallistujille selviksi. Minun tuli myös kuulla osallistujia, jotta tuntemukset tulivat esiin ja harjoittelussa ilmenneisiin tunnetiloihin voitiin vaikuttaa. Tavoitteenani oli mukauttaa toimintaa tarpeen mukaan harrastajille suotuisammaksi. Seuran hallinnollisen kuormituksen pyrin aluksi keskittämään itselleni, jotta harrastajien keskittyminen harjoitteluun oli mahdollista.

Ketkä tulivat osallistumaan toimintaan ja sen toteuttamiseen? Toimin itse innostajana, harjoitusten ohjaajana ja hallituksen jäsenenä. Minulla oli lähipiirin tuki toiminnan käynnistämiseen ja entuudestaan paljon tuttavuuksia Jyväskylässä, joten uskoin, että rekisteröidyn yhdistyksen perustamiseen vaadittavat kaksi muuta henkilöä löytyisivät. Tuttavapiiristä arvelin löytäväni joitakin osallistujia. Loput osallistujat aion tavoittaa markkinointitoimenpiteillä. Pyrin itse hoitamaan ohjauksen lisäksi suurimman osan hallinnollisista asioista kehittääkseni itseäni niissä ja varmistaakseni, että osallistujat saivat rauhan keskittyä harjoittelemaan mielekkääksi kokemaansa lajia. Uskoin, että kiinnostus hallinnollisiin töihin syntyisi ensisijaisesti sitoutumisesta mielekkääseen harrastukseen. Inhimillisen resurssin näin kasvavan osallistujien sitoutumisen myötä ja näin mahdolliseksi luovuttaa vastuutani ajan saatossa.

Minkä materiaaalisten ja fyysisten resurssien avulla aioin toteuttaa toimintaa? Yhdistyksen perustamisen ja rekisteröinnin aioin tehdä Patentti- ja rekisterihallituksen internet-sivuilla (Patentti- ja rekisterihallitus 2013). Markkinoinnin aioin hoitaa sosiaalista mediaa hyödyntämällä, jolloin se oli vaivatonta ja edullista. Harjoittelu edellytti välineiksi harjoitusmiekkoja, ja olin valmis ostamaan omatoimisesti näitä riittävästi Helsingin seuralta toiminnan aloittamiseksi. Heti toiminnan alkuvaiheessa minulla oli tarkoituksena perustaa seuralle oma tili, jonka kautta maksuliikenne järjestyi. Harjoittelun alussa osallistuja saattoi haluta ostaa myös harjoitteluasun ja jatkossa tarvitsi hankkia erivärisiä vöitä. Olin alussa valmis ostamaan myös nämä Helsingin seuralta, mutta jatkossa varusteiden hankintakanava tuli miettiä sellaiseksi, että seura hankki varusteet suoraan eikä minun kauttani. Lajitoimintaan tarvittavat dokumentit sekä avun yhdistystoiminnan sääntöjen laatimiseksi sain Suomen pääopettajalta. Hän oli myös lajikysymysten esiin tullessa tukenani.

4.3 Visio

Nykytilan analyysin jälkeen loin vision ja varmistin, että olin sisällyttänyt siihen virkistävän, luovan, ekologis-ympäristöllisen, juhlanan ja solidaarisen ulottuvuuden. Tämän jälkeen toistin saman menettelyn kuin nykytilan analyysissä korvaamalla selkeästi kylmät ilmaisut kuumilla. Seuraava visio on lopullinen versio, jossa olen mallinmukaisesti korvannut jo havaitsemani kylmät ilmaisut kuumilla.

Visiona innostamisen prosessissa oli toimiva yhdistys, joka tarjosi mahdollisuuden autoteelisen vapaa-ajan toteutumiseen Haedong Kumdo -harrastustoiminnan muodossa. Yhdistyksen perustamiseen tarvittavat kaksi kohderyhmän henkilöä siis löytyivät, ja markkinointi tavoitti ihmisiä yhdistyksen toimintaan. Yhdistys kykeni tarjoamaan osallistujilleen virkistävää harrastustoimintaa muun elämän vastapainoksi sekä uuden kulttuurielämyksen. Osallistajat kokivat viihtyvänsä harjoitteluympäristössä ja olleensa osana seurakulttuuria sekä tulleensa toimeen keskenään yhteisen harrastuksen parissa. Harjoittelu antoi harrastajille miekkailutaidon lisäksi syvempää tietämystä itsestä osana ympäristöä ja ohjasi toimimaan harjoittelussa luonnonmukaisella, onnellisuuteen tähtävällä tavalla. Harjoittelun vastapainoksi yhdistyksen toimintaan liittyi seuran yhteinen juhla. Yhdistystoiminta mahdollisti osallistumisen toiminnan järjestämiseen ja antoi vapauksia toteuttaa itseään niin harjoittelussa kuin toiminnan järjestämisessäkin.

Muodostamassani tavoitetilassa ajattelin saavani kohderyhmältä positiivista palautetta järjestetystä toiminnasta. Itsensä toteuttaminen näkyi innostamisen seurauksena myös erilaisena alun perin suunnittelemtomana toimintana. Seura teki yhteistyötä sen ympärille kerääntyneen verkoston kanssa, ja seuran harrastajat toteuttivat itseään omista vahvuuksistaan ja luovuudestaan käsin. Verkosto hyötyi muun muassa seuran tarjoamista näyttäivistä lajiesittelyistä ja korealaisen miekkailun ryhmätuokioista. Innostamisesta kumpuavaa toimintaa vastaan seura hyötyi verkostoista saamalla näkyvyyttä ja kontakteja. Harrastajien erityistaidot vahvistivat seuraa ja myös heidän omaa sitoutumistaan toimintaan, koska he saivat ympäristön, jossa voivat ilmaista itseään omista vahvuuksistaan käsin. He näkivät seuran itsensä toteuttamisen paikkana sen sijaan, että vain ostivat palvelua rahaa vastaan. Harrastajat saivat mahdollisuuden tutustua valtakunnalliseen Haedong Kumdo -toimintaan ja yhdistyksen syyskauden ohjelmassa näkyivät myös valtakunnan tasolla järjestettävät lajitapahtumat. Osa harrastajista osallistui valtakunnalliseen tapahtumaan johdollani.

Visiossa toiminta muodostui sellaiseksi, että syksyllä aloittaneet harrastajat halusivat jatkaa harjoitteluaan seurassa ja minulla oli motivaatiota jatkaa toiminnan toteuttamista edelleen. Yhdistystoiminnan hallinnolliset toimintatavat olivat toiminnan laajuuteen nähden kunnossa ja harrastustoiminnan sisältö sellaista, että harjoittelu antoi kehittymismahdollisuudet erilaisille ihmisille. Resurssipulan ilmetessä ensisijaista oli hoitaa ihmisten väliset asiat kuntoon ja toissijaista oli yhdistystoimintaan liittyvä työ. Kykenin toiminnallani luomaan unelmia henkilökohtaisesta kehittämisestä ja mielekkästä seuratoiminnasta myös tulevaisuudessa. Seuratoiminta asettui sille soveltuvaan fyysiseen tilaan, ja laji sai jalansijaa Jyväskylän taistelulajikokonaisuudessa.

Tavoitetilassa seura sai hankittua riittävästi toimintaan tarvittavia varusteita ja harrastuksen hintataso oli kohtuullinen verrattaessa muihin yleishyödyllisiin seuroihin. Varusteiden hankintakanavat olivat selkeät. Seuratoiminta sai näkyvyyttä Jyväskylässä markkinointitoimenpiteiden sekä positiivisten kokemusten kautta, ja se näyttäytyi avoimena ja houkuttelevana vapaa-ajan paikkana monenlaisille ihmisille. Inhimillinen resurssi lisääntyi, ja seuratoimintaa haluttiin yhteistoimin kasvattaa keväällä 2014 uuden kurssin muodossa.

Visiossa oli tärkeää, että osa harrastajista innostui etenemään lajitaidossa ja lajin opeuksellisessa vyöjärjestelmässä. Yhdistys kykeni myös toteuttamaan toiminnalle soveltuvat raamit. Laadukkaan valmennuksen takaamiseksi minun oli tärkeää pitää huolta

sisäisestä motivaatiostani toteuttaa vapaaehtoistoimintaa. Halusin visiossa tehdä työtä sydämellä, ja toiminnan säätely oli sellaista, että motivaatio säilyi. Ensisijaisesti ylläpidin motivaatiotani kehittämällä itseäni Haedong Kumdossa ja näkemällä hallinnolliset työt mahdollisuutena kehittyä niissä.

Tavoitetilassa ylläpidin miekkataitoani vierailuilla valtakunnallisiin tapahtumiin ja Helsingin seuran harjoituksiin opiskelumatkojeni yhteydessä. Samalla huolehdin siitä, että toiminnassa tekemäni lupaukset pitivät. Näiden resurssieni pohjalta tein työtä mahdollistaakseni itselleni ja muille osallistujille mielekkään vapaa-ajan paikan. Ymmärsin tarkastella toimintaa osallistujien henkilökohtaisesta kasvusta käsin enkä kadottanut tätä tavoitetta muiden seuratoimintaan liittyvien töiden tai lajivaatimusten alle. Tiedostin myös osallistamisen tärkeyden vastuuasioissa yhdistystoiminnan ja ohjaustoiminnan osalta ja ymmärsin omien resurssieni rajallisuuden. Pyrkimyksenä kuitenkin oli, että vastuuta jaettiin ensisijaisesti halukkaille henkilöille lähtien heidän omasta halustaan toimia yhteiseksi hyväksi.

4.4 Aktiviteettien suunnittelu

Laadin toiminnalle aikataulutuksen (taulukko 1) syyskaudelle 2013, ja sen pohjalta pyrin muodostamaan joukon aktiviteetteja. Määritin myös keskeiset toimijat, jotka olivat Patentti- ja rekisterihallitus, harjoittelutilan vuokranantaja, Helsingin Haedong Kumdo -seura, mahdolliset muut yhteistyökumppanit, toimintaan osallistuvat ihmiset ja minä itse. Aikataulutus sisälsi viisitoista toimenpidettä. Ne ottivat huomioon sekä yhdistyksen perustamiseen että toiminnan järjestämiseen liittyviä toimenpiteitä sekä Haedong Kumdon harjoitteluun sidonnaisia toimenpiteitä. Osa toimenpiteistä oli kertaluonteisia ja osa jatkuvaa toimintaa. Koin aikataulutuksen esiin nostamisen tuotoksessa tärkeäksi, koska se antoi kokonaiskuvaa tuotoksen lukijalle siitä, missä järjestyksessä seuratoiminnan toimenpiteet etenivät. Tuotoksen toteutusosuudessa en kokenut tarkoituksenmukaiseksi kuvailla seuratoiminnan etenemistä aikataulutuksen mukaisesti, vaan toiminnassa tapahtuvaa sosiokulttuurista innostamista.

Taulukko 1. Toimenpiteiden aikataulutus syyskaudella 2013

Seuratoiminnan viisitoista toimenpidettä elokuu-joulukuu 2013

2013	Kertaluonteiset toimenpiteet 12kpl	Jatkuva toiminta 3kpl		
Elokuu	Yhdistyksen perustajajäsenten etsintä Yhdistyksen perustamistoimenpiteet Talousarvio ja toimintasuunnitelma 2013 Hallituksen kokous 1 Tilan hankinta Varustehankinta Peruskurssimarkkinointi	Viestintä		
Syyskuu	Peruskurssinäytös ja introtreeni		Ohjaus	Markkinointi
Lokakuu	Hallituksen kokous 2			
Marraskuu	Suurmestarin seminaari ja dan-graduointi Helsingissä Haedong Kumdo pikkujoulut Helsingissä			
Joulukuu	Jyväskylän seuran vyökoe ja oma illanvietto			

Aikataulutuksesta löytyivät yhdistyksen perustamiseen ja hallintoon liittyvät toimenpiteet, kuten tarvittavien henkilöiden löytäminen, seuran perustaminen, keskeisten dokumenttien laatiminen ja kokoukset. Tämän lisäksi kuvioon oli lisätty valtakunnallisen Haedong Kumdo -verkoston tiedottamat tilaisuudet, joihin seuran harrastajien oli mahdollista osallistua. Tilan hankinta ja varustehankinta kuvasivat fyysiseen ympäristöön liittyviä toimenpiteitä. Peruskurssin aloitusajankohta ja vyökoeajankohta määräytyivät lajin opetussuunnitelman mukaan. Valtakunnallisen pikkujoulujuhlan lisäksi aikataulutettiin kauden päättävä oman seuran juhla vuoden loppuun. Viestintä kuvasi seuran sisäistä tiedottamista ja sen kanavia. Markkinointi oli jaettu peruskurssimarkkinointiin ja jatkuvaan markkinointiin toteutettavasta toiminnasta. Jatkovaa Haedong Kumdon muodossa tapahtuvaa pedagogista toimintaa kuvasi taulukossa ohjaus.

Kun olin aikatauluttanut toimenpiteet, yhdistin niitä keskenään suuremmiksi kokonaisuuksiksi ja tarvittaessa karsin niitä pois. Näin muodostui pienempi joukko toimenpidekokonaisuuksia. Keskeiset toimenpidekokonaisuudet rajasin teoreettisen viitekehyksen ehdoilla aktiviteettien pääteemoiksi (taulukko 2), eli jäljelle jäivät ne kokonaisuudet, jotka vaikuttivat sosiokulttuurisen innostamisen näkökulmasta oleellisilta. Esimerkiksi yhdistyksen perustamiseen ja toiminnan järjestämiseen liittyi paljon toimenpiteitä, joita

ei ollut erikseen syytä nostaa esiin innostamisen kannalta. Yhdistystoiminta taas kokonaisuutena oli mainitsemisen arvoinen, koska ilman sitä yhteisöä, jossa sosiokulttuurista innostamista tehtiin, ei olisi tässä muodossa ollut. Yhdistystoimintaa järjestettiin osana innostamistyötä pyrkimyksenä, että innostamisen orientaatio ylettyisi sen hallintoon asti. Jätin toimintasuunnitelman ja talousarvion laatimisen sekä hallituksen kokoukset toimenpidelistasta pois, koska en pitänyt niitä innostamisen kannalta tärkeinä nostaa esiin erillisinä teemoina tai aktiviteetteina. Halusin noteerata ne kuitenkin osana yhdistystoiminnan teemaa, koska ajattelin, että yksittäinen osallistuja saattaa innostua hallinnollisten töiden hoitamisesta. Valtakunnalliset tapahtumat, seuran omat tapahtumat ja fyysiseen ympäristöön liittyvät tila- ja varusteasiat yhdistin erillisiksi kokonaisuuksiin.

Jäljelle jääneet kokonaisuudet merkitsin sosiokulttuurisen innostamisen kolmen ulottuvuuden: pedagogisen, kulttuurisen ja sosiaalisen mukaan. Esimerkiksi yhdistystoiminnan kokonaisuuden näin liittyvän ennen kaikkea sosiaaliseen ulottuvuuteen, koska se loi raamit sosiaaliselle yhteisölle. Toisaalta oli vaikeaa valita vain yhtä merkitsevää ulottuvuutta, koska yhdistystoiminnassa luotiin samalla myös raameja pedagogiselle toiminnalle. Pidin oleellisena, että joko yksi tai useampi ulottuvuus oli selkeästi kytköksissä toimenpidekokonaisuuteen.

Taulukko 2. Teemojen yhdistely ja rajaus sosiokulttuurisen innostamisen näkökulmasta

Aktiviteettien kahdeksan teemaa

Teema	4	5	6
1	Yhdistystoiminta	Viestintä	
2	Tila ja varusteet		
3	Peruskurssinäytös ja introtreeni	Ohjaus	Markkinointi
7	Valtakunnalliset lajitapahtumat		
8	Seuran omat tapahtumat		

Teeman keskeinen innostamisen ulottuvuus

PEDAGOGINEN
SOSIAALINEN
KULTTUURINEN

Toimenpidekokonaisuuksista muodostui kahdeksan pääteemaa, joiden alle sijoitin erilaisia aktiviteetteja. Lajittelin aktiviteetit Vapaataonta-mallin mukaisesti pedagogisen,

kulttuurisen ja sosiaalisen ulottuvuuden mukaan. Tällä halusin varmistaa sen, että teeman alainen aktiviteettikonaisuus piti sisällään toisiaan tukevia pedagogisia, kulttuurisia ja sosiaalisia aktiviteetteja. Tämä ei ollut helppoa, sillä esimerkiksi Haedong Kumdon opetussuunnitelmaan kuuluvan toiminnan ja aktiviteetin erottaminen saattoi olla hankalaa. Muun muassa vyökoe oli lajiin kuuluva tavallinen ohjelmanumero mutta tapalla jolla halusin sen järjestää, sen pedagoginen luonne, määrittä vyökokeen myös sosio-kulttuurisen innostamisen aktiviteetiksi.

Osa aktiviteeteista oli puhtaasti rakenteita luovia, esimerkiksi keskusteluryhmän luominen sosiaaliseen mediaan, mikä mahdollisti innostamistyön myös verkossa. Joissain tapauksissa aktiviteetti saattoi olla jatkuva ohjausasenne, esimerkiksi yksilöiden rajoitteiden ja ominaisuuksien huomioiminen. Aktiviteetteja valitessani pyrin korostamaan niissä innostamisen kuumaa maailmaa. Asenne oli se, että kun kohderyhmästä pidetään huolta, toteutuu samalla myös toiminnalle asetetut muut tavoitteet.

4.5 Aktiviteetit teemoittain

Kun aktiviteetit oli valittu, varmistin vielä kuumen maailman näkökulman jokaisessa aktiviteetissa siten, että mikäli aktiviteetin näkökulma olikin yhdistys- tai lajikeskeinen, nostin esiin, mitä aktiviteetti merkitsisi kohderyhmän jäsenelle ja hänen henkilökohtaiselle kehitykselleen. Muutin aktiviteetin kirjoitusasua, korostin kuumen maailman mukaisen näkökulman punaisella fontilla ja tarkastelin samalla omia asenteitani kyseistä aktiviteettia kohtaan. Koin, että jokainen aktiviteetti oli mahdollista nähdä myös kuumen maailman lähtökohdista. Näin esimerkiksi yhdistystoiminnan perustamistoimenpiteet suunnitteluvaiheessa pakollisena byrokratiana, joten muutin näkökulmaa siten, että olin luomassa sosiaalista yhteisöä ja etsimässä avukseni ihmisiä, jotka olivat aidosti kiinnostuneita yhteisestä tavoitteesta. Seuraavat taulukot kuvaavat teemoittain valitsemiani lopullisia aktiviteetteja (Taulukot 3-10).

Taulukko 3. Teeman 1 aktiviteetit

Yhdistystoiminta (sosiaalinen)

SOSIAALINEN	Aidosti innostuneiden henkilöiden löytäminen yhdistyksen perustamiseksi ja toiminnan toteuttamiseksi
SOSIAALINEN	Ihmisten kohtaamispaikan, sosiaalisen yhteisön luominen
KULTTUURINEN	Raamien luominen ihmisiä yhdistävälle harrastuskulttuurille
SOSIAALINEN	Kurssin kohderyhmään suunnatut markkinointitoimenpiteet
PEDAGOGINEN	Keskinäinen tuki hallinnollisissa töissä
PEDAGOGINEN	Toimintaan osallistuminen itsensä kehittämisen mahdollisuutena

Näin yhdistystoiminnan keskeisesti sosiaalista ulottuvuutta korostavana kokonaisuutena, vaikka se sisälsi myös kulttuurisia ja pedagogisia piirteitä. Pysin löytämään perustajajäseniksi aidosti yhdistystoiminnasta kiinnostuneita ihmisiä. Yhdistystoiminnan kuormittavuuden halusin pitää lähtökohtaisesti pienenä ja helposti lähestyttävänä. Vapaa osallistuminen mahdollisti pedagogisesta näkökulmasta itsensä kehittämisen hallinnollisissa asioissa oman panoksen mukaan. Halusin tukea hallituksen muita jäseniä mahdollisissa haasteissa oman motivaationi rajoissa ja antaa heille tilaa. Yhdistystoiminnan halusin nähdä sosiaalisessa mielessä uuden kohtaamispaikan luomisena ja kulttuurisesta näkökulmasta uuden ihmisiä yhdistävän kulttuurielämyksen mahdollistajana. Peruskurssin markkinointitoimenpiteissä halusin korostaa lajin soveltuvuutta monenlaisille ihmisille kohderyhmän tavoittamiseksi ja kokeilukynnyksen madaltamiseksi.

Taulukko 4. Teeman 2 aktiviteetit

Tila ja varusteet (kulttuurinen)

KULTTUURINEN	Varmistaminen, että tila tukee kohderyhmän kulttuurielämyksen toteutumista mahdollisesti ja toiminnallisesti
SOSIAALINEN	Sopiva etäisyys keskeisistä kohtaamis- ja kokoustamispaikoista
SOSIAALINEN	Yhteistyömahdollisuus muiden tilaa käyttävien kanssa
SOSIAALINEN	Tilan sosiaalinen hyödynnettävyys ja viihtyvyys, pukutilat, kylpytilat, sauna
KULTTUURINEN	Varusteiden hankintakanavien järjestäminen tukemaan harrastajan kokemaa kulttuurielämystä
PEDAGOGINEN	Tilan pedagoginen soveltuvuus, melutaso, avaruus, opetusvälineiden säilytysmahdollisuus

Tilan ja varusteet ymmärsin ensisijaisesti kulttuuriseksi kokonaisuudeksi. Tilan tuli ennen kaikkea soveltua Haedong Kumdon harjoitteluun. Halusin valita tilan mahdollisuuk-

sien mukaan siten, että siellä harjoittelu mahdollisti harrastajalle voimakkaan kulttuurielämyksen. Taistelulajille sopiva imago tuntui tärkeältä tilaa valitessani. Varustehankintojen osalta uskoin, että oman harjoitteluasun ja harjoitteluaseen hankkiminen vahvisti harrastajan kulttuurista laji-identiteettiä. Tästä syystä pidin tärkeänä panostaa varustehankintojen sujuvuuteen. Tilalla ja varusteilla oli mielestäni myös pedagoginen merkitys, sillä koin niiden vaikuttavan opetuksen sujuvuuteen. Tilan piti olla riittävän rauhallinen ja mielellään mahdollistaa harjoitteluvälineiden varastoinnin. Sujuvamman opetuksen näkökulmasta auttoi, että harrastajat hankkivat omat varusteet. Varustehankintojen tuli kuitenkin olla vapaaehtoisia.

Mielestäni harjoittelutila oli tärkeä sosiaalisen viihtyvyyden näkökulmasta ja halusin löytää tilan, jossa oli hyvät puku- ja kylpytilat. Halusin tilan löytyvän juhlien ja kokousten järjestämisen näkökulmasta sopivan etäisyyden päästä erilaisista sosiaalisen elämän kohtaamispaikoista, kuten ravintoloista. Sosiaalisesta näkökulmasta myös yhteistyö samalla salilla harjoittelevien toisten lajien kanssa oli mielestäni tärkeää, ja ajattelin sen antavan harrastajille myös pedagogisesti ja kulttuurisesti erilaista perspektiiviä vaihtoehtoisista tavoista harjoitella.

Taulukko 5. Teeman 3 aktiviteetit

**Peruskurssinäytös ja introtreeni
(kulttuurinen)**

KULTTUURINEN	Vaikuttavan kulttuurielämyksen tarjoaminen monipuolisen tyhjentävällä ja näyttävällä esittelyllä
KULTTUURINEN	Metallimiekan läsnäolo korostamaan kulttuurielämystä ja luomaan unelmia
PEDAGOGINEN	Jokaisen ihmisen huomioiminen ohjaustyössä
SOSIAALINEN	Harjoittelu kohderyhmän kanssa yhdessä

Peruskurssinäytös ja introtreeni olivat mielestäni ennen kaikkea tärkeä kulttuurielämys, vaikka kyseessä olikin sosiaalinen opetustilaisuus. Pidin tärkeänä esitellä lajia monenlaisille ihmisille soveltuvana ja käydä lajia läpi niin monipuolisesti, että mahdollisimman moni löysi itseä kiinnostavan kiinnittymiskohdan. Halusin korostaa myös Haedong Kumdon hyvään elämään tähtäävää ideologiaa ja itsensä kehittämisen mahdollisuuksia. Lisäksi halusin lisätä näytökseen jotain erityisen näyttävää, kuten korkeatasoista miekkatyöskentelyä osallistujien innostamiseksi. Koin tärkeäksi korostaa kulttuurielämystä demonstroimalla lajia metallisilla miekoilla ja muutenkin metallimiekköjen läsnäololla alusta alkaen. Pidin myös tärkeänä osallistumista itse harjoittelemaan kohderyh-

män kanssa ja ihmisiä yhdistävien pariharjoitusten luomista. Halusin huomioida jokaisen paikalle saapujan niin kohtaamisvaiheessa kuin opetuksessakin.

Taulukko 6. Teeman 4 aktiviteetit

Viestintä (sosiaalinen)

SOSIAALINEN	Sisäisen, vuorovaikutteisen viestintä kanavan luominen sosiaaliseen mediaan
KULTTUURINEN	Videoinnostaminen verkossa, mielenkiintoa herättävän materiaalin jakaminen ja luominen
SOSIAALINEN	Me-hengen luominen myös verkossa
SOSIAALINEN	Kaikkien pitäminen ajan tasalla asioista
SOSIAALINEN	Mahdollisuus kysyä ja vastata
PEDAGOGINEN	Opetuksen tukeminen verkon välityksellä
KULTTUURINEN	Seuran sisäisten harjoitteluvideoiden ja valokuvien jakaminen

Viestinnän ymmärsin vahvasti sosiaalisena kokonaisuutena. Oli tärkeää sopia, kuinka seuran viestintä hoidetaan, ja luoda sille sopivat rakenteet. Tavoitteena oli, että tieto kulkee kaikille riippumatta siitä, käyttääkö henkilö jotakin tiettyä viestintäkanavaa vai ei. Sosiaalinen media mahdollisti sovelluksineen tehokkaan reaaliaikaisen viestintäkanavan ja pidin yhteydenpitoa tärkeänä myös harjoitusten ulkopuolella. Innostamistyötä suunnittelin tekeväni myös verkossa, jossa saatoin jakaa lajiin liittyvää materiaalia maailmalta. Oli myös tärkeää, että harrastaja pystyi tuottamaan omaa materiaalia harjoittelustaan sisäiseen viestintäkanavaan, eli kanava oli itsensä toteuttamisen ja me-hengen nostattamisen kannalta mahdollisuus. Ajattelin, että sisäinen viestintä mahdollistaa palautteenannon ja tunteiden ilmaisun silloinkin, kun tämä jäi harjoituksissa tekemättä. Verkossa halusin myös tukea harrastajia pedagogisesti erilaisin esimerkkimateriaalein ja vastaamalla kysymyksiin epäselvistä opetuksellisista asioista.

Taulukko 7. Teeman 5 aktiviteetit

Ohjaus (pedagoginen)

PEDAGOGINEN	Henkilökohtaisten rajoitteiden ja ominaisuuksien huomioiminen
PEDAGOGINEN	Harjoitusten selkeä rakenne mutta myös tilan antaminen ja kannustaminen itsensä tutkiskeluun
KULTTUURINEN	Viuhuvan, tupellisen, metallisen harjoittelumiekan läsnäolo ja kokeilumahdollisuus harjoittelun alkuvaiheessa
PEDAGOGINEN	Vyöjärjestelmän jouston hyödyntäminen eri kehitysvauhdissa, ketään ei jarrutella, eikä jätetä
KULTTUURINEN	Korean kielen ja lajikartan konkreettinen opettaminen sekä asiantuntemuksen tunteen vahvistaminen
PEDAGOGINEN	Luonnonlakien sisäistämisen korostaminen harjoittelun kautta ja ymmärrys korealaisesta tavasta tehdä
PEDAGOGINEN	Mielen ja kehon tunnustelu sekä hengen ilmaisu mukana harjoitteissa
PEDAGOGINEN	Leikkausharjoittelun hyödyntäminen opettamaan terävän aseiden kunnioittamista ja tunteidenkäsittelyä
SOSIAALINEN	Me-hengen luominen ja auktoriteetin ei määrävän luonteen ylläpitäminen
SOSIAALINEN	Osallisuuden lisääminen rutiiniharjoitteissa, harrastajan apu toiminnan ohjaamisessa
SOSIAALINEN	Ohjaajan harjoittelu muiden kanssa, pariharjoittelu ja tutuksi tekeminen
KULTTUURINEN	Itsensä toteuttamisen mahdollistaminen luovien harjoitteiden kautta
SOSIAALINEN	Ryhmä harjoitukset

Ymmärsin ohjauksen selkeästi pedagogisena kokonaisuutena. Ohjaustyössä halusin ottaa huomioon ihmisten rajoitteet ja ominaisuudet sekä pyrkiä joustaviin pedagogisiin ratkaisuihin. Myös lajikartan asettamisessa kehitysaskelissa näin tärkeäksi joustaa harrastajan kykyjen mukaisesti sillä periaatteella, että ketään ei jarrutella, muttei myöskään jätetä. Kulttuurisesti ohjaustyössä halusin opettaa korealaisille lajeille ominaista tapaa tehdä. Taloudellisen kehonkäytön periaatteen kautta ajattelin ihmisen oppivan uusia asioita itsestään osana luonnon lainalaisuuksia, esimerkiksi tuottamaan liikettä painovoimaa hyödyntämällä. Korean kielen ja lajikartan opettamisella halusin tukea harrastajan laji-identiteettiä ja asiantuntijuuden tunnetta. Pidin tärkeänä sisällyttää harjoituksiin mielen ja kehon tunnusteluun sekä hengen ilmaisuun liittyviä elementtejä, koska näiden kautta uskoin harrastajan löytävän uusia puolia itsestään.

Koin tärkeäksi aktiviteetiksi korostaa ohjaustyössä osallistujien me-henkeä ja halusin pitää ohjaajan auktoriteetin rakentavana ja ei-määräilevänä. Pari- ja ryhmäharjoittein halusin tukea sosiaalista kanssakäymistä. Harjoitteissa halusin korostaa yksittäisen

harjoittelijan osallistumista jakamalla ohjausvastuuta pienin askelein. Ajattelin, että on tärkeää mahdollistaa aikaa yksilön itsetutkiskelulle harjoituksissa ja kehittää luovia harjoittelumenetelmiä. Kuitenkin opetustilaisuuden rakenteen tuli olla selkeä. Metallimiekan tunnustelulla, kokeilulla ja leikkausharjoitteluun liittyvillä tarkoilla maneeereilla halusin luoda kulttuurisia tunnekokemuksia liittyen lajin historiallisten vaikutteiden luonteeseen ja terävän aseennunnoittamiseen.

Taulukko 8. Teeman 6 aktiviteetit

Markkinointi (sosiaalinen)

SOSIAALINEN	Valmius vetää erilaisia ryhmiä toiminnan näkyvyyden edistämiseksi ja kohderyhmän tavoittamiseksi
PEDAGOGINEN	Antaa vapaaehtoinen mahdollisuus harrastajille osallistua näytöksiin ja tilaisuuksiin
SOSIAALINEN	Mahdollinen yhteistyö muiden lajien kanssa
SOSIAALINEN	Puskaradion aktivoiminen innostamisen seurauksena
SOSIAALINEN	Vapauden antaminen harrastajille markkinointitoimenpiteisiin osallistumiseksi
KULTTUURINEN	Asenne: Innostuneen harrastajan omasta identiteetistä kumpuava itseilmaisu on hyvää mainosta toiminnalle

Markkinoinnin ymmärsin sosiaaliseksi kokonaisuudeksi, koska sillä tavoitettiin ihmisiä ja se mahdollisti ihmisten kohtaamisen. Aluksi teeman alle ei tullut ainoatakaan selkeästi kulttuurista aktiviteettia ja aloin miettimään miksi. Tämän seurauksena sain ajatuksen siitä, että harrastuksen mahdollistama osallistujan itseilmaisu oli kenties parasta markkinointia, jota tuli tukea. Perinteisen puskaradion aktivoimisen lisäksi pyrin asennoitumaan kaikkeen itseilmaisuun, jota harrastus sai harrastajassaan aikaan, rehellisenä ja positiivisena mainoksena toiminnalle. Tämä saattoi olla harjoittelua itsekseen jossain, missä oli ihmisiä näkemässä, tai esimerkiksi oman harjoitteluvideon julkaiseminen sosiaalisessa mediassa.

Mainosmateriaalin omatoiminen luominen ja muu markkinointityöhön osallistuminen oli mielestäni tärkeä pitää avoimena kenen tahansa tehtäväksi. Koin tärkeäksi vaalia yhteistyötä samassa tilassa harjoittavien lajien kanssa, koska myös tätä kautta uskoin kokemuksen ja tiedon leviävän. Myös yhteisharjoittelu muiden lajien kanssa saattoi olla mahdollista, minkä ajattelin lisäävän sosiaalisuutta ja kokemusta toisenlaisesta kulttuurisesta toiminnasta. Halusin esitellä lajia erilaisissa tilaisuuksissa omasta aloitteestani sekä ulkopuolisesta pyynnöstä, jotta toiminta tavoittaisi paremmin kohderyh-

mää pitkällä tähtäimellä. Halusin myös mahdollistaa harrastajien osallistumisen kaikkiin tilaisuuksiin.

Taulukko 9. Teeman 7 aktiviteetit

Valtakunnalliset lajitapahtumat (kulttuurinen)

KULTTUURINEN	Korealaisen suurmestarin, liittomme päämiehen tapaaminen
SOSIAALINEN	Valtakunnalliseen lajiyhteisöön tutustuminen
KULTTUURINEN	Mahdollisuus nähdä mustan vyön koe ja lajin potentiaali itsensä kehittämiseksi
PEDAGOGINEN	Uudenlainen ja ainutkertainen oppimiskokemus korealaisen mestarin opissa
SOSIAALINEN	Seurahengen nostattaminen, yhteinen reissu
KULTTUURINEN	Mahdollisuus osallistua pikkujouluohjelmaan ja ruokaila korealaisittain

Valtakunnalliset lajitapahtumat ymmärsin ensisijaisesti kulttuurisena kokonaisuutena. Suurmestarin seminaari oli toki myös pedagoginen ja sosiaalinen tilaisuus sekä Helsingissä järjestetyt pikkujoulut suurelta osin sosiaalinen tilaisuus. Ajattelin kuitenkin siten, että sosiaalisesti oli oleellisempaa pitää huolta paikallisesta sosiaalisuudesta ja satunnainen vierailu kotipaikkaa kauempana näyttäytyi enemmän kulttuurielämysten kohokohtana harjoittelukaudella. Korealaisen mestarin tapaamisen ja hänen opissaan oleminen ajattelin hienoksi kulttuuriseksi kokemukseksi uudelle harrastajalle, samoin tutustumisen korealaiseen ruokakulttuuriin Suomen ensimmäisessä korealaisessa ravintolassa pikkujoulujen yhteydessä.

Pikkujoulumatka antoi mahdollisuuden osallistua luovaan jokavuotiseen pikkujouluohjelmaan. Harjoitusmatkojen ajattelin nostattavan me-henkeä ja luovan mahdollisuuden tavata samanhenkisiä ihmisiä. Seminaarin yhteydessä pääsi myös halutessaan näkemään mustan vyön dan-graduoinnin, minkä koin antavan näkymää siitä, mitä lajilla oli tulevaisuudessa harrastajalle annettavana. Koska tavoitteenani oli osallistua 2.danin graduointiin, oli harrastajilla mahdollisuus nähdä oma ohjaajansa vaikean paikan edessä ja ammentaa siitä harjoittelumotivaatiota. Sillä oli suuri merkitys myös oman motivaationi kannalta, että osallistuin seminaarin opetukselliseen sisältöön ja graduointiin.

Taulukko 10. Teeman 8 aktiviteetit

**Seuran omat tapahtumat
(sosiaalinen)**

PEDAGOGINEN	Vyökokeen kehitysvauhdin huomioon ottava pedagoginen luonne
PEDAGOGINEN	Rakentava palautteenanto vyökokeessa
SOSIAALINEN	Ei määräilevä auktoriteetti, yhdessä tekemisen henki
PEDAGOGINEN	Maneerien korostaminen keskittyneen itsensä tutkiskelun mahdollistamiseksi etenkin leikkauskokeessa
PEDAGOGINEN	Itsensä ylittämisen kokemuksen tarjoaminen
PEDAGOGINEN	Vyökoevalvojan tavoite: riittää taso vyöarvoon tai ei, harrastajan tulee olla motivoitunut kokeen jälkeen.
KULTTUURINEN	Uuden vyöarvon saaminen on vahva kulttuurisen identiteetin kokemus
SOSIAALINEN	Yhteinen juhla kauden päätteeksi
KULTTUURINEN	Yhteisen kulttuuri-intressin jakaminen ja vahvistaminen
SOSIAALINEN	Tuntemusten kysyminen kuluneesta kaudesta

Seuran omat tapahtumat ymmärsin ennen kaikkea sosiaalisesti kokonaisuudeksi, mutta koska teema sisälsi myös vyökokeen, oli pedagoginen ulottuvuuskin vahvasti läsnä. Vyökoe oli karkeasti ajateltuna tason mittari, jossa tarkasteltiin, osasiko harrastaja seuraavalle vyöarvolle määritetyt asiat. Halusin korostaa kuitenkin vyökokeen pedagogista puolta eli halusin sen olevan ennen kaikkea rakentavaa palautetta sisältävä opetustilaisuus. Pyrin asennoitumaan siihen, että kokeen lopputulos saattoi olla hyväksyvä tai hylkäävä, mutta joka tapauksessa harrastajaa tuli pyrkiä kohtelemaan siten, että hän olisi motivoitunut itsensä kehittämiseen ja harjoittelun jatkamiseen päätöksestä huolimatta. Vyökokeessa halusin pitää selkeän auktoriteetin, mutta varoa määräilemästä tai korostamasta asemaani. Pyrin näkemään asian siten, että harrastajien kehitys oli myös vastuullani ja ohjaustoimenpiteitteni tulos.

Koin tärkeäksi korostaa, että olin tilanteessa yhdessä harrastajien kanssa. Pidin kuitenkin tärkeänä myös selkeän auktoriteetin ylläpitämisen, jotta saatiin aikaan tilanne, jossa harrastaja pyrki valvonnan ja paineen alaisena toimimaan ja täten ylittämään itsensä. Selkeä auktoriteetti ja maneerien kunnioitus olivat tärkeitä korostettavia asioita etenkin leikkauskokeessa, jossa oli tarkoitus leikata sanomalehteä puumiekalla. Pidin tärkeänä, että harrastaja tiedosti harjoittelevansa oikean, terävän metallimiekan käyttöä ja tekemisen tuli olla tarkkaa, jotta hän pääsi tutkimaan terävän miekan käyttöön liittyviä tunnetiloja. Uskoin, että yhteinen uurastus muiden kanssa uuden oppimisasteen eteen vahvisti kulttuurista yhteenkuuluvuutta ja harrastajan omaa kulttuuri-identiteettiä.

Vyökokeen yhteyteen aikatauluttamani juhlan ja siihen liittyvän ajatusten- vaihdon kuluneesta kaudesta ajattelin sosiaalisesti kohokohdaksi, johon kausi oli hyvä päättää.

4.6 Aktiviteettien toteutus ja arviointi teemoittain

Syyskauden 2013 toimenpiteet toteutuivat aikataulutuksen mukaisesti (Taulukko 1). Toimenpiteiden edetessä pyrin reaaliaikaisesti tarkkailemaan ja kirjaamaan ylös innostamisen aktiviteettien toteutumiseen liittyviä asioita sekä arvioimaan, toteutuiko aktiviteeteissa kuuman maailman mukainen näkökulma. Tarvittaessa suuntasin toimintaa tavoitteenmukaiseen suuntaan.

Toteutin seurantajaksolla kaikki teemoittain valitsemani sosiokulttuurisen innostamisen aktiviteetit. Seuraavat kahdeksan alaotsikkoa kuvaavat sitä, kuinka sosiokulttuurisen innostamisen aktiviteetit teemoittain toteutuivat, millaisia asioita reaaliaikainen arviointi nosti esiin ja mitä siitä mahdollisesti seurasi.

4.6.1 Yhdistystoiminta

Elokuun alussa ensimmäisenä tehtävänäni oli löytää kaksi muuta kiinnostunutta henkilöä, jotta yhdistys saatiin perustettua. Ensimmäinen henkilö löytyi lähipiiristäni ja hän oli kiinnostunut aloittamaan Haedong Kumdon harrastamisen sekä osallistumaan uuden vapaaehtoistoiminnan järjestämiseen. Tiedotin aktiivisesti henkilökohtaisella Facebook-tililläni perustavani Haedong Kumdo -seuran Jyväskylään ja pyysin kiinnostuneita ihmisiä olemaan yhteydessä. Toinen myös ennestään minulle tuttu henkilö lähti mukaan, koska halusi alkaa harrastaa jo jonkin aikaa häntä kiinnostanutta lajia ja kuuli nyt lajin aikeista rantautua hänen kotikaupunkiinsa. Henkilöt valikoituivat omien sisäisten motiivien pohjalta ja kaikkia kolmea perustajajäsentä kiinnosti mielenkiintoisen harrastuskulttuurin sekä uuden sosiaalisen yhteisön luominen.

Perustin Facebookiin seuran sisäisen, suljetun tiedotusryhmän alustavasti toiminnasta kiinnostuneille ja päivitin Suomen pääseuran kautta hallinnoidut nettisivut tiedolla Jyväskylässä alkavasta toiminnasta. Päivitin sivustoa sitä mukaa, kun tieto tarkentui. Peruskurssimarkkinoinnissa korostettiin lajin soveltuvuutta monenlaisille ihmisille mainitsemalla internet-julisteen saatetekstinä Helsingin seuran laaja ikäjakauma ja tasainen sukupuolijakauma. Käytössä oli kaksi eri mainospohjaa, joista toinen oli suunnattu nai-

sille. Peruskurssimainostus tapahtui Facebookissa omilla tileillämme, seuramme tiedotusryhmässä sekä taistelulajiaiheisissa yhteisöissä.

Uusi hallitus sopi hallinnollisten töiden jakamisesta. Hallitus pyrki pitämään toiminnan pienenä luonnolliseen kasvuun luottaen, jotta työkuormitus ei kävisi liian suureksi. Keskeytimme harrastustoiminnan ohjaamiseen ja mukavaan harrastamiseen paperiasioiden sijaan. Hallitus sopi myös, että hallinnollisten työmuotojen annettiin muodostua pikkuhiljaa tarpeiden tullessa esiin. Näin kaikilla oli mahdollisuus kehittää itseään oman kiinnostuksensa mukaisesti. Perustamiskokouksessa hallitus päätti myös hoitaa kokoustamisen mahdollisimman joustavalla lainmukaisella tavalla. Tämä tuntui alkuvaiheessa jokaisen osallisen kannalta toimivimmalta ratkaisulta.

Hallitus markkinoi alkavaa toimintaa yhteistyössä ja antoi alkuinnostuksensa näkyä sosiaalisessa mediassa. Toiminnan vapaus näkyi muun muassa siten, että hallituksen jäsen loi omatoimisesti vaihtoehtoisen mainosjulisteen ja kuvalliset opasteet seuran harjoittelutilaan. Yhdistyksen perustamisen edellyttämät yhdistyksen säännöt laadin Suomen pääseuran sääntöjä mukaillen ja hyväksyin nämä hallituksella. Tein omalla rahallisella panoksellani ja yhteistyössä hallituksen kanssa yhdistyksen rekisteröinnin Patentti- ja rekisterihallituksen internet-sivuilla. Tämän jälkeen laadin yhdistystoiminnan edellyttämät toimintasuunnitelman ja talousarvion avoimesti hallituksen kanssa viestien. Koin, että lähtökohtaisesti pakollisilta tuntuneet paperityöt muuttuivat merkitykselliseksi, kun ajattelin tekeväni niitä yhdessä muiden kanssa sosiaalisen yhteisön ja uuden harrastuskulttuurin luomisen näkökulmista. Päivää ennen ensimmäisen peruskurssin aloitusta saapuivat postissa Jyväskylän Haedong Kumdo ry:n viralliset yhdistyspaperit rekisterinumeroineen.

Mielestäni toteutetuissa aktiviteeteissa innostamisen kuuma maailma oli pääsääntöisesti läsnä. Keskeisten henkilöiden sisäiset motivaatiot olivat kunnossa sosiaalisten ja kulttuuristen puitteiden luomiseksi, hallintotapa sovittiin hallituksen ehdoilla ja markkinointi tehtiin kohderyhmää ajatellen. Keskeisimpänä haasteena koin yhdistystoiminnan hallinnoinnin opiskelun ja käytännön yhdistämisen. Ristiriitaa oli siinä, että toisaalta tahtotilana oli pitää hallinto lähtökohtaisesti vapaamuotoisena, mutta toisaalta sain opiskellessani koko ajan lisää informaatiota siitä, kuinka asiat tuli hoitaa paremmin. Tämä näkyi hallituksen välisenä intensiivisenä viestintänä ja paperityönä sekä muiden turhana kuormittamisena.

Muodollisuudet olivat minulle työläisiä, koska minulla ei ollut rutiinia. Tämä vaikutti mukavan harrastustoiminnan sijaan byrokraattiselta ja tuhoavan sisäistä motivaatiotani. Vaikka hallitus oli aidosti kiinnostunut toiminnan järjestämisestä, en uskaltanut ottaa tässä vaiheessa riskiä hallituksen liiallisesta kuormittamisesta. Jouduin miettimään uudelleen omia vaatimuksiani ja asenteitani hallinnon hoitamisen suhteen. Alkupanostuksen jälkeen hallinnolliset työt helpottuivat. Syyskaudella hallitus piti aikataulutuksesta poiketen vain yhden kattavamman ja virallisemmän kokouksen ja loput hallituksen viestinnästä hoitui vapaamuotoisemmin verkossa ja harjoitusten yhteydessä. Koin, että kylmän ja kuumen maailman tarkkailusta oli apua oikean fokuksen pitämisessä silloin, kun byrokratia haastoi hallinnollisissa töissä.

4.6.2 Tila ja varusteet

Toiminnan aloittamiseen imagoltaan, käytännöllisyydeltään ja hintatasoltaan soveltuva tila löytyi lopulta vanhojen taistelulajikontaktieni kautta elokuun lopussa. Parhaaksi vaihtoehdoksi valikoitui viidentoista minuutin kävelymatkan päässä keskustasta sijaitseva Savelan Taistelulajikeskus, joka oli aloittanut toimintansa samaisena keväänä ja etsi lisää uusia lajeja tiloihinsa alivuokralle. Sopivan hintatason lisäksi tilaa käyttivät pääosin aseellisia taistelulajeja harjoittavat yhdistykset ja seinillä oli imagollisesti tärkeää asetaisteluun liittyvää rekvisiittaa. Seura sai seinälle oman asetelineen Savelan Taistelulajikeskuksen toimesta, luvan käyttää nyrkkeilysäkkiä ja kuntoiluvälineitä sekä ensiapulaukkaa sen täydennystä vastaan.

Taistelulajikeskuksella oli oma Facebook-ryhmä, jossa pääsin tiedottamaan seuramme toiminnasta. Vuokranantajalla oli tarkoitus pitää syyskuun lopussa Avoimien ovien päivä, johon Haedong Kumdo -seuramme sai mahdollisuuden tulla esiintymään. Saliilta löytyi suuremman salin lisäksi pienempi harjoittelusali, varastotilaa, pukutilat naisille ja miehille, suihku, wc sekä sauna. Saunan käyttö kuului vuokrahintaan. Tilaa oli myös mahdollista vuokrata viikonloppukäyttöön, mikäli halusi järjestää esimerkiksi viikonloppun kestävästä lajitapahtuman. Vuokrasopimus tehtiin syyskuun alussa ja saimme elektronisen avaimen salin oveen.

Tilan löytyminen mahdollisti peruskurssin lopullisen hinnoittelun, koska tila muodosti suurimman kuluerän, joka peruskurssimaksuilla tuli kattaa. Toiminnallisena haasteena jouduin ohjaamaan toisen harjoitusvuoron tilan suuren käyttöasteen vuoksi pienemässä salissa, mikä rajasi peruskurssikoon aivan maksimissaan kymmeneen osallistu-

jaan. Hallitus hinnoitteli kurssin siten, että viisi maksavaa harrastajaa riitti syyskauden kulujen kattamiseen. Hinnoittelu oli ehtona peruskurssimarkkinoinnin aloittamiselle, ja toisaalta tila rajoitti osallistujamäärää.

Tilan rajallisuuden vuoksi seura päätti ottaa peruskurssille tulijoilta ennakoilmoittautumiset ja tiedottikin kurssin täydeksi ennen sen alkamista, kun hallituksen lisäksi viisi ilmoittautumista oli tullut. Hallitus koki, että kahdeksan harjoittelijaa oli kaikin puolin riittävä määrä ja pienemmän tilan kannalta turvallinen harjoitteluryhmä. Halusin ensin kokeilla ohjaamista tilassa seitsemälle hengelle ja päättää tämän jälkeen, avataanko kurssille vielä paikkoja.

Ostin etukäteen Helsingin Haedong Kumdo -seuran varastosta riittävän määrän harjoittelumiekkoja ensimmäisen peruskurssin käytettäväksi ja myyntitarkoitukseen jatkoa ajatellen. Syyskuun loppuun mennessä kaikki seitsemän harrastajaa olivat ostaneet itselleen varusteita. Hain tarvittaessa Helsingin seuralta lisää myytäviä miekkoja harrastajien tarpeisiin. Viisi harrastajaa tilasi harjoitteluasut ja sai nämä marraskuussa.

Koin, että tilaan ja varusteisiin liittyen aktiviteetit toteutuivat pääsääntöisesti kuuman maailman mukaisesti ja tukivat harrastajien kulttuurielämystä. Etenkin imagolliset asiat ja yhteistyö muiden tilankäyttäjien kanssa etenivät halutulla tavalla ja tarjosivat kuuman maailman mukaisia mahdollisuuksia. Keskeisiä haasteita oli pienemmän tilan ahtaus, joka pakotti minua miettimään harjoittelumenetelmiä ja rajoitti kohderyhmän harjoittelun vapautta. Harjoitukset pienemmässä tilassa myös usein häiriintyivät suuremman tilan ollessa toisen ryhmän käytössä ja melutason noustessa korkeaksi. Suurempi tila sen sijaan ajoi kokonsa puolesta asiansa hyvin.

Tilaan liittyi myös muita pedagogisia ja sosiaalisia haasteita. Viihtyvyyteen ja toiminnallisuuteen vaikuttivat negatiivisesti rakennuksen melko huono kunto ja keskeneräisyys sen ollessa vanha ja osaksi remontin alla. Lisäksi lattiat ja sisäilma osoittautuivat viileiksi, minkä johdosta poikkeuksellisesti sallin harjoittelun sukat tai sisäpelikengät jaloissa. Tilakysymyksistä keskustellessamme ilmeni kiinnostusta ulkona harjoitteluun säiden salliessa ja pyrin tätä ajatusta nostattamaan luomalla unelmia kesän harjoituksesta ulkona. Varusteiden kantaminen Helsingistä oli raskasta ja vahvisti tarvetta järkevämmän varusteidenhankintatavan etsimiseen oman sisäisen motivaationi ylläpitämiseksi.

Tila- ja varusteasioissa tein havainnon, että sosiokulttuurisen innostamisen ulottuvuuksien tarkastelu auttoi suunnitteluvaiheessa kulttuurisesti sopivamman tilan löytymisessä. Jos olisin ajatellut asiaa vain omasta näkökulmastani intohimoisena taistelulajin harrastajana, olisi minulle kelvannut monenlainen tila. Koin myös, että kylmän ja kuumen maailman tarkkailu auttoi keskittämään huomion harrastajien viihtyvyyteen siitäkin huolimatta, että tila ei kaikilta osin ollut tarkoitustaan vastaava. Tämän lisäksi ymmärsin, että kohderyhmälähtöisyyden lisäksi oli tärkeää pitää huolta omasta sisäisestä motivaatiostani.

4.6.3 Peruskurssinäytös ja introtreeni

Peruskurssi alkoi peruskurssinäytöksellä ja introtreenillä syyskuun alussa alustavan aikataulun mukaisesti, mutta haasteellisesti. Seuralla ei ollut vielä omaa avainta ja oven avaamisesta oli sovittu kyseisenä ajankohtana erikseen salin vuokranantajan kanssa. Inhimillisen unohduksen vuoksi sali oli ja pysyi kiinni, ja jouduin pitämään peruskurssinäytöksen ja ensimmäiset harjoitukset salin pihalla. Sää salli tämän hyvin ja tilanne tarjosi toiminnalle ikimuistaisen aloituksen. Hyvityksenä inhimillisestä unohduksesta seura sai yhden ilmaisen viikonlopun harjoittelutilassa, mikäli halusi järjestää viikonlopun yli kestäväen lajitapahtuman.

Paikalle saapuivat etukäteen ilmoittautuneista seitsemästä henkilöstä lisäksi kuusi. Seitsemäs ilmoittautuja ilmoitti etukäteen, ettei päässyt aloitukseen. Kiinnitin huomiota siihen, että tervehdin jokaista saapunutta ja keskustelin jokaisen kanssa. Näytöksessä kerroin lajista ja sen ideologiasta kattavasti sekä demonstroin yhden ja kahden miekan liikesarjat parhaalla tasollani. Esitellessäni käytin sekä puista harjoitusmiekkaa että metallisia harjoitusmiekkoja. Harjoittelua varten minulla sattui olemaan mukana riittävä määrä puisia harjoitusmiekkoja kaikkien käyttöön. Osallistuja vaikuttivat kiinnostuneilta harjoitteluvälineistä ja metallimiekoista.

Tapahtuman pääpaino oli introtreenissä eli harrastajien osallistumisessa harjoitteluun. Pyrin esittelemään kaikkia lajin osa-alueita perustekniikoista vapaampiin paritekniikoihin ja leikkausharjoitteluun, jotta harrastaja sai laajan kuvan lajin eri osa-alueista. Keskeisenä harjoitusmuotona pois jäivät liikesarjat, koska näiden opettelu yksittäisessä tuokiossa ei ajanut asiaansa ja demonstroin näitä jo aiemmin. Perustelin asian osallistujille. Harjoituksissa vaihdettiin harjoitteluparia, jotta kaikki tulivat tutuksi toisilleen. Osallistuin itsekin ohjauksen ohella harjoittelemaan harrastajien kanssa. Parillisen osal-

listujamäärän ollessa kyseessä keskityin paritekniikoissa vain ohjaamaan, jotta osallistujat saivat harjoitella. Välillä kävin ohjaamassa osallistaen toisen parista, kun toinen katsoi vierestä. Noteerasin jokaisen harjoittelijan toimintaa systemaattisesti kannustuksella tai lajiteknisellä ohjaustyöllä.

Kuuman maailman tarkkailun hyödyt näkyivät ennen kaikkea osallistujien systemaattisena yksilöllisenä huomioimisena. Huomioiminen pysyi kohtaamis- ja ohjaamisvaiheissa koko ajan taustalla tapahtumien kuluksa. Sen sijaan tuntui siltä, että esiintymiseen liittyvien paineiden vuoksi osallistujien tuntemuksien huomioiminen esityksen aikana oli erityisen hankalaa. Minulle tuli tunne, että lajin informatiivinen osuus oli liian pitkä eikä meluisa ulkotila tukenut kerrontaa.

Olosuhteisiin nähden tapahtuma eteni kuitenkin hyvin, eikä lukittu salin ovi haitannut, vaan korosti tapahtuman ainutkertaisuutta tarjoten mahdollisuuden harjoitella luonnon helmassa. Teemaan liittyvä harjoitusten monipuolinen sisältö tuntui syntyvän rutiininomaisesti. Kehitysideana huomasin, että lajidemonstratio on vastaavanlaisissa tilaisuuksissa parempi sisällyttää opetuksen sisään sen sijaan, että ensin pidetään demonstraatio ja sitten harjoitukset. Demonstraatio tuntui sopivan paremmin tapahtumiin, joissa esiinnyttiin isommille massoille. Pienessä ryhmässä esiintyminen tuntui enemmän tuovan etäisyyttä minun ja muiden osallistujien välille, kun taas ohjaustyö tuntui lähentävän meitä.

4.6.4 Viestintä

Perustin heti hallituksen löydyttyä seuran sisäiseksi tiedotuskanavaksi suljetun ryhmän Facebookiin nimellä Jyväskylän Haedong Kumdo. Ryhmään liitettiin seuran hallituksen lisäksi alustavasti lajista kiinnostuneita ihmisiä, sekä paikallisia että valtakunnan tasolla minulle tuttuja taistelulajivalmentajia ja harrastajia. Facebook-ryhmän lisäksi rinnalla toimi sähköpostiviestintä tärkeiden tiedotteiden osalta, jotta myös seuran jäsenet, jotka eivät käyttäneet Facebookia, saivat tiedotteet

Sisäisessä Facebook-ryhmässä tiedotin, millaisia lajitapahtumia syyskaudella oli tulossa, jotta toiminta näytti alusta alkaen aktiiviselta ja mielenkiintoa herättävältä. Tämän lisäksi tein kulttuurista tiedottamista jakamalla tietoa lajista, koreankielisestä terminologiasta ja järjestöistä, joiden alle seura kuuluu. Lisäsin videoita lajista ryhmän nähtävillä eri puolilta maailmaa sekä tuotin omaa päiväkirjamateriaalia ja videomateriaalia harjoit-

telustani. Videoista saattoi ammentaa pedagogisia ja kulttuurisia, mutta myös sosiaalisia vaikutteita. Muun muassa Helsingin harrastajien luoma humoristinen pikkujoulumiekkatanssivideo antoi kuvaa seurojen valtakunnallisesta yhteisöllisyydestä.

Tuotin harrastajien kanssa yhteistä valokuva- ja videomateriaalia suljettuun ryhmään. Harrastajat editoivat ja julkaisivat myös itse kuva- ja videomateriaalia ryhmässä. Tätä kautta harrastaja saattoi saada palautetta myös Suomen pääseuran ohjaajilta tekemisensä tasosta ja innokkuudestaan. Seura tuotti myös ryhmäliikesarjavideon, jossa tekemiseen osallistui harrastajan harjoituksissa mukana ollut lapsi. Suurmestarin seminaarilta laitoin reaaliaikaisia päiväkirja- ja videokuulumisia sisäiseen ryhmään seuramme harrastajien harjoittelusta suurmestarin alaisuudessa. Opastin sisäisen ryhmän kautta myös seminaaripaikalle jälkikäteen saapuvia Jyväskylän seuran harrastajia. Kuvasin Jyväskylän ensimmäisten harrastajien harjoittelua suurmestarin kanssa ja julkaisin videot luvan kanssa suljetussa tiedotusryhmässä. Tiedotusryhmä salli myös seminaarivalokuvien jakamisen kätevästi seminaarin jälkeen.

Elektroninen avain mahdollisti harjoittelutilaan pääsyn loma-aikoina, kun en päässyt ohjaamaan harjoituksia. Tällaisessa tilanteessa Facebook-ryhmä toimi hyvänä yhteydenpitokanavana. Harrastaja kertoi tuntemuksiaan toteuttamastaan harjoituksesta ja kysyi harjoitteluun liittyviä lisäkysymyksiä, joihin pystyin vastaamaan etäältäkin. Facebook-ryhmä mahdollisti myös vyökokeen tavoitteiden selkeyttämisen kirjallisessa muodossa ennen vyökoetta, tavoitteisiin tsemppaamisen ja vyökoetulosten julkistamisen. Facebook-ryhmän kautta selvisi myös tieto Oulussa joulukuussa järjestetystä Suomen pääopettajan pitämästä seminaarista. Vaikka tähän valtakunnalliseen tapahtumaan Jyväskylän seura ei osallistunut, tuli tätä kautta idea järjestää seuraavana keväänä oma vastaava seminaari Jyväskylässä. Tätä ajatellen seuralla oli myös tila viikonlopuksi peruskurssinäytöksen avainsotkusta johtuen.

Viestitin Facebookissa myös keväällä 2014 alkavasta peruskurssista ennen kuin aikataulut olivat selvinneet. Koska lajista ennakolta kiinnostuneet ihmiset liitettiin ryhmään jo syyskauden alusta, olivat he voineet seurata toiminnan kehittymistä koko syyskauden ajan ikään kuin yleisönä. Nyt heillä oli ennakkomahdollisuus ilmoittautua kevään kurssille ja kenties vahvempi tunne lajin soveltumisesta itselle. Ajattelin, että syyskausi oli viestinnällisesti hyvä lopettaa siten, että myös toiminnan jatkumisesta oli selkeä lupaus ja alustavaa tietoa.

Sisäinen viestintä huokui kuumaa maailmaa. Facebook-ryhmä alkoi syksyn aikana elää omaa elämäänsä, kun harrastajat innostuivat esittelemään harjoittelupäiväkirja-, peruskurssimainos- ja harjoitteluvideotekeleitään suljetussa ryhmässä. Ryhmään kuului myös seuran ulkopuolisia alustavasti kiinnostuneita henkilöitä ja lajivaikuttajia, joten tekeleet saivat osakseen myös laajempaa huomiota ja palautetta. Samalla toiminta viesti ryhmän vieraille seuran aktiivisuutta ja herätti mahdollista kiinnostusta peruskursseille ilmoittautumiseen tulevaisuudessa.

Tein myös havainnon, että vuorovaikutuskanavan luominen Facebookiin oli merkityksellistä kaikilla innostamisen ulottuvuuksien tasoilla. Se mahdollisti kohderyhmälle kulttuurisen tiedonsaannin ja ilmaisun, vaihtoehtoisen kanavan opetussisällön jäsentämiseen sekä me-henkeä nostattavan vuorovaikutuksen. Suurin yllätys oli sen mahdollistavuus harrastajan itsensä toteuttamisen kanavana. Haasteelliseksi koin sähköpostiviestinnän hyödyntämisen Facebookin rinnalla. Facebook-ryhmä oli niin aktiivinen ja vuorovaikutteinen, että sorruin helposti olettamaan, että tieto tavoittaa jokaisen sitä kautta.

4.6.5 Ohjaus

Pyrin ohjauksessa ottamaan ihmisten erilaisuuden ja rajoitteet huomioon korostamalla, että omaa vartaloa tulee kuunnella ja mitään, mitä sanoin, ei ollut pakko tehdä, jos se tuntui jostain syystä pahalta. Polvivammainen sai harjoitella helpotetuissa asennoissa, mutta katsoin, että asennolle muuten ominaiset yksityiskohdat toteutuivat, jotta harrastaja ymmärsi, mistä asennossa on kysymys. Henkilötasolla vaikean liikkeen ollessa kyseessä annoin kyseiselle henkilölle aikaa tehdä tekniikkaa suhteessa enemmän ja korostin sitä, että jokainen harrastaja on erilainen ja oppii eri tavalla. Etenkin liikesarjaharjoittelussa omaksuminen tapahtui hyvin eri vauhtia eri ihmisillä ja annoin henkilökohtaista aikaa omaksumiselle.

Tarjosin vaihtoehtoa yhdessä tekemiseen ja yksin harjoitteluun tilanteen mukaan. Erilaisuuden huomioimisesta syntyi uusia pedagogisia ratkaisuja sellaisten tekniikoiden opettamiseen, jotka tuottivat enemmän hankaluuksia. Jouduin toden teolla miettimään uusia tapoja opettaa asioita. Erilaisten elämäntilanteiden ja aikataulujen tukemiseksi annoin tarvittaessa harjoittelutilan avaimen lainaksi harrastajalle ja harjoituksiin sai tuoda myös lapset mukaan, jos lastenhoidollisista syistä harjoitukset olisivat jääneet muuten väliin. Annoin lasten myös osallistua harjoitteluun heille sovelletuin menetelmin.

Opettaessani Haedong Kumdoa käytin toistuvasti viuhuvan äänen päästävää metallimiekkaa ja annoin harrastajien kokeilla kevyempää metallista harjoitusmiekkaa veto- ja palautusharjoitteissa. Harrastajan oli tärkeä saada tuntumaa siitä, miltä oikea tupellinen miekka tuntui puumiekkiaan verrattuna. Harjoitus sai harrastajissa aikaan voimakkaita reaktioita siitä, että tupellisen miekan käsittely tuntui hyvin erilaiselta. Lisäksi harjoitus herätti mielenkiintoa siihen, missä vaiheessa harjoituksia sai itse alkaa käyttämään metallista harjoitusmiekkaa.

Annoin harrastajien oppia omaa tahtiaan koreankieliset tekniikat, komennot ja lajirakenteet, jotta he saivat hallinnan ja asiantuntemuksen siitä, mikä heidän harjoittelemalleen lajille oli ominaista. Kannustin opiskelemaan terminologiaa myös Facebook-ryhmässä jaetusta materiaalista. Yksi osallistava harjoitus kieleen liittyen oli luvunlasku kymmeneen korean kielellä ja harrastaja kerrallaan perustekniikkaa toistettaessa. Vaihtoehtoisesti sai laskea suomeksi, jos halusi. Osallistin ohjaustyössä harrastajia antamalla ajoittain mahdollisuuden päättää, mitä kyseiseltä harjoitustunnilta haluttiin.

Seitsemän hengen harrastajajoukko mahdollisti melko joustavat pedagogiset ratkaisut ja yksilöllinen huomioiminen oli mahdollista. Päätin käyttää vyöjärjestelmää joustavasti sen mukaisesti, että nopeammin lajitekniikkaa omaksuvat saivat mahdollisuuden kehittyä järjestelmässä nopeammin. Tärkeää kuitenkin oli, että kaikki saivat huomiota ja voivat kehittyä omaa vauhtiaan. Pyrin perustelemaan harrastajille erilaista kehitysvauhtia, jotta se ei aiheuttaisi hämmennystä tai itsensä vertailua toisiin harrastajiin. Ketään ei harjoituksissa jarruteltu, muttei ketään myöskään jätetty. Yksi harrastaja omaksui syksyn aikana kahden ensimmäisen vyöarvon, valkoisen ja keltaisen vyön, tekniikat. Huomasin, että harrastaja oli innostunut harjoittelemaan myös harjoitusten ulkopuolella opetettuja asioita, ja päätin antaa hänelle luvan suorittaa samalla kertaa kaksi vyöarvoa syksyn vyökokeessa, mikäli hän sitä haluaisi.

Liikesarjojen opettamisessa hyödynsin erilaisia harjoittelufokuksia, jotka liittyvät Haedong Kumdolle ominaiseen mielen, kehon ja hengen yhdentymisen ajatukseen. Kun liikesarjamuoto oli omaksuttu ja sen toistoja tehtiin harjoituksissa rutiininomaisesti, muutin fokusta toistokertojen välillä. Näin harrastaja tutki tapaansa tehdä ja tapaansa oppia sekä huomasi, kuinka erilainen keskittyminen vaikutti tekemiseen. Muistitasolla keskeistä oli rauhallisesti tehden muistella liikesarjan oikea muoto. Rennon jatkuvan liikkeen fokuksessa harrastaja keskittyi oman vartalonsa luonnolliseen ja taloudelliseen käyttöön. Nopeassa taisteluhengen sisältävässä suorituksessa voimakkaat huudot,

tekemisen terävyys ja liikesarjan vaihteleva rytmitys antoivat mahdollisuuden tunteikkaaseen itseilmaisuuun ja itsensä toteuttamiseen. Tunteenilmaisuuun rohkaisin esimerkiksi siten, että ensin taisteluhuuto tehtiin määrättyssä kohdassa. Kun huuto alkoi luonnistua tunteen pohjalta, sai sen tehdä vapaasti. Pysin säilyttämään taiteellisen vapauden tietyissä rajoissa ja korostamaan sitä, että kaikkien tekeminen oli lopulta oman näköistään. Toin kokemukseni pohjalta opetuksessani esiin muutenkin monille korealaisille taistelulajeille ominaista tapaa tehdä: rauhallista hengitystä, keskittynyttä mieltä ja taloudellista luonnollista liikettä.

Harjoitusten rakenteen pyrin pitämään selkeänä. Harjoituksilla oli selkeä alku ja loppu. Mikäli tuokion aloitus viivästyi tai sen loppu venyi, havaitsin että rakenne ei aina pysynyt ehyenä ja harjoituksista jäi sekava kuva. Ilmapiirin osalta pyrin varomaan ylikorostuvaa auktoriteetin käyttöä. Käskyttämisen sijaan pyrin saamaan aikaan ilmapiirin, jossa harrastajat uskalsivat kysyä ja ilmaista tuntemuksiaan. Harjoittelin harrastajien kanssa sekä loin erilaisia pari- ja ryhmäharjoitteita. Paritekniikkaa demonstroidessani yritin valita avustajaksi kunkin harrastajan vuorollaan. Korostin tarkoituksellisesti auktoriteettia leikkausharjoitusta opettaessa siitä syystä, että halusin korostaa tilanteen vakavuutta ja saada aikaan mielentilan, jossa harrastaja ymmärsi harjoittelevansa oikean miekan käyttöä, vaikka kädessä olikin puinen harjoitusmiekka. Leikkaussuorituksen jälkeen toin ilmi suorituksesta harrastajalle seuranneen innostumisen tai pettymyksen tunteen. Molemmissa tapauksissa oli riski lähteä kulkemaan tunteen vallassa, kun kädessä oli vielä kuvitteellinen terävä ase. Reaktion hallitsemisen ja miekan tuppeen laittamisen rutiini oli tärkeä turvallisuusasia. Samalla se laittoi harrastajan miettimään omaa suhtautumistaan onnistumisiin ja epäonnistumisiin. Leikkausharjoittelua tehtiin myös luovasti, jolloin harrastaja sai toteuttaa leikkauksen vapaammalla tavalla ja tunteella, löytääkseen muuten muodolliseen ja totiseen suoritukseen itseilmaisullista sisältöä.

Ohjaustyössä pidin erittäin merkityksellisenä kuuman maailman tuomaa kohderyhmälähtöistä ajattelua aktiviteetista riippumatta. Törmäsin mielessäni useasti ristiriitaan, jossa kohderyhmälähtöinen ajattelu soti omaa näkemystäni vastaan siinä, kuinka tietty asia tuli tehdä. Kuuman maailman peilaaminen tilanteeseen muistutti siitä, että kaikki ovat erilaisia ja oma näkemykseni ja sisäinen motivaationi eivät ole suoraan sovitettavissa toiseen ihmiseen. Tämä ohjasi myös kokeilemaan erilaisia pedagogisia ratkaisuja yksilön kehityksen eteen, ja koin tämän hyvin opettavaisena. Tein myös havainnon, että sosiokulttuurisen innostamisen ulottuvuuksien kautta pystyin näkemään konkreet-

tisemmin, että ihmisiä voivat kiinnostaa aivan erilaiset asiat. Kiinnostuksen painopiste saattoi liittyä henkilöstä riippuen omaan kasvuun, kulttuuriseen kokemukseen tai sosiaaliseen ryhmään kiinnittymiseen. Huomasin saavani oivalluksia ohjausprosessin myötä ja kehittyväni pedagogina.

Siinä, missä kuuman maailman ajattelu tuntui ohjaustyössä tärkeältä, oli aktiviteettien hallinta sitäkin hankalampaa. Aktiviteetit olivat pääsääntöisesti jatkuvaa toimintaa ja niiden arvioiminen oli vaikeaa, koska ne tuntuivat toteutuvan ajoittain ja välillä taas eivät. Huomasin useita kertoja unohtaneeni noudattaa esimerkiksi jatkuvaa rajoitteiden huomioimisen aktiviteettia tai itseilmaisullisten harjoitusten hyödyntämistä ohjaustyössä. Kun sain itseni kiinni aktiviteetin noudattamatta jättämisestä, korjasin toimintaani parhaani mukaan. Oli kuitenkin hankalaa sanoa aktiviteettien tasapainoa toisiinsa nähden. Haasteita aiheutti myös oma sisäinen motivaationi. Innostamisen prosessin ulkopuolisesta elämästä johtuneet paineet veivät välillä keskittymiseni harjoitustilanteen ulkopuolelle, mikä tuntui heikkona läsnäolona ohjaustyössä.

4.6.6 Markkinointi

Kaksi viikkoa peruskurssin alkamisen jälkeen tein jälkimarkkinointia avaamalla vielä kaksi paikkaa kurssille siitäkin huolimatta, että toisen harjoitusvuoron tila oli hyvin ahdas. Arvelin, että kaikki eivät kuitenkaan käy jokaisissa harjoituksissa, joten halusin antaa vielä mahdollisuuden osallistua. Jälkimarkkinointi ei kuitenkaan tuottanut tässä kohtaa tulosta ja kurssikooksi jäi seitsemän harrastajaa lisäkseni, mikä oli toiminnalle asetettujen puitteiden puolesta riittävä määrä.

Heti tilan löydyttyä vuokranantajamme esitti toiveen, että Haedong Kumdo -seura esiintyisi syyskuun lopussa harjoittelutilan avajaisissa. Vuokranantaja järjesti avointen ovien päivän, jossa esiinnyin kertoen lyhyesti lajista, demonstroiden yhden ja kahden miekan käyttöä sekä paperinleikkausta. Tämän lisäksi Haedong Kumdolla oli oma taso seinustalla, jossa esittelin lajia rekvisiittoineen ja näytin uusia mainosvideoita tietokoneen ruudulta. Rekvisiittana oli metallisia ja puisia harjoitusmiekkkoja, tekemäni esite lajista ja videomateriaalia korealaisista asetaidoista. Vieraita tuli paikalle kymmeniä ja tietoisuus lajista Jyväskylässä kasvoi. Myös oman seuran harrastajia oli katsomassa näytöstä. Alle kuukauden harjoittelulla ei kukaan kuitenkaan halunnut vielä osallistua kojutyökentelyyn tai näyttökseen, mutta jäsenet markkinoivat yhdessä tapahtumaa sosiaalisessa mediassa. Tapahtuman jälkeen oli yhteisöllisyyden hengessä myös mahdollista jää-

dä saunomaan Savelan taistelulajikeskukselle yhdessä muiden lajien harrastajien kanssa.

Yksi seuran perustajajäsenistä videoi avointen ovien päivän ja tuotti koostevideon, jonka hän julkaisi sosiaalisessa mediassa (katso video: Karkama 2013a). Kooste ei koskenut ainoastaan Haedong Kumdoa vaan Savelan taistelulajikeskusta kokonaisuudessaan. Tämä loi varmasti yhteishenkeä sali yhteisön keskuudessa, koska video sai muilta seuroilta kiitosta. Myös tapahtuman jälkeen katsomossa videokuvannut katsoja saapui harjoittelu-aikaan salille ja lahjoitti seuralle itse koostamansa videon Haedong Kumdo näytöksestä sekä pyysi välittämään viestiä muillekin seuroille, jos ne halusivat materiaalia tapahtumasta. Videon koostanut henkilö pyysi myös saada informaatiota seuraavasta alkavasta peruskurssista, koska laji vaikutti hänestä kiinnostavalta. Tapahtumassa oli myös Keski-suomalaisen toimittaja, joka teki tapahtumasta ison artikkelin seuraavan päivän lehteen (liite 1). Myös Haedong Kumdo mainittiin artikkelissa.

Syyslomalla tuotin Kuusamossa toisen seuran perustajajäsenen kanssa mainosvideon sekä valokuvia markkinointitarkoituksiin (katso video: Karkama 2013b). Alun perin oli tarkoitus tehdä taiteellinen mainosvideo kauniissa maisemissa, mutta idea muuttui perustajajäsenen aloitteesta humoristisempaan suuntaan, kun paluumatkalla vastaan tuli poroja. Video aiheutti hilpeyttä sosiaalisen median eri suomalaisissa ja kansainvälisissä Haedong Kumdo -foorumeissa. Saimme videosta kehuja muun muassa venäläisiltä lajiharrastajilta sekä maailmanliittomme suurmestariilta. Tein koosteen myös suurmestarin seminaarissa pidetystä dan-graduoinnista ja julkaisin sen sosiaalisessa mediassa (katso video: Junikka 2014a). Julkaisulupaa kysyin erikseen kaikilta graduointiin osallistuneilta.

Syksyn aikana minulle aukesi työharjoitteluni kautta mahdollisuus tuoda uutta seuraa tietoisuuteen ohjaamalla erityiskoulun oppilaille taistelulajiaiheista liikuntaa. Ohjasin myös henkilökunnalle itämaista kehon ja mielen jumppaa, jonka räätälöin kohderyhmälähtöisesti taistelulajikokemukseni pohjalta. Tämän lisäksi järjestin koulun henkilökunnalle Haedong Kumdo -seuran nimissä korealaisen itsepuolustuksen työpajan osana organisaation työhyvinvointipäivää. Asiakkaiden tarpeista räätälöityjen konseptien myötä päätin tehdä julisteita erilaisista ryhmäaktiviteeteista, joita seura oli toimintansa aikana tehnyt. Näitä oli mahdollisuus jakaa tarpeen tullen, jos ulkopuolinen organisaatio sattui kysymään, löytyikö seuralta jotain soveltuvaa ryhmäaktiviteettia organisaation tarpeisiin.

En osannut odottaa seuran jäseniltä niin innokasta suhtautumista videokameran kanssa työskentelyyn, videoeditointiin ja muuhun markkinointimateriaalin luomistyöhön. Koin, että osallistavasta otteesta oli hyötyä markkinointiin. Syksyn aikana jatkuva videomateriaalien julkaiseminen ja jakaminen alkoi muistuttaa seuralle ominaista tapaa, joka huokui innostamisen kuumaa maailmaa. Sen sijaan, että materiaalin valmistus olisi ollut millään tapaa välttämätöntä, se perustui yksittäisten henkilöiden sisäiseen motivaatioon. Harrastajien itseilmaisuu näkyi varmasti myös ympäristöön ja vaikutti siltä, että puskaradion kautta saattaisi seuraavalle kurssille tulla lisää kiinnostuneita harrastajia. Suuri osa harjoitteluvideoista oli sisäisessä viestintäryhmässämme, jonka ulkopuolelle videoita ei voinut jakaa. Valtakunnallinen lajiyhteisömme, alustavasti lajista kiinnostuneet henkilöt, sekä suurmestariimme saattoivat nämä kuitenkin nähdä. Edellä mainitut videot Kuusamosta ja dan-graduoinnista jaettiin julkisena Youtube-palvelun kautta.

Seura sai näkyvyyttä ja positiivisia kokemuksia muiden lajien ja erityiskoulun kanssa yhteistyössä toimiessa. Yhteisharjoituksia muiden lajien kanssa ei kuitenkaan syksyn aikana toteutettu. Saimme Suomen pääseurasta kiitosta siitä, että seuramme teki toiminnasta sosiaalisessa mediassa näkyvää. Markkinointiaktiviteettien seurauksena syntyi markkinointiesitteitä ja videoita, joita pystyi hyödyntämään tulevaisuudessa. Markkinointi ei kuitenkaan toiminut vielä järjestelmällisesti seurasta ulospäin, vaan syntyi spontaanisti innostuksesta toimintaan.

4.6.7 Valtakunnalliset lajitapahtumat

Suurmestarin seminaariin ilmoittautui lisäksi kaksi seitsemästä Jyväskylän Haedong Kumdo -seuran harrastajasta. Seminaarin aikana oli Jyväskylään jääneillä harrastajilla mahdollisuus käyttää harjoitusvuoroa salillamme vapaaseen harjoitteluun. Seminaarista tiedotettiin aktiivisesti seuran sisäisessä Facebook-ryhmässä. Seminaari koostui yleisestä osuudesta sekä dan-harrastajien osuuksista. Yleiseen osuuteen saivat osallistua kaikki vyöarvot, ja tapahtuma järjestettiin viikonloppuna. Dan-harjoituksia oli pitkin viikkoa, ja menin Helsinkiin jo ennen muita Jyväskylän harrastajia. Tiedotin paikalle saapuvia harrastajia sisäisessä Facebook-ryhmässä tapahtumien kulusta ja olin tarvittaessa puhelimen päässä, mikäli harrastajat tarvitsivat neuvoja perille pääsystä. Tarjosin myös yöpaikkaa Helsingin asunnoltani, mikäli harrastajilla oli hankaluutta löytää majoitusta.

Dan-graduointi pidettiin perjantaina ennen yleistä osuutta, eikä Jyväskylän harrastajista kumpikaan ollut vielä Helsingissä, joten vyökoesuoritukset jäivät harrastajilta näkemättä. Seminaarin yleisessä osiossa Jyväskylän harrastajat pääsivät useiden suomalaisten apuopettajien sekä suurmestarin oppiin. Toimin myös itse apuopettajana. Kuvasin Jyväskylän harrastajia mestarin seurassa videolle muistoksi tapahtumasta. Seminaarissa suurmestari piti avoimen luennon, joka liittyi taistelulajeihin osana ihmisen kasvamista ja elämää sekä elämää osana maailmankaikkeutta. Osallistujat pääsivät siis kuulemaan myös suurmestarin maailmankatsomusta ja ajatuksia. Harjoittelupäivien jälkeen illat täyttyivät sosiaalisella elämällä ravintolaympäristössä, jossa harrastajat pääsivät tutustumaan toisiinsa. Tarkkailin aktiivisesti, etteivät seuran harrastajat jääneet yksin.

Helsingin pikkujouluihin ei Jyväskylän seurasta osallistunut kukaan, vaikka tähän oli mahdollisuus ja tapahtumasta viestittiin Facebook-ryhmässämme. Jouduin itsekin jättämään tapahtuman väliin päällekkäisistä aikatauluista johtuen. Tapahtumasta julkaisusta videosta huomasin kuitenkin Jyväskylän Haedong Kumdo -seuran olleen osana puhetta, jossa Suomen pääopettaja kertoi Haedong Kumdon menestyksekkästä vuodesta ja lajin levittäytymisestä uusiin kaupunkeihin.

Valtakunnallisiin tapahtumiin osanotto oli odotettua pienempi. Seminaarissa oli hankala nostattaa seuran yhteishenkeä, koska kaikki saapuivat Helsinkiin omia aikojaan. Harjoitusten aikana taas kaikki sijoittuivat hieman eri ryhmiin. Paras mahdollisuus kanssakäymiseen oli illanvietossa, mutta toisaalta tapahtuma oli myös itselleni ainutkertainen tilaisuus tavata tiettyjä ihmisiä lajin parissa ja tämä vei huomiota oman seuran harrastajilta. Muuten koin, että valtakunnallisten tapahtumien mahdollistaminen ja niistä viestiminen harrastajille onnistui. Tapahtumat olivat kuitenkin harrastajan henkilökohtaisen kehittymisen mahdollistava kokonaisuus, joissa yhdistyivät sekä pedagoginen, kulttuurinen että sosiaalinen ulottuvuus. Osallistuneet harrastajat pääsivät tutustumaan muihin suomalaisiin ja kansainvälisiin Haedong Kumdon harrastajiin sekä maailmanliittomme päämieheen, jonka opetuksen uskoin olleen antoisa.

4.6.8 Seuran omat tapahtumat

Seuran omia tapahtumia olivat aikataulutuksessa vyökoetilaisuus ja sitä seuraava illanvietto. Yritin myös järjestää saunaillan ennen avoimien ovien päivää harjoitusten jälkeen, mutta sauna olikin täynnä tavaraa seuraavan päivän valmistelujen johdosta, eikä saunailla onnistunut. Yhteisen illanvieton järjestäminen vyökoetilaisuuden jälkeen sai

kannatusta. Seuran jäsenet päättivät, että lämmitävät vyökokeen jälkeen saunan, ja toivat salille pientä syötävää ja juotavaa itse kustantaen.

Tiedotin vyökokeesta hyvissä ajoin ja selkiytin vyökokeen tavoitteita harjoittelijoille harjoitusten lisäksi sisäisiä viestintäkanavia pitkin. Vyökokeen lähestyessä huomasin, että se aiheutti harrastajissa paineita. Sain paljon kysymyksiä siitä, mitä vyökokeessa tarkalleen ottaen kysytään. Tässä vaiheessa oli luontevaa kertoa etukäteen vyökokeen pedagogisesta luonteesta. Pysin karsimaan turhat paineet harrastajien keskuudesta ja kerroin, että harrastajien tekemisen taso oli myös oman työni tulosta ja että olimme tilaisuudessa yhdessä. Vyökoe pidettiin joulukuun puolella välissä, ja siihen osallistui peruskurssin seitsemästä harrastajasta viisi. Kaksi oli tässä kohtaa lopettanut harjoittelun, mutta heistä toinen oli kuitenkin seuraamassa vyökoetilaisuutta sekä osallistui vyökokeen jälkeiseen illanviettoon. Hän otti myös vyökoetilaisuudesta valokuvia, jotka julkaistiin sisäisessä tiedotusryhmässä. Valokuvien teemat olivat seuraavat: ennen vyökokea, vyökokeen jälkeen ja humoristinen eli ilmaisullinen taisteluposeeraus.

Vyökokeessa kysyin systemaattisesti opetetut asiat ja joitain asioita myös vyökoevaatimusten ulkopuolelta. Vyökoevaatimusten ulkopuolisia harjoiteltuja asioita arvioin myös, mutten antanut tämän vaikuttaa vyökokeen lopputulokseen. Tilaisuus poikkesi tavallisesta harjoituksesta siinä, että istuin tuolilla muistiinpanovälineet kädessä ja tein arvioita harrastajien tekemisestä. Tämä tuntui korostavan autoritäärisyyttä. Näkemykseni oli se, että harrastajan itsensä ylittämisen kokemus oli voimakkaampi, kun tilanteesta tehtiin jännittävämpi. Käytin tilaisuutta ohjatessani koreankielistä terminologiaa, mutta autoin järjestysluvuissa siten, että tuin ymmärtämistä näyttämällä sormimerkein, mikä järjestysluku oli kyseessä. Myötäilin hyvin pitkälti omalta opettajaltani oppimaani Haedong Kumdon vyökoemallia, mutta pyrin tarkastelemaan sitä Vapaataonta-mallin näkökulmasta.

Muuten tekniikat tehtiin ryhmässä, mutta yksittäinen harrastaja, joka suoritti kerralla kaksi vyöarvoa, teki ryhmäharjoitteiden ulkopuolisen osuuden yksin kaikkien edessä. Lisäksi halusin kysyä tältä harrastajalta lajiosaamista myös vyökoevaatimusten ulkopuolelta enemmän kuin muilta osallistujilta. Tämän tein siitä syystä, että koin tärkeäksi perustella ja demonstroida käytännössä, miksi kyseisen harrastajan oli mahdollista suorittaa kaksi vyötä kerralla. Mielestäni selkeä tasoeron osoitus lisäsi muiden harrastajien ymmärrystä ylemmän vyöarvon saavuttamista kohtaan ja helpotti kaikkien harjoittelua jatkossa.

Mikäli harrastajalla tuli lyhyt muistikatko liikesarjassa, mutta hän selkeästi tiesi itsekin virheensä, annoin toisen mahdollisuuden suorittaa sarjan, jotta harrastaja saisi onnistumisen kokemuksen. Halusin, että harrastaja pääsee näyttämään parhaansa, kävi kokeessa lopulta miten tahansa. Pysin pitämään omat tunteeni kurissa pitääkseni tilaisuudessa jännittävän ilmapiirin. Leikkauskokeessa tehtiin suoritus yksi kerrallaan ja noudattaen tarkkaa etikettiä. Tekeminen tapahtui aloituskomennosta ja suoritus loppui lopetuskomentoon. Koin, että leikkauskoe oli vyökokeen jännittävin osuus, koska siinä harrastaja toimi yksin hiljaisuudessa muiden silmien edessä. Myös leikkauskokeessa harrastaja sai uuden mahdollisuuden, jos suoritus ei ensimmäisellä kerralla onnistunut. Halusin, että harrastaja koki pystyvänsä ylittämään itsensä ja voittamaan mahdollisen pettymyksensä.

Kaikki viisi henkilöä saivat kokeen jälkeen rakentavaa henkilökohtaista palautetta. Pysin antamaan jokaiselle yksilölle positiivista palautetta ja nostamaan esiin kehityskohtia. Pysin myös yksilötasolla huomioimaan henkilön sen hetkisen tunnetason ja yleisen suhtautumisen palautteen saamiseen oman aikaisemman kokemuksen pohjalta. Tekemisen taso oli mielestäni erittäin hyvä vaatimuksiin nähden kaikilla. Tunsin ylpeyttä harrastajien panostuksesta ja pyrin näyttämään sen heille. Palautteen jälkeen onnittelin jokaista sekä jaoin vyöt ja henkilökohtaiset vyösertifikaatit, minkä jälkeen tilaisuus päätettiin.

Vyökokeen jälkeiseen illanviettoon osallistui lisäksi kuusi ihmistä. Naisten ja miesten saunavuorojen aikana saattoi vaihtaa ajatuksia pienemmissäkin kokoonpanoissa. Yksi keskeinen kauden päätösjuhlaan liittyvä aktiviteetti oli tuntemusten kyseleminen harrastajilta kuluneesta kaudesta. Palaute oli positiivista, vaikkei harjoittelu kaikkien osalta jatkunutkaan. Sain esimerkiksi positiivista palautetta siitä, että uusi harrastusseura on mahdollistanut osallistujalle säännöllisen sosiaalisen ympäristön, jossa pääsee harjoittelemaan muiden samanhenkisten kanssa. Tämän lisäksi sain palautetta, ettei lajin muodollinen ja liikesarjapohjainen opetusrakenne ole kaikille mieluinen. Soveltavampi ja toiminnallisempi oppimistapa oli palautteen antajalle kiehtovampi. Ajatustenvaihdon jälkeen osa harrastajista päätti lähteä kotiin ja neljä jatkoi vielä keskustan ravintolaelämään jatkamaan iltaa.

Minusta tuntui, että seuran omat tapahtumat olivat harrastajan kehitystä tukevia. Kuumman maailman läsnäolo vyökokeessa näkyi siinä, että tavoitteena oli saada osallistujat

tutkiskelemaan tunteuksiaan, keskittymään suorituksiinsa huolellisesti, sietämään epäonnistumista, ylittämään itsensä ja saamaan onnistumisen kokemuksia. Vaihtoehtoisesti vyökokeen olisi voinut pitää alta pois kysymällä pakollisen määrän lajille ominaisia tekniikoita. Koin, että työllä ansaittu sertifikaatti ja vyö sekä vyökokeesta otetut valokuvat vahvistivat osallistujien kulttuurielämystä ja yhteishenkeä. Päätösjuhla päätettiin järjestää osallistujien yhteisestä tahtotilasta, siihen osallistuttiin ja harrastajat antoivat palautetta toiminnasta.

4.7 Loppuarviointi

Tavoitin yhdistyksen perustamiseen tarvittavat motivoituneet ihmiset, joiden kanssa sain perustettua puitteet helposti lähestyttävälle sosiaaliselle yhteisölle kulttuurisen ja pedagogisen toiminnan toteuttamiseksi. Markkinointi tavoitti riittävän määrän ihmisiä. Fyysinen ympäristö ja muut toiminnan edellytykset, kuten taloudelliset resurssit, järjestivät siten, että toiminta saattoi käynnistyä olemassa olevilla resursseilla. Harrastajat etenivät lajitaidossa omista lähtökohdistaan, ja Haedong Kumdo sai yhdistyksen Jyväskylään. Joulukuuhun 2013 mennessä Jyväskylän Haedong Kumdo ry oli itsenäinen seura, jossa oli jatkavia harrastajia lisäksi viisi. Kaikki alun perin osallistuneet kohderyhmän henkilöt eivät jatkaneet lajin parissa, eikä tämä ollut tarkoituskaan. Innostamisen tarkoitus oli, että jokainen osallistuja oppi itsestään uusia puolia uusien kokemusten kautta ja pystyi näiden pohjalta tekemään elämässään parempia valintoja.

Toiminnan puitteiden järjestytyä innostamisen tavoitteena oli kohderyhmän autoteelisen vapaa-ajan toteutuminen ja sitä kautta kohderyhmän innostuminen ja sitoutuminen Haedong Kumdo -harrastustoimintaan. Autoteelisen vapaa-ajan virkistävä ulottuvuus näkyi kohderyhmän aktiivisena osallistumisena Haedong Kumdon harjoitteluun seuran harjoitteluajoina ja niiden ulkopuolella. Tila- ja varustejärjestelyt olivat laadultaan ja hintatasoltaan sellaiset, että ihmiset olivat valmiita lähtemään uuteen toimintaan mukaan. Luova ulottuvuus oli läsnä itämaisen kulttuurielämyksen muodossa. Tämä mahdollisti osallistujille itsensä toteuttamisen miekkailutaidon kautta siihen soveltuvassa ympäristössä ja yksilön onnellisuuteen ja kasvuun ideologialtaan tähtäävässä ohjatussa toiminnassa. Kulttuurielämystä saattoi syventää itsetutkiskelusta kotisalilla omien varusteiden hankintaan ja korealaisen mestarin tapaamiseen.

Ympäristöllis-ekologisen ulottuvuuden näkökulmasta prosessissa luotiin fyysinen, sosiaalinen ja kulttuurinen ympäristö, konkreettinen yhdistys ja seurakulttuuri, josta osallis-

tujat saattoivat päästä osallisiksi henkilökohtaisella ja yhteisöllisellä tasolla. Harrastajat pääsivät tutustumaan myös valtakunnalliseen lajiyhteisöön. Haedong Kumdo -harjoittelun kautta harrastajat saivat toisten kanssa jaettavia kokemuksia kehontunteuksista, mielenhallinnasta ja hengen ilmaisusta. Ensimmäiset harjoitukset pidettiin ulkotiloissa ja videoinnostamisen kautta sain osallistujia kiinnostumaan ajatuksesta harjoitella ulkona jatkossakin. Solidaarinen ulottuvuus salli ihmisten tehdä vapaaehtoistyötä yhteiseksi hyväksi oman innostuksen ja itseilmaisun pohjalta, mikä näkyi muun muassa oma-aloitteisena seuramarkkinointina. Myös yhteisiin juhliin osallistuttiin.

Nykytilan kartoitus ja visio syntyivät vaivattomasti. Mielestäni prosessissa luodun toiminnan potentiaali kohderyhmän autoteelisen vapaa-ajan tukemiseen oli hyvä, sillä kaikki autoteelisen vapaa-ajan ulottuvuudet oli otettu suunnittelussa huomioon. Sosiokulttuurisen innostamisen pedagoginen, kulttuurinen ja sosiaalinen ulottuvuus olivat prosessin ajan läsnä ja ohjasivat toiminnan kulkua. Ulottuvuuksien tarkkailun kautta sain uutta näkökulmaa, kun loin aktiviteetteja teemojen alle. Jos teeman alle ei tullut ainoatakaan kulttuurista aktiviteettiä, se pisti miettimään, voiko valittuja aktiviteetteja nähdä kulttuurisessa valossa tai olisiko teeman alle kenties lisättävissä jokin sopiva kulttuurinen aktiviteetti. Sosiokulttuurisen innostamisen kuuma maailma oli mahdollista nostaa esiin jokaisessa aktiviteetissa. Usein kysymys ei ollut niinkään aktiviteetin toimenpiteestä, vaan asenteesta, jolla suhtautui toimenpiteeseen.

Pidin positiivisena asiana sitä, että aktiviteetteihin sisältyi mallissa yhdistystoimintaan liittyviä toimenpiteitä. Toisaalta ymmärsin ottaa huomioon yhdistystoiminnan vaatiman työmäärän, toisin sanoen sen, ettei kyse ollut vain itselle mieluisen harrastuksen ohjaamisesta. Toisaalta pakollisilta tuntuneet hallinnolliset työt saivat kuumaa maailmaa korostavan arvioinnin jälkeen täysin uuden merkityksen, koska ymmärsin töiden tärkeyden osallistujan kasvua tukevan yhteisön muodostamisen näkökulmasta. Olin luomassa jotakin uutta ja tärkeää. Kun tunsin toimenpiteen merkityksellisemmäksi, keskustelin töistä mieluummin myös muiden kanssa.

Aktiviteetteja oli paljon ja niiden arviointi oli vaikeaa. Erityisiä haasteita koin siinä, että aktiviteetit olivat luonteeltaan erilaisia. Kertaluonteisen aktiviteetin arviointi oli helpompaa, kun taas jatkuvan aktiviteetin hankalaa. Oli vaikea vastata kysymykseen, kuinka hyvin jatkuva aktiviteetti toteutui, kun se välillä saattoi toteutua paremmin ja välillä huonommin. Olen kuitenkin sitä mieltä, että aktiviteetin määrittely tällä tavalla oli tärkeää. Jatkuvien aktiviteettien muistuttaessa toiminnan taustalla havaitsin ongelmakohtia in-

nostamistyössäni ja pystyin palaamaan tavoitteenmukaiseen toimintatapaan. Sosiokulttuurisen innostamisen kuuman maailman korostaminen kuitenkin toimi sekavuudesta huolimatta ja muokkasi suhtautumistani toiminnan järjestämisessä. Sitä, kuinka hyvin kuuma maailma toteutui jokaisen eri aktiviteetin kohdalla, oli hyvin hankala arvioida, mutta havaitsin aktiviteetteja luodessa, että asennoitumiseni asioiden hoitamiseen muuttui lähtökohdiltaan. Toiminnassa pystyin lisäämään arvioinnin kautta harjoitusten viihtyvyyttä ja uskoin, että tekemälläni videoinnostamisella oli osansa siinä, että harrastajat rohkaistuivat julkaisemaan omia tuotoksiaan sisäisessä viestintäkanavassa. Olen sitä mieltä, että sain kokonaisuutena lisättyä toimintaan yksilön kasvua ja kehitystä tukevaa näkökulmaa.

Vaikka koin, että sosiaalisen, pedagogisen ja kulttuurisen ulottuvuuden huomioimisesta prosessissa oli hyötyä, aloin miettimään kesken prosessin, missä määrin eri ulottuvuudet piti ottaa huomioon. Päädyin lopulta varmistumaan vain siitä, että järjestetyssä toiminnassa kaikki ulottuvuudet olivat läsnä. Ulottuvuuksien suhteista toisiinsa minulle jäi epämääräinen kuva. Havaitsin kuitenkin, että ulottuvuuksien tarkkailu ohjasi tekemiäni valintoja. Huomasin, että oma näkemykseni toiminnan järjestämisestä oli huomattavasti suppeampi ennen kuin tarkastelin sitä kaikkien ulottuvuuksien läpi. Koin, että muun muassa kulttuurielämyksellisyys korostui huomattavasti pelkästään siitä syystä, että ajattelin toimintaa teoriasta kumpuavan kulttuurisen ulottuvuuden näkökulmasta. Tämä näkyi sopivampana tilaratkaisuna, harrastajan näkökulmasta tehokkaana varustetoimituksena, kulttuurisena viestintänä ja itseilmaisuuksiin kannustamisena. Havahduin myös miettimään rutiinilla tekemiäni asioita teorian valossa ja löytämään uusia merkityksiä hyväksi kokemilleni tavoille. Tästä esimerkkinä vyökoetilaisuus, joka sai huomattavasti pedagogista ja kulttuurista syvyyttä.

Saamani palaute prosessin seurantajakson aikana oli positiivista. Itsensä toteuttamisen seurauksena osallistujat markkinoivat toimintaa oma-aloitteisesti sekä rohkaistuivat ilmaisemaan itseään Haedong Kumdo -harjoituksissa. Reflektoinnin kautta opin säätelemään omaa panostustani sisäisen motivaationi perusteella sekä käyttämään vaihtoehtoisia opetustapoja. Seura verkostoitui ja teki yhteistyötä muiden taistelulajien sekä ulkopuolisen organisaation kanssa, mikä edesauttoi toiminnan jatkuvuutta ja yhä useampien harrastajien tavoittamista toiminnan piiriin. Samalla tämä paransi sosiaalista yhteishenkeä ja antoi harrastajille mahdollisuuden olla mukana haluamallaan tavalla, joko esiintymällä tai esimerkiksi dokumentoimalla. Koin, että harrastajien erityistaidot ja omat vahvuudet nousivat tärkeäksi voimavaraksi seurassa. Harrastajalähtöistä omaa

toimintaa kuvasi muun muassa aktiivinen harjoittelu myös harjoitusten ulkopuolella, videosuunnittelu, video- ja valokuvaus, editointi ja julistesuunnittelu. Seura järjesti juhlan harrastajien kannatuksesta sekä osallistui myös valtakunnallisiin tapahtumiin. Seuran sisäinen viestintä oli aktiivista.

Visio ei kaikilta osin kuitenkaan toteutunut. Resursseihin nähden tavoitteet olivat epärealistiset. Keskeisiä kehityskohtia jatkon kannalta ovat yhdistystoiminnan hallinnollisten toimintatapojen tarkempi vastuunjako, markkinoinnin tehostaminen uusien harrastajien tavoittamiseksi, innostajaa vähemmän kuormittava varusteiden hankintakanava ja entistään toimivampi tilaratkaisu. Prosessin painopiste oli selkeästi ohjaustyössä sekä sisäisten viestintäkanavien luomisessa. Tärkeää oli kertoa toiminnasta tehokkaammin myös ulkopuolelle, ja tähän olisin tarvinnut sitoutuneiden harrastajien apua. Ennen panostusta markkinointiin oli kuitenkin tärkeämpää saada toiminnan sisältö kuntoon. Harrastajien sitoutuminen parani syksyn aikana, ja toiminnan edellytykset olivat seurantajakson lopussa selkeästi paremmat. Uskon, että seuratoiminnalla on hyvät edellytykset jatkua seuraavana keväänä entistä vahvempana.

Huomasin prosessin aikana, että sisäisen motivaation ylläpitäminen on vapaaehtoistyön tekemisen kannalta oleellista. Haluan jatkossa ammentaa omaa oppia Haedong Kumdon parissa omalta opettajaltani, jotta motivaationi lajin ohjaamiseen säilyy. Huomasin, että omalle harjoittelulle ja opettajakontaktille olisi pitänyt jättää enemmän tilaa. Oli haastavaa löytää harjoittelu-aikaa dan-graduointiin valmistautumiselle etenkin talvi-aikaan, kun ulkona ei voinut harjoitella ja harjoitusvuorot oli varattu kohderyhmän ohjaamiseen. Vaikka dan-graduoinnin läpäisy antoi paljon energiaa, mielestäni olisin voinut valmistautua kokeeseen paljon paremmin. Jatkoa ajatellen koin, että myös hallinnollisia asioita tuli delegoida sitoutuneiden kesken oman jaksamisen takaamiseksi. Jatkossa olisi tärkeää huolehtia myös oman autoteelisen vapaa-aikani toteutumisesta. Löysin itsestäni uhratuvan luonteenpiirteen, mikä kannusti kiinnittämään huomiota omista tarpeistani huolehtimiseen myös muilla elämänalueilla. Havaitsin, että mallin olisi ollut hyvä sisältää elementti, joka olisi muistuttanut minua pitämään huolta omasta jaksamisestani. Olin kuitenkin sitä mieltä, että kokonaisuutena mallin valinta ja soveltaminen onnistuivat hyvin ja mallista oli hyötyä.

5 Pohdinta ja opinnäytetyön arviointi

Tuotoksen pohjalta Vapaataonta-malli vaikuttaa suuntaavan osallistujien vapaa-aikaa tukevan uuden yhteisön perustamista ja toiminnan toteuttamista. Nykytilan kartoituksen ja vision luominen vaikuttavat auttavan toiminnan suunnittelussa. Kun sisällyttää visiioon haluamansa tavoitteet, tässä tapauksessa autoteelisen vapaa-ajan ulottuvuudet, vaikuttaa toiminta kehittyvän sellaiseksi, että se ottaa jollain tapaa huomioon jokaisen ulottuvuuden toteutumisen. Aktiviteettien tulee syntyä tällöin vision pohjalta ja ottaa ulottuvuudet huomioon. Aktiviteettivalintojen tekeminen kuuman maailman näkökulmasta vaikuttaa olevan toimiva osa mallia toiminnan suunnitteluvaiheessa. Innostajan vaikuttaa olevan mahdollista muuttaa lähtökohtaisia asenteitaan toimintaa ja yksittäisiä aktiviteetteja kohtaan kuumaa maailmaa korostamalla.

Sosiokulttuurisen innostamisen pedagogisen, kulttuurisen ja sosiaalisen ulottuvuuden hyödyntäminen aktiviteettien rajaamisessa ja valintoja tehdessä näyttää laajentavan innostajan omaa näkökulmaa ja suuntaavan hänen valintojaan. Aktiviteeteille voidaan kuitenkin melko selkeästi määrittää yksi tai useampi sosiokulttuurisen innostamisen ulottuvuus, eli innostaja suuntaa valintojaan todennäköisesti sen mukaisesti, miten itse kokee asian tärkeäksi tulkittuaan valintojaan ulottuvuuksien näkökulmasta. Ei siis voida sanoa, että toimenpide ohjaisi toimintaa juuri tiettyyn suuntaan.

Uuden yhteisön rakentamisen näkökulma vaikuttaa toimivalta elementiltä osana mallia, jonka halusin soveltuvan juuri uuden toiminnan perustamiseen. Se muistuttaa innostamisen orientaation hyödyntämisestä myös yhteisön hallinnollisissa töissä ja tuo töille uudenlaisia merkityksiä. Järjestelylähtöiset asiat vaikuttavat olevan mahdollisia saada näyttäytymään siinä merkityksessä, että ne ovat yksilön kasvua tukevan yhteisön kannalta tärkeitä ja osa innostamistyön kokonaisuutta. Merkityksellisyys vaikuttaa lisäävän innostajan motivaatiota hallinnollisten töiden tekemiseen ja jakamiseen muiden kanssa. Aktiviteetteja luodessa näyttää olevan myös mahdollista vähentää niiden toimenpiteiden painoarvoa, jotka eivät ole innostamisen näkökulmasta oleellisia. Koin rajauksen kuitenkin hankalaksi, koska halusin säilyttää hallinnolliset työt näkyvänä osana prosessia.

Nykytilaa ja visiota tutkimalla nousee esiin lista aktiviteetteja melko selkeästi, mutta aktiviteettien luonne voi vaihdella ja aiheuttaa hankaluutta jatkuvassa arvioinnissa. Mallia hyödyntäessä kannattaa tietoisesti valita, millaisia aktiviteetteja haluaa ja on tarpeen

nostaa esiin. Ilman tätä valintaa aktiviteetti saattaa olla abstrakti asenne tai helpommin arvioitavissa oleva konkreettinen teko. Aktiviteettien erilainen luonne vaikuttaa myös siihen, ettei niitä voi laittaa aikataulullisesti järjestykseen, koska osa aktiviteeteista on jatkuvia ja osa kertaluonteisia. Vaikeasti arvioitavista kuuman maailman mukaisista aktiviteeteista vaikuttaa kuitenkin olevan hyötyä. Vaikka ne eivät joka hetki toteutuisikaan, saattaa ylös kirjattu aktiviteetti toimia muistuttajana ja palauttaa innostajan näkökulman takaisin tavoitteen mukaiseen toimintaan.

Tämä työ on vain yksi esimerkki Vapaataonta-mallin hyödyntämisestä. Työ tuo esiin mallin vahvuuksia ja heikkouksia innostajan näkökulmasta. Opinnäytetyön tuotoksen pohjalta malli vaikuttaa ohjaavan toiminnassa innostajan tekemiä valintoja ja ennen kaikkea hänen asenteitaan kohderyhmän vapaa-ajan kokemusten parantamiseksi. Vaikuttaa siltä, että Vapaataonta-malli on sovellettavissa myös muiden kansalaistoimijoiden käyttöön, kunhan toimija itse tietää, mitä on tekemässä ja osaa soveltaa mallia tarpeensa mukaan. Hänen tulee olla riittävän tietoinen järjestämästään toimintamuodosta sekä toiminnan sisällöstä ja näiden edellyttämistä vaatimuksista sekä olla itse innostunut aiheestaan.

Vapaataonta-malli on muokattavissa oleva toiminnan järjestämisen raami. Sitä soveltaessa yhteisön elementtiä voidaan tarvittaessa muuttaa, eikä sen välttämättä tarvitse olla rekisteröity yhdistys. Shakkikerhoa perustettaessa miekan voi korvata shakkilaudalla ja visioon voi sisällyttää ne ulottuvuudet, jotka mallin käyttäjä kokee oikeaksi. Mallia hyödynnettäessä kannattaa tämän työn tuotoksen perusteella kiinnittää huomiota siihen, millaisia aktiviteetteja halutaan valita ja miten varmistetaan, ettei aktiviteettien jatkuva arviointi muutu toteutusvaiheessa kaoottiseksi. Mallista puuttuu lisäksi innostajan sisäisen motivaation jatkuvaa tarkkailua korostava elementti, josta saattaa olla apua vapaaehtoistoiminnassa jaksamisen näkökulmasta. Mallin edelleen kehittäminen on siis suotavaa ja se löytyy sovellettavaksi tulostettavassa muodossa tämän raportin liitteistä (liite 2).

Uskon vakaasti, että kansalaisaktiivisuudesta syntyvä toiminta on hyvinvoinnin kannalta merkityksellistä ja uuden seuran perustaminen on jo itsessään hyvinvoinnin edistämiseen pyrkivä eettinen teko. Uskon myös siihen, että asiat voidaan aina tehdä paremmin ja houkuttelevammin. Kun vapaa-ajan toiminta vastaa paremmin ajanmukaisiin tarpeisiin, se saa enemmän kannatusta. Toiminnassa tarpeiden tyydyttymisestä syntyy hyvinvointia, joten järjestäjän on eettisesti tärkeää miettiä motiivejaan valintojensa ta-

kana. Vaikka toimintamuoto ja toiminnan sisältö asettavat järjestäjälle tiettyjä vaatimuksia, tulee osallistujien tarpeilla olla mielestäni merkittävä vaikutus siihen, millä tavoin toimintaa kokonaisuudessaan toteutetaan.

Mielestäni onnistuin valitsemani teoreettisen viitekehyksen pohjalta luomaan opinnäytetyössäni mallin, josta oli hyötyä tavoitteenmukaisen toiminnan järjestämisessä. Koin haastavana aiheen rajaamisen, koska halusin tuoda esiin sekä toiminnan rakenteisiin liittyvää että toiminnan järjestämiseen liittyvää näkökulmaa. Oli hankala rajata, missä määrin yhdistystoimintaa oli syytä tuoda esiin ja kuinka hallinnollisten asioiden ja innostamisen välille luotiin yhteys. Oma innostukseni oli innostamistyössäni tärkeää, mutta se tuotti myös hankaluuksia. Työssä oli vaikea erottaa, missä määrin toteutin unelmaani, järjestin seuratoimintaa tai toimin sosiokulttuurisena innostajana. Kirjallista työtä tehdessä oli vaikeaa tuottaa lukijaystävällistä tekstiä aiheesta, jossa oli itse niin syvällä.

Opinnäytetyön tuotoksen arviointiin mallin valinnasta ja soveltamisesta tulee suhtautua kriittisesti, sillä arvioin innostajana omaa toimintaani. Tässä työssä kohderyhmän näkökulma ei tullut esiin muuten kuin vapaaehtoistoiminnalle ominaisena spontaanina palautteena. Koen työssäni tekemäni valinnat eettisiksi, koska pyrin toimimaan osallistujien kasvumahdollisuuksia tukevasti. Tämä ei tarkoita kuitenkaan sitä, että olisin toiminut näin tai olisin ollut selvillä osallistujien henkilökohtaisista tarpeista. Jatkotutkimus, joka tehtäisiin kohderyhmän näkökulmasta, voisi tuottaa tärkeää uutta tietoa. Tuotoksessa esiintyneiden nimettömien harrastajapalautteiden julkaisemiseen on kysytty harrastajien lupa ja he ovat tietoisia tekemästäni opinnäytetyöstä. Myös työssä esiintyvien kuvien käyttöön on kysytty lupa.

Kriittinen suhtautuminen pätee myös opinnäytetyön itsearviointiin. Vaikka pyrin arvioimaan työtäni mahdollisimman objektiivisesti, on arviointi väistämättä subjektiivinen. Opinnäytetyö kertoo kokemuksiani siitä, kuinka Vapaataonta-malli toimi Jyväskylän Haedong Kumdo -seuran tapauksessa innostajan näkökulmasta. Tämä tulee ottaa huomioon arvioitaessa työn luotettavuutta ja mallia sovellettaessa. Vapaataonta-malli on raami toiminnan toteuttamiselle, eikä opinnäytetyössäni esiintyviä kokemuksia sen soveltamisesta voida yleistää. Mikäli mallia hyödyntää toinen innostaja eri ympäristössä, voi lopputulos olla täysin erilainen. Opinnäytetyöni tuotoksessa perustettu seuratoiminta jatkuu kuitenkin edelleen ja kevään 2014 toiminta antaa jotakin kuvaa seurantajakson työn onnistumisesta itsearvioinnin tueksi.

Vuoden 2014 kevätkaudella Jyväskylän Haedong Kumdo ry:n toiminta on kehittynyt siitä, mihin se seurantajaksolla jäi. Seuralla on vaivaton ja toimiva kanava harjoitteluvälineiden hankkimiseksi sekä ulospäin suuntautuva markkinointiyhteisö Facebookissa (lisätietoa yhteisöstä: Haedong Kumdo Jyväskylä 2014a). Seuran hallinnollisia asioita hoitavat motivoituneet ja toimintaan sitoutuneet harrastajat, joiden kautta seura on saanut myös lajinedistämismahdollisuuksia ja verkostoja muun muassa mainosjulisteiden tuottamiseksi. Hallinto on siirretty verkkoon siten, että sitä voi hoitaa mistä tahansa internetin välityksellä. Peruskurssilla on yksitoista uutta harrastajaa, joista lähes kaikki ovat hankkineet itselleen seuran kautta harjoitteluvälineitä. Harjoitusvuoromme ovat kaksinkertaistuneet ja kaikki pidetään isossa harjoittelutilassa. Jäsenille on järjestetty seuralogon löytymiseksi suunnittelukilpailu. Syksyn aikana syntyneen markkinointimateriaalin julkaisun seurauksena olemme saaneet tilauksen ryhmänohjauksesta uudessa asiakasyrityksessä (katso materiaali: Haedong Kumdo Jyväskylä 2014b).

Syksyllä aloittaneille harrastajille on pidetty toinen vyökoe, johon osallistui kolme henkilöä. Seuralla on myös apuvalvoja ja osallistujia lajinäytöksiin. Esittelen toimintaa aktiivisesti eri organisaatioiden tilauksesta, ja seura järjestää seminaareja. Näistä ovat esimerkkeinä vierailuni Nuorten Taidetyöpajalla ja Suomen pääopettajan pitämä kaikille avoin seminaari Jyväskylässä (katso lisää: Nuorten Taidetyöpaja 2014 ja Haedong Kumdo Jyväskylä 2014c). Olen kirjoittanut sosiaaliseen mediaan kevään 2014 aikana taistelulajiaiheisen artikkelin, jonka tarkoituksena on tuoda esiin taistelulajien kasvatuksellista näkökulmaa yli lajirajojen (lue artikkeli: Junikka 2014b). Pidän myös huolta omasta motivaatiostani hakemalla aktiivisesti oppia omalta opettajaltani. Koen haastaneeni itseni opinnäytetyöprosessin aikana sekä kehittyneeni ihmisenä ja ammatillisesti innostajana. Minulle on auennut kotikaupungissani myös ammatillisia mahdollisuuksia uusien opinnäytetyön aikana saatujen kontaktien kautta.

Lähteet

Crudelli, Chris 2011. Maailman taistelutaidot ja kamppailulajit – Suuri taistelulajien ensyklopedia. Kaski, Juha (suom.). Helsinki: Readme.fi.

Cynarski, Wojciech J. 2006. Imitative forms of movement as a way of counteracting physical passivity of a contemporary man. Archives of Budo. Vol. 2: 45-52. Verkkodokumentti. <<http://www.archbudo.com/fulltxt.php?ICID=470109>>. Luettu 28.4.2014.

European Haedong Kumdo Union 2013a. Haedong Kumdo. The Korean Sword Art. Media. Publications. Verkkodokumentti. <<http://www.eurohaedongkumdo.eu/media.html>>. Luettu 9.4.2014.

European Haedong Kumdo Union 2013b. Haedong Kumdo. The Korean Sword Art. What is Haedong Kumdo ? Verkkodokumentti. <<http://www.eurohaedongkumdo.eu/HK.html>>. Luettu 27.1.2014.

FIA 2014. Forging industry association. Home. Types of forging processes. Open Die Forging. Verkkodokumentti. <<https://www.forging.org/types-forging-processes>>. Luettu 16.4.2014.

Haedong Kumdo 2008. Haedong Kumdo. Spectacular Footage of Masters – Filmed in Korea. Lajin esittely-DVD. Wethersfield, CT, USA: Turtle Press.

Haedong Kumdo 2014a. Korean kahden miekan koulukunta. Harjoittelu. Jyväskylä. Verkkodokumentti. <<http://www.haedong-kumdo.fi/content/jyv%C3%A4skyl%C3%A4>>. Luettu 9.4.2014.

Haedong Kumdo 2014b. Haedong Kumdo. Korean kahden miekan koulukunta. Laji. Vyöasteet. Verkkodokumentti. <<http://www.haedong-kumdo.fi/content/vy%C3%B6asteet>>. Luettu 27.1.2014.

Haedong Kumdo Jyväskylä 2014a. Facebook-yhteisö. Verkkodokumentti. <<https://www.facebook.com/haedongkumdojyvaskyla?fref=ts>>. Luettu 28.4.2014.

Haedong Kumdo Jyväskylä 2014b. Facebook-yhteisön julkaisu 13.2.2014. Verkkodokumentti.

<<https://www.facebook.com/haedongkumdojyvaskyla/photos/pb.632723943455669.-2207520000.1398762616./653233878071342/?type=3&theater>>. Luettu 29.4.2014.

Haedong Kumdo Jyväskylä 2014c. Facebook-yhteisön julkaisu 17.2.2014. Verkkodokumentti.

<<https://www.facebook.com/haedongkumdojyvaskyla/photos/a.634803226581074.1073741828.632723943455669/655047681223295/?type=1&theater>>. Luettu 28.4.2014.

Harju, Aaro 2007. Aarre loistamaan. Teoksessa: Harju, Aaro (toim.) 2007. Kansalais-toimintaan kätkeyty aarre. Vantaa: Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry. 10-25.

Harju, Aaro 2010. Puheenvuoro kansalaisyhteiskunnan tulevaisuudesta. Vantaa: Sivis-tysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry.

Hentunen, Johannes 2014. Suomen Haedong Kumdo pääopettaja. Helsinki. Haastatte-lu 7.1.2014.

Hyyppä, Markku T. 2002. Elinvoimaa yhteisöstä. Sosiaalinen pääoma ja terveys. Jy-väskylä: PS-kustannus.

Hänninen, Sakari – Kangas, Anita – Siisiäinen, Martti 2003. Esipuhe. Teoksessa: Hän-ninen, Sakari – Kangas, Anita – Siisiäinen, Martti (toim.) 2003. Mitä yhdistykset välittä-vät – Tutkimuskohteena kolmas sektori. Jyväskylä: Atena Kustannus Oy. 7-10.

Ilmanen, Kalervo – Kontio, Mika 2003. Liikunta- ja urheiluseurojen muutossuuntia Jy-väskylässä. Teoksessa: Hänninen, Sakari – Kangas, Anita – Siisiäinen, Martti (toim.) 2003. Mitä yhdistykset välittävät – Tutkimuskohteena kolmas sektori. Jyväskylä: Atena Kustannus Oy. 121-149.

Junikka, Antti 2014a. Haedong Kumdo Dan Test. Youtube-video. Julkaistu 18.11.2013. Verkkodokumentti. <<https://www.youtube.com/watch?v=XtYE1rHQZks>>. Katsottu 29.4.2014.

Junikka, Antti 2014b. Taistelulajien käytännöllisyys – Miksi lähteä kurssille? Verkkodokumentti. <<https://www.facebook.com/notes/haedong-kumdo-jyv%C3%A4skyl%C3%A4/taistelulajin-k%C3%A4yt%C3%A4nn%C3%B6llisyys-miksi-l%C3%A4hte%C3%A4-kurssille/649038298490900>>. Luettu 29.4.2014.

Juote, Atso 2007. Järkiperäisestä hulluudesta moniäänisyyteen. Teoksessa: Harju, Aaro (toim.) 2007. Kansalaistoimintaan kätkeyty aarre. Vantaa: Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry. 44-63.

Jyväskylän kaupunki 2014. Palvelut. Liikunta. Sisäliikuntapaikat. Koulujen liikuntasalit. Kypärämäki. Kypärämäen koulun liikuntasali. Verkkodokumentti. <http://www.jyvaskyla.fi/liikunta/sisaliikuntapaikat/koulujen_liikuntasalit/kyparamaki>. Luettu 9.4.2014.

Kamppailulajit.net 2013. Lajit, joita Jyväskylässä on mahdollisuus harrastaa. Kamppailulajit Suomessa – Martial Arts in Finland. Verkkodokumentti. <<http://www.kamppailulajit.net/kaupungit/jyvaskyla.html>>. Luettu 1.8.2013.

Karkama, Annu 2013a. Savelan taistelulajikeskus. Youtube-video. Julkaistu 29.9.2013. Verkkodokumentti. <<https://www.youtube.com/watch?v=-y-eLc-l6FE>>. Katsottu 29.4.2014.

Karkama, Annu 2013b. Kuusamo wildlife ft. Jyväskylä Haedong Kumdo. Youtube-video. Julkaistu 13.10.2013. Verkkodokumentti. <<https://www.youtube.com/watch?v=AITcjelnwsw>>. Katsottu 29.4.2014.

Kim, Jeong Seong 2013. Realization through the training of Haedong Kumdo – The Way of Martial Arts? United World Haedong Kumdo Federation - Jinyoung Ssangcum Ryu. Verkkodokumentti. <<http://haedongkumdo.co.kr/archives/832>>. Luettu 10.1.2014.

Kivinen, Mika 2012. ”Tulee hiki, on jotain tekemistä ja tulee liikkumisen jälkeen sellainen hyvän olon tunne” - Nuorten kokemuksia nuorisokodin liikunnasta. Opinnäytetyö. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Diak Etelä, Helsinki. Sosiaalialan koulutusohjelma.

Kurki, Leena 2000. Sosiokulttuurinen innostaminen. Tampere: Vastapaino.

Kurki, Leena 2008. Innostava matkailu – Sosiokulttuurinen innostaminen ja vapaa aika. Helsinki: Finn Lectura.

Kärkkäinen, Niina – Nyberg Anna 2008. Sosiokulttuurinen innostaminen orientaationa kehitysvammaisten asumisyksikköjen vapaa-ajan toiminnan suunnittelussa. Opinnäytetyö. Metropolia ammattikorkeakoulu. Hyvinvointi ja toimintakyky. Sosiaalialan koulutusohjelma.

Laimio, Anne – Välimäki, Sari 2011. Vapaaehtoistoiminta kehittyä. Jyväskylä: Keski-Suomen Sosiaaliturvayhdistys.

Loimu, Kari 2010. Yhdistystoiminnan käsikirja. 4. uudistettu painos. Juva: Bookwell Oy.

Lumme, Riitta – Leinonen, Rauni – Leino, Mia – Falenius, Mia – Sundqvist, Leena 2006. Virtuaaliammattikorkeakoulu. Opinnäytetyön ohjausprosessi. Erilaiset opinnäytetyöt. Monimuotoinen / toiminnallinen opinnäytetyö. Verkkodokumentti. <<http://www2.amk.fi/digma.fi/www.amk.fi/opintojaksot/030906/1113558655385/1154602577913/1154670359399/1154756862024.html>>. Luettu 19.4.2014.

Länsimäki, Katja 2013. Jyväskylän Historiallisen Miekkailun Seura ry. Uutiset. Uusi Sali / New Salle. 5.6.2013. Verkkodokumentti. <<http://www.historiallinenmiekkailu.com/uusi-sali-new-salle>>. Luettu 9.4.2014.

Myers, Kennie 2013. 10 Reasons Martial Arts Benefits Kids. Blogi. Verkkodokumentti. <<http://www.kenneymyers.com/blog/10-reasons-martial-arts-benefits-kids/>>. Luettu 2.4.2014.

Nietosvuori, Leena 2008. Luovat ja toiminnalliset menetelmät sosionomin työssä. Teoksessa: Viinamäki, Leena (toim.) 2008. 14 puheenvuoroa sosionomien (AMK) asemasta Suomen hyvinvointiasiantuntijajärjestelmässä. Kemi-Tornion ammattikorkeakoulun julkaisu. Sarja A. Raportteja ja tutkimuksia 2. 135-142. Verkkodokumentti. <http://www3.tokem.fi/kirjasto/tiedostot/Viinamaki_A_2_2008.pdf>. Luettu 2.4.2014.

Nuorten Taidetyöpaja 2014. Facebook-yhteisön julkaisu 7.3.2014. Verkkodokumentti. <<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=607087766040755&set=a.128320453917491.33398.120867077996162&type=1&theater>>. Luettu 28.4.2014.

Oikeusministeriö 2005. Kohti aktiivista kansalaisuutta. Kansalaisyhteiskunta 2006 – toimikunnan raportti. Hallituksen politiikkaohjelmat. Julkaisu 2005:14. Helsinki: Oikeusministeriön julkaisuja 2002-2009.

Patentti- ja rekisterihallitus 2013. Etusivu. Yhdistysrekisteri. Perustaminen. Yhdistyksen perustaminen. Verkkodokumentti.
<http://www.prh.fi/fi/yhdistysrekisteri/yhdistys_perustaminen.html>. Luettu 9.4.2014.

Peltosalmi Juha – Särkelä, Riitta 2011. Järjestöbarometri 2011. Ajankohtaiskuva sosi-
aali- ja terveysjärjestöistä. Helsinki: Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry.

Purjo, Timo – Sydänmaanlakka, Olavi 1997. Walkers Non-Violence Team. Käänteistä-
vän toimintakokemuksen kestävä kehitystä. Teoksessa: Mujunen, Mauri – Penttinen,
Hannu – Penttinen, Merja – Tolvanen, Sami 1997. En ymmärrä - Siksi lyön –sukellus
väkivallan tunnemaailmaan. Helsinki: Aseman Lapset ry. 32-41.

Purjo, Timo 2014. Putin. Timopurjoatnfg. Blogi. Julkaistu 7.3.2014. Verkkodokumentti.
<<https://timopurjoatnfg.wordpress.com/2014/03/07/putin/>>. Luettu 9.4.2014.

Pöyhönen, Christian 2013. Slow Motion Sword Cutting with Music by M83 - Intro (ft.
Zola Jesus). Youtube-video. Julkaistu 18.9.2013. Verkkodokumentti.
<https://www.youtube.com/watch?v=OPS7_cDz7a8>. Katsottu 9.4.2014.

Saari, Juho 2011. Hyvinvoinnin tulevaisuus. Teoksessa: Saari, Juho (toim.) 2011. Hy-
vinvointi – Suomalaisen yhteiskunnan perusta. Helsinki: Gaudeamus. 337-361.

Siira, Miikka – Meilo, Martti 2011. SOS-lapsikylän toiminnan arviointi sosiokulttuurisen
innostamisen näkökulmasta. Opinnäytetyö. Metropolia ammattikorkeakoulu. Hyvinvointi
ja toimintakyky. Sosiaalialan koulutusohjelma.

Siltakoski Hanna-Liisa 2011. Intoa arkeen - Sosiokulttuurinen innostaminen vanhusten
palvelukotien toiminnan lähtökohtana Fregatissa. Opinnäytetyö. Kemi-Tornion amat-
tikorkeakoulu. Sosiaalialan koulutusohjelma.

Sosiaali- ja terveysministeriö 2012. Hyvinvoinnin edistäminen. Osallisuuden edistäminen. Verkkodokumentti. <http://www.stm.fi/hyvinvointi/osallisuuden_edistaminen>. Julkaistu 9.8.2012. Luettu 27.1.2014.

United World Haedong Kumdo Federation 2014a. Jinyoung Ssangkum Ryu. Haedong Kumdo. Benefits of practicing Haedong Kumdo.. Verkkodokumentti. <<http://haedongkumdo.co.kr/haedong-kumdo/benefits-of-practicing-hk>>. Luettu 27.1.2014.

United World Haedong Kumdo Federation 2014b. Jinyoung Ssangkum Ryu. Kotisivut. Verkkodokumentti. <<http://haedongkumdo.co.kr/>>. Luettu 10.1.2014.

Vilkka, Hanna – Airaksinen, Tiina 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Yeung, Anne Birgitta 2007. Innoittava vapaaehtoistoiminta – toimintaan sitoutuminen ja sen tukeminen. Teoksessa: Harju, Aaro (toim.) 2007. Kansalaistoimintaan kätkeyty aarre. Vantaa: Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry. 152-165.

Keskisuomalainen 29.9.2013: Taisteluita kansalle

Jyväskylän historiallisen miekkailun seuran provosti Jukka Salmi (oik.) näytti yhdessä Juuso Kohvosen kanssa, mitä 1400-luvulla eläneen miekkataituri Flore del Liberin opit näyttävät käytännössä. Esitys oli yksi nelistä Savelan taistelulajikeskuksen avoimissa ovissa lauantaina.

Taisteluita kansalle

Kamppailulajit: Kesällä käyttöön otettu Savelan taistelulajikeskus esittäytyi lauantaina avoimien ovien päivässä.

JYVÄSKYLÄ
Petja Savolita

Savelassa sijaitseva vanha puurakennus ei löydä ihan helppoa, vaikka se näkyykin suoraan vilkkaasti liikennöidylle Vesangantalle. Onkapaanmuut kadulta kääntyvän pitkän miekkailun päässä sijaitseva kaksoisovikönnösten pyykinliin on ollut viime vuosina esimerkiksi Jyväskylän energian sählypöytärukan harjoituskäytössä, mutta kuuluneena kesänä sinne asetui vuokratilaksi Jyväskylän historiallisen miekkailun seuran. Mukaan se sai neljä muuta kampailulajiseuraa, korealaisen miekkailun haedong kumdon, wing tsun kung fun, historiallisen japanilaisen taistelulajin suloryu tai kenpo sekä kiinalaisen kampailutradition baijiquanin. Viimeksi mainittu ei ollut

mukana lauantaina, kun Savelan taistelulajikeskuksen uudet vuokratilat esitettiin avoimien ovien päivässä. Neljä muuta seuraa sen sijaan antoivat lyhyet, mutta vauhdikkaat demonstraatiot kymmenille paikalle saapuneille kiinnostuneille, joiden joukossa oli niin miehiä, naisia kuin lapsiakin.

Useimmat kampailulajit ovat Jyväskylässä pienen piirin harrastuksia. Seurojen keskiössä puuhaa yleensä joitakin kymmeniä aktiiveja. Näin on myös Jyväskylän historiallisen miekkailun seuran laita, vaikka seuran provostin **Jukka Salmen** mukaan onkin ollut useamman vuoden kasvussa. – Seurassa meillä on jäseniä kolmisenkymmentä, aktiivisesti harjoituksissa käyviä on kymmenkunta, Salmi kertoo. Vain hetkeä aiemmin Salmi oli ottanut miehestä mittaa **Juuso Kohvosen** kanssa. Miehet esitte-

ivät tikari- ja miekkateknikoita. Historialliseen miekkailuun kuuluvat lisäksi harjoitteet kirveen ja keihään kanssa. Seuran opit perustuvat ensisijaisesti italianssa 1400-luvulla eläneen **Flore del Liberin** taisteluoppaaseen *Il fior di battaglia*.

Savelan taistelulajikeskus on Jyväskylän historiallisen miekkailun seuran aktiivisuuden tulosta. – Ensimmäinen harjoitustila, Meillä oli aiemmin Väinönkeskuksessa paljon pienempi tila ja siellä oli alvuokratilaisena muita paikallisia pienempiä ryhmiä. Kesällä löydettiin tämä. Rise (seuran varaprovosti **Risto Pohjonen**) on oikeastaan organisoitunut ihan kaiken. Väinönkeskuksessa toimineet ryhmät tulivat mukaan tähän ja löydettiin samalla uusia seuroja. Yhdessä olemme tätä demokraattisesti rakentaneet, Salmi kertoo. Historiallisen miekkailun

allekursssi alkaa huomenna maanantaina, mutta mukaan pääsee myöhemminkin syksyllä. Myös muiden taistelulajikeskuksen seurojen syyskauden toiminta on alkamassa näinä päivinä, joten kiinnostuneiden kannattaa olla nyt liikkeellä.

Historiallinen miekkailu on myös jalkautunut ulos harjoitustilasta. Kaksi viikkoa sitten seura piti miekkailunäytöksen Toivolan vanhalla pihalla piletissä Hansapöytä-tapahtumassa. Miekkailijoita on nähty myös häissä ja polttareissa. – Teemme näitä satunnaisesti, mutta pikkuhiljaa enemmän. Kyselyitä tulee viidakkokorun kautta. Tosin nämä merkintöiden elävöittämiset eivät sinänsä kuulu seuran toimintaan. Keskitymme tähän ihan taistelulajiin. Jos harrastuksesta innostuu, on jossain vaiheessa edessä oman pitkämiekan hankki-

minen. – Näitä saa aika hyvin myy-ään. Suomessa on useita valittajia, jotka tuovat ulkomailta valmistettuja aseita. Useat ovat käsintyötä. Unkarissa, Puolassa ja Tšekissä on useita taitavia seppii, jotka tekevät kohtuullisella hinnalla näitä. Suomessa hintataso on kalliimpi. Täälläkin on muutamia taitavia miekkaseppii, mutta tällä on mahdollisuus tehdä edullisesti varusteita.

Miekoista seuraava askel rahallisesti on historiallisen haarniskan hankkiminen. Loistyykö Jyväskylän historiallisen miekkailun jäsenistä keltään kokonaista levyhaarniskaa? – Yhdellä jäsenellä on lähes täydellinen, niin sanottu transiitokauden haarniska. Ne ovat kyllä erittäin kalliita. Se on alue, jonka tiimoilta haluaisin lukea enemmän tutkimusta, eli juuri haarniskoidusta taistelusta, Jukka Salmi kertoo.

Taneli Takalan (oik.) ja Jussi Jusilan esittelemässä 400 vuotta vanhaa japanilaisessa taistelulajissa suloryu tai kenpo on tarkoin säädety perinne ja rituaali, mutta myös peittävää räjähtävyyttä.

Jukka Salmi kertoo historiallisen miekkailun suosion kasvaneen tasaisesti.

Tommi Pasanen (vas.) esitteli Eetu Luukkaisen kanssa wing tsun kung fua.

Tulostettava Vapaataonta-malli

